

ผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์

กรณีศึกษา : สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร
A Case Study of the Effects of Arts and Crafts Activities for Rajvithi
Home for Girls in Bangkok

อัมพวัน ยันเสน

AMPAWAN YUNSAN

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนของการศึกษาตามหลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2557

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ชื่อวิทยานิพนธ์	ผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ กรณีศึกษา : สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร
ชื่อ นามสกุล	อัมพวัน ยันเสน
ชื่อปริญญา	คหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาและคณะ	คหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา	2557

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงทดลอง (Pre-Experiment) ศึกษาแบบกลุ่มเดียว (One-Shot Case Study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ กรณีศึกษา : สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง คือ วัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ในสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถีกรุงเทพมหานคร โดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 1 ห้องเรียน ซึ่งมีนักเรียนจำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์จำนวน 8 เรื่อง ได้แก่ 1) ที่คาดผมสุดเก๋ 2) กีบติดผมดอกสก็อต 3) การบูรหอมระงับกลิ่น 4) พวงกุญแจดอกทิวลิป 5) รองเท้าตะปอมปอม 6) กระเป๋าเดคูพาจ 7) พับเหรียญมงคล 8) มาลัยลูกปัด เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า

- 1) วัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี มีคะแนนทักษะการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี
- 2) วัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี มีความพึงพอใจต่อผลการจัดกิจกรรม

ทางด้านศิลปะประดิษฐ์ ด้านวิทยากร ด้านวัน เวลา ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ศิลปะประดิษฐ์ ด้านหัวข้อจัดกิจกรรม ทุกด้านมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : กิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์, สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี

Thesis Title	A Case Study of the Effects of Arts and Crafts Activities for Rajvithi Home for Girls in Bangkok
Author	Ampawan Yunsan
Degree	Master of Home Economics
Major Program	Home Economics
Academic Year	2014

ABSTRACT

This pre-experimental research, presented by one -shot case study design, aimed to study the effects of arts and crafts activities for Rajvithi Home for Girls in Bangkok. The target group was teenagers between the age of 15 and 18 years old living in Rajvithi Home for Girls in Bangkok. Purposive sampling method was used for the informant selection which was a classroom with 15 students. The research tools were 8 arts and crafts activities consisting of 1) chic hair band, 2) hair pin, 3) camphor, 4) tulip-shaped key ring, 5) sandals, 6) decoupage bag, 7) coin wrapping and 8) bead garland. Data collection was performed by a performance skill test and the target group's satisfaction on the arts and crafts activities. Data were analyzed by descriptive statistics.

The results were found as follows:

- 1) For the performance skill test, female teenagers aged 15-18 years old got the good scores.
- 2) For the target group's satisfaction on the arts and crafts activities, female teenagers aged 15-18 years old satisfied with arts and crafts, lecturer, duration, materials, arts and crafts activities and activity topics at high levels.

Key Words : Arts and Crafts Activities, Rajvithi Home for Girls

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างยิ่งของ รองศาสตราจารย์ นवलแข ปาลิวนิช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์นิอร ดาวเจริญพร อาจารย์ที่เลี้ยงในการ ทำวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำและข้อคิดต่างๆ คอยตรวจสอบข้อบกพร่องและชี้แนะแนวทางใน การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด

รองศาสตราจารย์สมทรง ลีตลาพันธ์ ประธานกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ดวงสุดา เตโชติรส กรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาสละเวลาในการสอบ วิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งให้คำแนะนำเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์

รองศาสตราจารย์ ดร. วรทยา ธรรมกิตติภพ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิริยาภรณ์ อุดมระติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชรีพรรณ ตริศศักดิ์ศรี ดร.ชัยวิชิต เขียวชนะ และผู้ช่วยศาสตราจารย์จันทนา สุวรรณมาลี ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ที่ให้ข้อเสนอแนะและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์

ผู้ปกครองและเจ้าหน้าที่สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร ที่อนุญาตให้ เข้าเก็บข้อมูล รวมถึงน้องๆ ที่ร่วมกิจกรรมด้วยความตั้งใจทุกคน และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

อาจารย์ปิยะธิดา สีหะวัฒนกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.ณี ไฉวจริยาพิทักษ์ ที่ให้คำปรึกษาและ ช่วยแนะนำติดต่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ อาจารย์อนุสรณ์ ใจทน อาจารย์กิตติ ยอดอ่อน ที่คอยช่วยเหลือให้คำปรึกษา อาจารย์ประพาฬภรณ์ ธีรมงคล ที่ช่วยเหลือ เรื่องการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการคำนวณสถิติในการศึกษาวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ นายอนุสรณ์ เชื้อย่น้ำ ที่คอยให้การช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกเรื่องยานพาหนะ ผู้ศึกษาผู้สืก ษาซึ่งและประทับใจในความกรุณาดังกล่าว ทำให้วิทยานิพนธ์ครั้งนี้ประสบความสำเร็จ

คุณพ่อ คุณแม่ พี่สาว หลานชาย ที่คอยให้กำลังใจ คอยช่วยเหลือและสนับสนุนในการทำ วิทยานิพนธ์มาโดยตลอด

ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

อัมพวัน ยันเสน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(ก)
ABSTRACT	(ข)
กิตติกรรมประกาศ	(ค)
สารบัญ	(ง)
สารบัญตาราง	(ฉ)
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	4
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	4
1.4 กรอบแนวความคิด	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.6 นิยามศัพท์	6
1.7 คำสำคัญ	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 เอกสารเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม	8
2.2 เอกสารเกี่ยวกับศิลปะประดิษฐ์	26
2.3 เอกสารเกี่ยวกับวัยรุ่น	32
2.4 เอกสารเกี่ยวกับสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร	38
2.5 เอกสารเกี่ยวกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการ	
3.1 เครื่องมือที่ใช้	45
3.2 วิธีการ	49
3.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	53
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล	
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55
4.2 อภิปรายผล	62
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผล	67
5.2 ข้อเสนอแนะ	68
เอกสารอ้างอิง	69
ภาคผนวก	74
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	75
ภาคผนวก ข หนังสือราชการ	77
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	85
ภาคผนวก ง ประมวลภาพการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปประดิษฐ์	138
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	143

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
3.1 หัวข้อการจัดกิจกรรม จำนวน 8 ครั้ง	45
3.2 แบบแผนการทดลอง	50
3.3 ตารางการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์	51
4.1 คะแนนเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของคะแนนทักษะการปฏิบัติงาน	56
4.2 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี	57
4.3 คะแนนเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ต่อวิทยากร	58
4.4 คะแนนเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ต่อวัน เวลา	58
4.5 คะแนนเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ต่อวัสดุอุปกรณ์	59
4.6 คะแนนเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ต่อกิจกรรมการเรียนการสอนศิลปะประดิษฐ์	59
4.7 คะแนนเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ต่อหัวข้อการการจัดกิจกรรม	60
4.8 สรุปคะแนนเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ต่อผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์	61

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพคนและสังคมไทย สู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีจิตใจที่ดั่งงามอยู่ในกรอบของศีลธรรม โดยมุ่งเพิ่มพูนความรู้ทักษะพื้นฐานในการทำงาน เพื่อให้สามารถเข้าถึงแหล่งความรู้ และภูมิปัญญาที่มุ่งสร้างวัฒนธรรมจริยธรรม โดยภาครัฐได้ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ของคนทุกกลุ่มทุกวัยตามความต้องการเหมาะสมกับศักยภาพ และการพัฒนาทางด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ สังคม จิตวิญญาณ โดยเน้นการป้องกันแก้ไข พิษฟู เยี่ยวยา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กอย่างเหมาะสมตามวัย ทั้งในครอบครัว สถานศึกษา โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีบทบาทการทำงานในเชิงรุกมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “สถาบันครอบครัว” ซึ่งเป็นสถาบันแรกที่มีบทบาทการพัฒนาดูแลเอาใจใส่เด็ก เพื่อให้เด็กเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาตนเองและสังคมได้ต่อไป

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นหน่วยงานภาครัฐมีหน้าที่กำหนดนโยบายด้านการดูแลเด็กและเยาวชนให้ได้รับการส่งเสริม สนับสนุน รับการเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน ภายใต้ระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพ ได้มาตรฐาน เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายที่เป็นเด็กและเยาวชน โดยกำหนดกรอบยุทธศาสตร์การดำเนินงาน 7 ด้าน ได้แก่ 1) การเสริมสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการ 2) เสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม 3) ป้องกัน พิษฟู และพัฒนารูปแบบการจัดสวัสดิการสังคม 4) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพในการดำรงชีวิต 5) เสริมสร้างศักยภาพการพึ่งตนเองของผู้สูงอายุและครอบครัว 6) ส่งเสริมและพัฒนาระบบเครือข่ายในการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ 7) พัฒนาระบบบริหารจัดการและการให้บริการ จากการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ดังกล่าว เด็กที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จะดำเนินการให้ความช่วยเหลือในรูปแบบสถาบัน นั่นคือ “สถานสงเคราะห์เด็ก” ทำหน้าที่เปรียบเสมือนครอบครัวทดแทนครอบครัวเดิม โดยให้การอุปการะเด็กที่ประสบปัญหาความเดือดร้อน ตกอยู่ในภาวะยากลำบาก ครอบครัวฐานะยากจน กำพร้า ถูกทอดทิ้ง ขาดการอุปการะ ขาดความรักความอบอุ่น ขาดการอบรมสั่งสอน รวมถึงติดตามสืบหาบิดามารดา

สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร ให้ความอุปการะ เด็กหญิงอายุ 15-18 ปี ที่มีครอบครัวยากจน หรือครอบครัวประสบปัญหาความเดือดร้อน ครอบครัวแตกแยก บิดา มารดาถูกต้องโทษ โดยให้เด็กได้มีที่อยู่อาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และมีการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนภาคบังคับและสายวิชาชีพ ในแต่ละปี ได้กำหนดเป้าหมายการรับเด็ก เข้าอุปการะแต่ละแห่ง จำนวน 300 - 500 คน ซึ่งจะขึ้นอยู่กับขนาดของอาคารที่พักอาศัย และปริมาณเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานดูแลเด็กของสถานสงเคราะห์แต่ละแห่ง (พัฒน์วดี,2554) สถานสงเคราะห์มีการพัฒนาศักยภาพในการช่วยเหลือเด็กและเยาวชน ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของสังคม จัดกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน ทั้งร่างกายและจิตใจ (วรากร,2550) การดูแลเด็กในสถานสงเคราะห์ให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และเป็นไปตามมาตรฐานส่งเสริมการจัดสวัสดิการ จะสอดคล้องกับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ซึ่งกำหนดให้เด็กทุกคนภายหลังที่พ้นความอุปการะของสถานสงเคราะห์ จะต้องสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับสังคมภายนอกได้อย่างมีความสุข มีคุณค่า มีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ด้วยการดำเนินการฟื้นฟูและพัฒนาเด็กและเยาวชน ที่ประสบปัญหาครอบครัวและสังคมให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีความสุข (จุลสารบ้านราชวิถี)

จากประเด็นปัญหาของเด็กในสถานสงเคราะห์ที่ต้องเผชิญ ได้แก่ ขาดความเชื่อมั่น ในตนเอง มีความวิตกกังวลและหวาดกลัว ไม่แน่ใจในความสามารถ ไม่กล้าตัดสินใจ มีสุขภาพจิต และพัฒนาการทางสติปัญญา อารมณ์ สังคม ด้อยกว่าเด็กที่มีครอบครัวของตนเอง ที่ได้รับความรัก ความอบอุ่นจากบิดา มารดา ที่แท้จริง ทำให้เด็กขาดทักษะชีวิตเชิงสังคม ส่งผลให้การปฏิบัติงาน ในการดูแลการพัฒนาการเด็กไม่เป็นไปตามวัย เด็กจึงขาดทักษะชีวิตในด้านต่าง ๆ ที่ควรจะได้ จากการอบรม สั่งสอน และปลูกฝังดังเช่นเด็กทั่วไป ดังนั้น ทักษะชีวิตจึงมีความสำคัญกับเด็ก ในสถานสงเคราะห์เป็นอย่างมากต่อการดำรงชีวิตในสังคมภายนอก เนื่องจากทักษะชีวิตเป็น ความสามารถของบุคคลในการเผชิญกับสิ่งท้าทายต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นสิ่งที่ช่วยทำให้เด็กเกิดการปรับตัวมีพฤติกรรมไปในทิศทางที่ถูกต้องเพื่อให้ตนเอง อยู่รอด ในสภาพสังคมและวัฒนธรรมปัจจุบันได้อย่างมีความสุข รวมถึงเป็นการเตรียมความพร้อม ให้เด็กก่อนพ้นสถานสงเคราะห์ออกไปสู่สังคมภายนอกในอนาคตได้ (ภูมิชาย,2541) การสนับสนุน การจัดการกิจกรรมวิชาชีพ สามารถเรียนรู้โดยระยะเวลาอันสั้น นำไปใช้หลังจากได้เรียนหรือเข้าร่วมโครงการเพื่อส่งเสริมความรู้ในสายวิชาชีพที่กำลังศึกษาอยู่ให้เพิ่มพูนชัดเจนมากขึ้น (ทองคุณ,2542) การจัดการกิจกรรมเป็นการสร้างความสุข การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ สร้างสมาธิ ปัญญา ส่งเสริมพัฒนาความคิด สร้างสรรค์เป็นผลงานที่มีคุณค่า ใช้ความรู้สึกนึกคิดและจินตนาการ ในรูปแบบต่างๆ ให้สวยงามน่าสนใจ ผู้การใช้ประโยชน์ในโอกาสต่างๆ เป็นการกระตุ้นการ

แก้ปัญหา (นรินรัตน์, 2556) การจัดกิจกรรมที่สามารถสนับสนุนปัจจัยดังกล่าวด้วย งานศิลปะประดิษฐ์ ที่ผู้ศึกษาได้คัดเลือก ที่คาดผมสุดเก๋ กีบติดผมดอกสก็อต การบูรหอมระงับกลิ่น พวงกุญแจดอกทิวลิป รองเท้าแตะปอมปอม กระเป๋าเดคูพาจ พับเหรียญมงคล และพวงมาลัย ลูกบิด เหตุผลที่เลือกจัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์ทั้ง 8 เรื่อง โดยคำนึงถึงประโยชน์การใช้สอยของงานศิลปะประดิษฐ์ในโอกาสต่างๆ 4 ประเภท ได้แก่ ประเภทของเล่น ประเภทของใช้ ประเภทงาน ตกแต่งสถานที่ และประเภทเครื่องใช้ในพิธี (จรรยา, 2553) ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาเน้นประเภทของใช้ที่เหมาะสมกับวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี โดยใช้วัสดุและเวลาในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมเพื่อลดปัญหา ข้อจำกัดในการร่วมกิจกรรมเป็นสำคัญ

จากการศึกษาข้อมูล ผู้ศึกษาเลือกเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์กรณีศึกษา : สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร เพื่อส่งเสริมพัฒนาการวัยรุ่นอายุ 15-18 ปี เนื่องจากวัยรุ่นช่วงวัยนี้มีความคิด ความสามารถ ทักษะต่างๆ ตลอดจนความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพิ่มขึ้นอย่างมากในกรอบของความเป็นจริง มีเหตุผล รู้ขอบเขตความสามารถ และข้อจำกัดของตนเอง (จตุรพร, 2549) แนวทางที่ผู้ศึกษาเชื่อว่า นำมาช่วยพัฒนาด้าน จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา อันเป็นพื้นฐานให้พึ่งตนเองได้และช่วยพัฒนาทักษะการทำงานของวัยรุ่นตอนกลาง อายุ 15-18 ปี ในสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร ได้นั้น คือ การจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ ที่เป็นกระบวนการปฏิบัติงานประดิษฐ์ทางคหกรรมศาสตร์ เพื่อการเรียนรู้ ก่อให้เกิดความอ่อนโยนทางอารมณ์ เกิดสุนทรีย์ภาพและความประทับใจ พัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มุ่งฝึก ความพร้อมทุกด้านที่สร้างสรรค์ด้วยมือ หรือเพื่อตอบสนองความต้องการด้านประโยชน์ใช้สอย ในฐานะที่ผู้ศึกษาเป็นนักคหกรรมศาสตร์ มีความถนัดและเคยร่วมจัดกิจกรรมฝึกอบรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์กับศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา จังหวัดสมุทรปราการ ผู้ศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะด้านการปฏิบัติงาน ให้มีสมาธิ ลดความวิตกกังวล ความหวาดกลัว สร้างความมั่นคง ลดปัญหาสังคมลดการพึ่งพิงอาศัย รู้จักบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ตลอดจนสามารถปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตและเจริญเติบโตเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า มีคุณภาพ มีความสำคัญ ต่อการพัฒนาประเทศ รวมทั้งสามารถอยู่อย่างมีศักดิ์ศรีในสังคมได้อย่างปกติสุขต่อไปในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ กรณีศึกษา : สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร ในด้าน

1.2.1 ทักษะการปฏิบัติงาน

1.2.2 ความพึงพอใจต่อผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ กรณีศึกษา : สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร

1.3 ขอบเขตการศึกษา

1.3.1 ประชากร

วัยรุ่นหญิง อายุ 15-18 ปี ในสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถีกรุงเทพมหานคร โดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 1 ห้องเรียน ซึ่งมีนักเรียนจำนวน 15 คน

1.3.2 ตัวแปรที่ศึกษา

1.3.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ กิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์

1.3.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

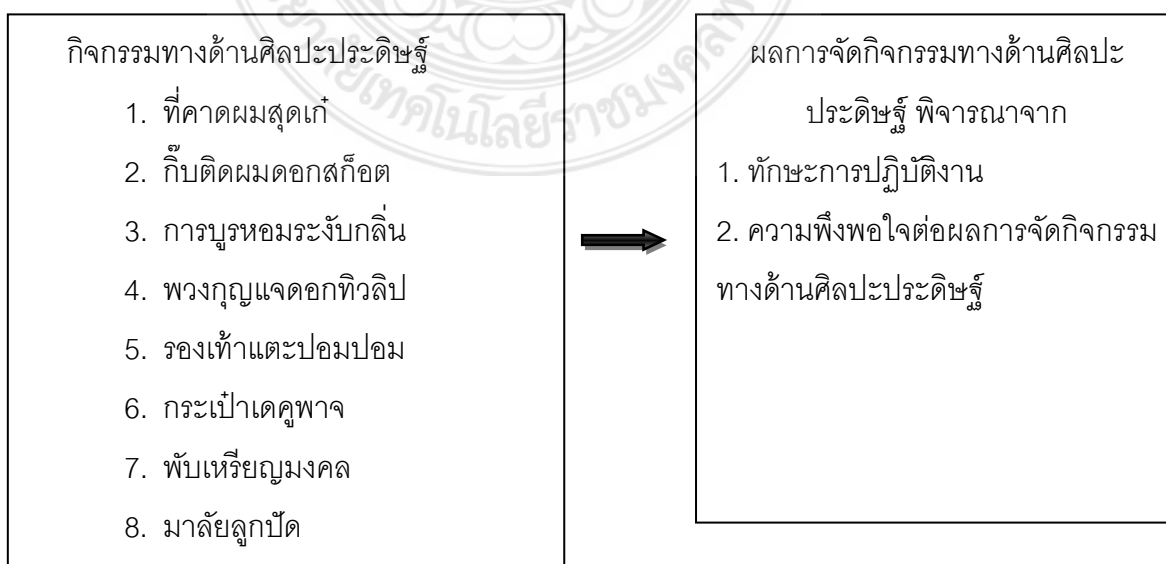
1) ทักษะการปฏิบัติงาน

2) ความพึงพอใจต่อผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์

1.4 กรอบแนวความคิด

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 เป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้และทักษะในด้านศิลปะประดิษฐ์ให้กับวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ในสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร

1.5.2 เป็นแนวทางให้สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร ใช้ในการจัดสรรงบประมาณการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ให้สอดคล้องกับความสนใจ และความต้องการของวัยรุ่นหญิง อายุ 15-18 ปี

1.6 นิยามศัพท์

1.6.1 **กิจกรรมศิลปะประดิษฐ์** หมายถึง กระบวนการฝึกอบรมงานประดิษฐ์ทางคหกรรมศาสตร์ เพื่อเป็นการเรียนรู้ ก่อให้เกิดความอ่อนโยนทางอารมณ์ เกิดสุนทรียภาพและความประทับใจ พัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มุ่งฝึก ความพร้อมทุกด้านที่สร้างสรรค์ด้วยมือ หรือประดิษฐ์ขึ้นตามวัตถุประสงค์ที่หลากหลาย เพื่อตอบสนอง ความต้องการด้านประโยชน์ใช้สอย โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ในสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น 8 เรื่อง ได้แก่

1.6.1.1 **ที่คาดผมสุดเก๋** หมายถึง กิจกรรมการตกแต่งที่คาดผม ด้วยริบบิ้นผ้าตัวนวม ถักเป็นลายตะขาม ถักจนได้ความยาวตามต้องการ นำมาติดลงบนที่คาดผมโดยรอบตกแต่งให้สวยงาม

1.6.1.2 **กิ๊บติดผมดอกสก็อต** หมายถึง กิจกรรมตกแต่งกิ๊บติดผม โดยนำผ้าลายสก็อต เนารูดดั่งให้ตั้ง เย็บเกสรตรงกลางด้วยลูกบิดพลาสติกกลม และทำส่วนหูโบว์จากผ้าลายสก็อตเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า โดยการพับริมเข้าทบครึ่งเนาริมผ้า ดึงให้ตั้ง นำมาติดลงบนกิ๊บติดผมเรียงตกแต่งให้สวยงาม

1.6.1.3 **การบูรหอมระงับกลิ่น** หมายถึง กิจกรรมการประดิษฐ์ของชำร่วยใส่การบูร โดยการใช้ห่วงไม้กลมที่มีรูตรงกลาง (เหมือนโดนัท) พันด้วยริบบิ้นผ้าตัวนวมสีเงินโดยรอบ นำผ้าลูกไม้ติดขอบห่วงไม้ นำผ้ากระสอบใส่ลงไปบรรจุห่วงไม้กลมให้แน่นเพื่อใส่การบูร ตกแต่งด้วยดอกไม้กระดาษ

1.6.1.4 **พวงกุญแจดอกทิวลิป** หมายถึง กิจกรรมการประดิษฐ์พวงกุญแจโดยใช้เศษผ้าตัดเป็นรูปดอกทิวลิป เย็บปะกบคู่กับใยโพลีเอสเตอร์ นำผ้าสักหลาดตัดเป็นรูปใบไม้มัดติดกับเชือก นำห่วงพวงกุญแจร้อยเชือกเพื่อใช้เก็บกุญแจ

1.6.1.5 รองเท้าแตะปอมปอม หมายถึง กิจกรรมการตกแต่งรองเท้าแตะโดยใช้ไหมพรมมาพันกับกระดาษแข็ง (มีรูป) 2 แผ่น นำมาประกบกัน พันไหมพรมให้ได้ความหนาตามต้องการ ตัดกระดาษออก ตัดตกแต่งไหมพรมให้กลมตามขนาดที่ต้องการ จากนั้นนำไปติดลงบนรองเท้าแตะ

1.6.1.6 กระเป๋าเดคูพาจ หมายถึง กิจกรรมการตกแต่งกระเป๋าหิ้วให้มีลวดลายโดยใช้กระดาษทิวที่เรียกว่าเดคูพาจ ติดหรือปะลงบนกระเป๋าหิ้ว ทิ้งไว้ให้กาวแห้งเคลือบเงาด้วยแล็คเกอร์เพื่อความเงางามและทำให้ชิ้นงานคงทนยิ่งขึ้น

1.6.1.7 พับเหรียญมงคล หมายถึง กิจกรรมการประดิษฐ์โดยใช้ริบบิ้นพลาสติกพับโดยใช้เหรียญ (เหรียญบาท เหรียญห้า เหรียญสิบ) ด้วยเทคนิคการพับแบบดอกบัว เพื่อใช้ในงานมงคลพิธีอุปสมบท

1.6.1.8 มัลลย์ลูกบิด หมายถึง กิจกรรมการประดิษฐ์พวงมาลัยโดยนำลูกบิดพลาสติกกลมร้อยเป็นมัลลย์กลม มีส่วนประกอบ ได้แก่ ส่วนตัวมาลัย ส่วนอุบะ และรัดข้อ โดยการนำลูกบิดพลาสติกกลมมาร้อยเรียงกันด้วยเอ็นในทุกส่วนประกอบ จากนั้นนำมาประกอบเป็นพวงมาลัยกลม

1.6.2 ผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ หมายถึง การประเมินความสามารถของวัยรุ่นหญิง อายุ 15-18 ปี ในสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร โดยการประดิษฐ์งานศิลปะประดิษฐ์ จำนวน 8 กิจกรรม หลังจากการทำกิจกรรมซึ่งประเมินผลในประเด็นต่อไปนี้

1.6.2.1 ทักษะการปฏิบัติงาน หมายถึง คะแนนจากการประเมินโดยใช้แบบวัดทักษะการปฏิบัติงานแบบรูบริก (Rubric Scale) โดยกลุ่มตัวอย่างปฏิบัติกิจกรรมจนได้ผลสำเร็จของชิ้นงาน

1.6.2.2 ความพึงพอใจต่อผลการจัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์ หมายถึง ระดับคะแนนความพึงพอใจชื่นชอบ มีความสุขในการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ที่มีต่อด้านวิทยากร ด้านวันเวลา ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนศิลปะประดิษฐ์ ด้านหัวข้อการจัดกิจกรรม ประเมินโดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย โดยสอบถามหลังจากสิ้นสุดการจัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์

1.6.3 **สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร** หมายถึง ที่ให้การอุปการะและสงเคราะห์เด็กหญิงอายุ 6-18 ปี ซึ่งตกอยู่ในสภาพสมควรได้รับการสงเคราะห์เนื่องจากประสบปัญหาทางสังคม มีครอบครัวยากจน หรือครอบครัวประสบปัญหาความเดือดร้อน ครอบครัวแตกแยก หรือบิดา มารดาถูกต้องโทษ โดยให้เด็กได้มีที่อยู่อาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และมีการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนภาคบังคับและสายวิชาชีพ รวมถึงการบริการด้านการจัดหางาน เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนา ส่งเสริม ฟื้นฟู เยียวยา และสามารถพึ่งตนเองได้ สำหรับการศึกษาคั้งนี้ ผู้ศึกษาเลือกวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ที่อยู่ในสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร

1.7 คำสำคัญ

กิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวិทยานิพนธ์ เรื่องผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ กรณีศึกษา : สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งหัวข้อต่อไปนี้

- 2.1 เอกสารเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม
- 2.2 เอกสารเกี่ยวกับศิลปะประดิษฐ์
- 2.3 เอกสารเกี่ยวกับวัยรุ่น
- 2.4 เอกสารเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร
- 2.5 เอกสารเกี่ยวกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 เอกสารเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม

2.2.1 ความหมายของการจัดกิจกรรม

ทองคุณ (2542) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมวิชาชีพ หมายถึง กิจกรรมที่สามารถเรียนรู้ในระยะเวลาอันสั้นและนำไปใช้ได้หลังได้เรียนรู้หรือเข้าร่วมโครงการอาจจะเสริมความรู้ในสายวิชาชีพที่กำลังศึกษาอยู่ ให้เพิ่มพูนมากขึ้นเห็นชัดเจนมากขึ้น เช่น การจัดสาธิตทำอาหาร การอบรมผลิตของชำร่วย การจัดอบรมการเขียนบทความ การฝึกอบรม เพื่อให้สามารถใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง และสามารถเสริมรายได้ได้นำมาใช้จ่าย

ทิตนา (2543) กล่าวว่า การจัดกิจกรรม หมายถึง การจัดการเรียนรู้ ที่ให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งนอกจากผู้เรียนจะต้องเรียนด้วยตนเอง และฟังตนเองแล้ว ยังต้องฟังการปฏิสัมพันธ์ กับเพื่อน บุคคลอื่นๆ และสิ่งแวดล้อมรอบตัว รวมทั้งต้องอาศัยทักษะกระบวนการต่างๆ จำนวนมาก เป็นเครื่องมือในการสร้างความรู้ นอกจากนั้นการเรียนจะเป็นไปอย่างต่อเนื่องได้ดี หากผู้เรียนอยู่ในสภาพที่มีความพร้อมในการรับรู้ และมีประสาทการรับรู้ที่ตื่นตัว ไม่เฉื่อยฉา

วิรุณ (2544) กล่าวว่า กิจกรรมศิลปะประดิษฐ์ หมายถึง กิจกรรมการประดิษฐ์วัสดุทัศนศิลป์สมัยนิยมใช้วัสดุจริง ต่อการประกอบเข้าด้วยกัน สร้างสรรค์เป็นงานศิลปะวัตถุหรือวัสดุต่างๆ ที่คุ้นเคยจะช่วยให้สื่อสารความรู้สึกนึกคิดที่เกี่ยวกับวัตถุเหล่านั้นได้ดี การประดิษฐ์วัสดุเป็นกิจกรรม ที่แสดงออกได้อย่างน่าสนใจ เป็นการสร้างสรรค์รูปทรงและวัตถุหรือวัสดุเข้าด้วยกัน เด็กตรงใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ในการประดิษฐ์ต้องจินตนาการถึงรูปทรงที่สร้างสรรค์ และต้องเลือกสรรสิ่งต่างๆ มาต่อประกอบด้วยกัน หรือตัดตกแต่งสิ่งต่างๆเหล่านั้น ให้สอดคล้องกับจินตนาการ นอกจากนี้ยังเป็นการกระตุ้นให้เด็กฝึกการแก้ปัญหา

กุลยา (2551) กล่าวว่า การจัดกิจกรรม หมายถึง การจัดการเรียนรู้ การจัดบรรยากาศ จัดกิจกรรม จัดสื่อ จัดสถานที่ ฯลฯ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ สำหรับการจัดกิจกรรมหรือการออกแบบการเรียนรู้ อาจทำได้หลายวิธีการและหลายเทคนิค

สรุป การจัดกิจกรรม หมายถึง การกระทำที่ผู้เรียนปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อการเรียนรู้ เป็นลักษณะที่ให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเองในระยะเวลาอันสั้นและนำไปใช้ได้หลังได้เรียนรู้หรือเข้าร่วมกิจกรรมอาจจะเสริมความรู้ ให้เพิ่มพูนมากขึ้นเห็นชัดเจนมากขึ้น

2.2.2 จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรม

กรมวิชาการ (2542) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรม มีดังนี้

- 2.2.2.1 ก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี มีประสิทธิภาพ เป็นการเรียนรู้โดยผ่านประสบการณ์ตรงทำให้เข้าใจได้ง่าย
 - 2.2.2.2 ได้เชื่อมโยงประสบการณ์ที่ได้ศึกษากับประสบการณ์ที่เกิดขึ้น ในชีวิตจริง
 - 2.2.2.3 ก่อให้เกิดความสนใจ สนุกสนาน และกระตือรือร้นในการเรียนรู้
 - 2.2.2.4 ช่วยให้เกิดทักษะการเรียนรู้ พัฒนาความคิดและความสามารถควบคู่กัน
 - 2.2.2.5 เพื่อได้ประสบการณ์ต่างๆในการดำรงชีวิตในสังคม เช่น การรอคอย การอดทนต่อปัญหาที่เกิดขึ้น ฝึกการแก้ปัญหา ตัดสินใจ ความรอบคอบ
- วิรุณ (2544) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายการจัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์ มีดังนี้
- 2.2.2.6 ส่งเสริมการริเริ่มสร้างสรรค์ศิลปะที่ต้องอาศัยการคิดสังเคราะห์ แก้ปัญหาการใช้วัสดุอุปกรณ์และกระบวนการการทำงานให้ประสบผลสำเร็จได้ด้วยดี
 - 2.2.2.7 ส่งเสริมการปฏิบัติงานที่ช่วยสร้างความเชื่อมั่นในการแสดงออกให้กับเด็ก เพราะความเชื่อมั่นย่อมพาไปสู่ความสำเร็จ
 - 2.2.2.8 ส่งเสริมการดำเนินชีวิตที่ต้องแก้ปัญหการทำงาน ต้องรู้จักปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและรู้จักประดิษฐ์คิดค้นสิ่งต่างๆ

หลักสูตรศึกษาศาสน์พื้นฐาน (2544) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายการจัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์ มีดังนี้

2.2.2.9 ผู้เรียนได้ประสบการณ์ที่หลากหลาย เกิดความรู้ ความชำนาญ ทั้งวิชาการและวิชาชีพอย่างกว้างขวาง

2.2.2.10 ผู้เรียนค้นพบความสนใจ ความถนัด และพัฒนาความสามารถพิเศษเฉพาะตัว มองเห็นช่องทางในการสร้างงานอาชีพในอนาคตได้เหมาะสมกับตนเอง

2.2.2.11 ผู้เรียนเห็นคุณค่าขององค์ความรู้ต่างๆ สามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการพัฒนาตนเองและประกอบสัมมาชีพ

2.2.2.12 ผู้เรียนพัฒนาบุคลิกภาพ เจตคติ ค่านิยมในการดำเนินชีวิตและเสริมสร้างศีลธรรมจริยธรรม

2.2.2.13 ผู้เรียนมีจิตสำนึกและทำประโยชน์เพื่อสังคมและประเทศชาติ
อารี (2545) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายการจัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์ มีดังนี้

2.2.2.14 ส่งเสริมความคิดและกายถ่ายทอดออกมาเป็นผลงาน

2.2.2.15 ฝึกการแก้ปัญหา

2.2.2.16 ฝึกความขยัน ช่างคิด ช่างทำ

2.2.2.17 ส่งเสริมความเป็นนักประดิษฐ์คิดค้น

2.2.2.18 ฝึกการทำงานด้วยตนเองตามลำพัง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีดังนี้

2.2.2.19 จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่จูงใจ และให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

2.2.2.20 เอาใจใส่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล แสดงความเมตตาต่อผู้เรียนอย่างทั่วถึง

2.2.2.21 จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนแสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์

2.2.2.22 ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำ และฝึกปรับปรุงตนเอง

2.2.2.23 ส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พร้อมสังเกตส่วนดีและปรับปรุงส่วน

ด้อยของผู้เรียน

2.2.2.24 ใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหา และการค้นพบความรู้

2.2.2.25 ใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง

2.2.2.26 ฝึกฝนกิจกรรมรายทและวินัยตามวิถีวัฒนธรรมไทย

2.2.2.27 สังเกตประเมินพัฒนาการผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

2.2.2.28 สร้างความสัมพันธ์กับผู้เรียน

2.2.3 ลำดับของการจัดกิจกรรม

การจัดกิจกรรมควรมีการวางแผน และเตรียมตัวผู้สอน การทำแผนการสอน และเตรียมวัสดุอุปกรณ์ประกอบ การสอนเป็นเรื่องสำคัญมากเพราะผู้สอนจะได้ทราบขั้นตอนในการสอน ข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อจะได้แก้ไขให้เรียบร้อยก่อนลงมือสอนจริง ลำดับขั้นตอนในการจัดการสอนศิลปะสำหรับเด็ก มีดังนี้

2.2.3.1 วางจุดมุ่งหมายในการสอน

2.2.3.2 การเตรียมก่อนลงมือสอน

2.2.3.3 เตรียมแผนการสอน

2.2.3.4 เตรียมอุปกรณ์การสอน

- 1) ทดลองและตรวจสอบอุปกรณ์ในการสอนก่อนลงมือสอนจริง
- 2) ทำการสอนจริง ตามแผนการสอนและสาริตการปฏิบัติงาน
- 3) เตรียมตัวเด็กให้พร้อมก่อนปฏิบัติงาน
- 4) การปฏิบัติงานของเด็กโดยมีผู้สอนดูแลให้คำแนะนำช่วยเหลือ
- 5) การเก็บ การรักษา และการทำความสะอาด ฝึกเด็กให้ช่วยกันเก็บอุปกรณ์ และทำความสะอาด เช่น เก็บกระดาษหนังสือพิมพ์ที่ปูโต๊ะออกกวาดเช็ดทำความสะอาด
- 6) การประเมินผลด้านผลงาน จากการสังเกตและจดบันทึกหรือทำตารางบันทึกด้วยวิธีต่างๆ มีดังนี้

6.1) สังเกตจากความสำเร็จของงานมีมากน้อยเพียงใด

6.2) การพัฒนาการทางการทำงานดีหรือไม่ เช่น ทักษะการใช้มือ การใช้เครื่องมือ ข้อบกพร่องที่เคยมีในผลงานครั้งก่อนๆหมดไปแล้วหรือยัง

6.3) มีทักษะในการวาดหรือระบายสี ภาพวาดมีลายเส้นมั่นคง ราบรื่น ต่อเนื่องหรือไม่ ตลอดจนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพียงใด

2.2.4 การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

อาร์ (2540) กล่าวว่า กิจกรรมที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ มีดังนี้

2.2.4.1 กิจกรรมทางภาษา สามารถจัดได้หลายๆ รูปแบบ เพราะรวมเอาทักษะทั้ง 4 ด้านคือ การฟัง การอ่าน การพูด และการเขียนไว้ด้วยกัน และภาษายังเป็นสื่อในการแสดงออกทางความคิดและการกระทำด้วย

2.2.4.2 กิจกรรมปริศนา ปริศนาคำทาย เป็นกิจกรรมที่มุ่งสนองตอบความต้องการพัฒนาสติปัญญาของเด็ก

2.2.4.3 กิจกรรมสร้างสรรค์ทางศิลปะ เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสนใจ ความสามารถ และสอดคล้องกับหลักพัฒนาการของเด็กเป็นอย่างดี

2.2.4.4 กิจกรรมสร้างสรรค์ทางการประดิษฐ์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ได้เป็นอย่างดี ส่งเสริมให้เกิดความคิดจินตนาการและสร้างจินตนาการออกมาเป็นผลงาน ในการคิดประดิษฐ์มักรวมเอาความคิดในเรื่องการต่อเติม ตัดออก ปรับขยาย ทำให้ใหญ่ ทำให้เล็กลง แต่งเติม แต้มสี ทำให้เคลื่อนไหวได้ หรือใช้แทนกันได้ โดยมีจุดมุ่งหมาย ได้แก่ ส่งเสริมความคิดและการถ่ายทอดออกมาเป็นผลงาน ฝึกการแก้ปัญหา ฝึกความขยัน ช่างคิด ช่างทำ ส่งเสริมความเป็นนักประดิษฐ์คิดค้น ฝึกการทำงานด้วยตนเองตามลำพัง

2.2.4.5 กิจกรรมสร้างสรรค์ทางดนตรีและการเคลื่อนไหว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กฟังอย่างสร้างสรรค์ คิดจินตนาการและถ่ายทอดออกมาอย่างอิสระเป็นการบรรยาย เขียนหรือแสดงท่าทางและกิจกรรมการเคลื่อนไหวต่างๆ เช่น ให้เด็กฟังเสียงเพลงแล้วบอกความรู้สึกหรือต่อเติมประโยคให้สัมพันธ์กับประโยคต้น หรือแสดงท่าทางตามจินตนาการของตน

2.2.4.6 กิจกรรมวิชาชีพ เป็นกิจกรรมที่สามารถเรียนรู้โดยระยะเวลาอันสั้น และนำไปใช้หลังจากได้เรียนหรือเข้าร่วมโครงการอาจจะเสริมความรู้ในสายวิชาชีพที่กำลังศึกษาอยู่ ให้เพิ่มพูนมากขึ้นเห็นชัดเจนมากขึ้น เช่น การจัดเสิร์ฟทำอาหาร การอบรมผลิตของชำร่วย การจัดอบรมการเขียนบทความ การอบรม การเขียนบทความสั้นๆ โดยมีจุดประสงค์ ได้แก่ เพื่อเสริมสร้างความรู้และความสามารถนำไปประกอบอาชีพได้, เพื่อให้สามารถใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง และสามารถเสริมรายได้นำมาใช้จ่าย (ทองคุณ,2542)

2.2.4.7 การจัดกิจกรรมแบบสาธิต เป็นการจัดกิจกรรมที่ต้องการให้สังเกต และเรียนรู้ตามขั้นตอนของกิจกรรมนั้นๆ ให้ผู้เข้าร่วมได้รู้ถึงกระบวนการขั้นตอนหรือการปฏิบัติ อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งวิทยาหรือผู้สอน ไม่เพียงแต่บอกหรืออธิบายวิธีการกระทำให้ผู้ฟังและผู้ชม เท่านั้น แต่ยังกระทำอย่างชัดเจนทุกขั้นตอน (กรมวิชาการ,2542)

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม สำหรับการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาเลือกการจัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์ เพื่อเป็นการเรียนรู้ ก่อให้เกิดความอ่อนโยนทางอารมณ์ เกิดสุนทรีภาพและความประทับใจ พัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มุ่งฝึกความพร้อมทุกด้านที่สร้างสรรค์ด้วยมือ หรือประดิษฐ์ขึ้นตามวัตถุประสงค์ที่หลากหลาย เพื่อตอบสนอง ความต้องการด้านประโยชน์ใช้สอย

2.2.5 แผนการจัดการเรียนการสอนศิลปะประดิษฐ์

2.2.5.1 ความหมายของแผนการสอน

อาภรณ์ (2540) กล่าวว่า แผนการสอน หมายถึง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

สำลี และคณะ (2544) กล่าวว่า แผนการสอน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีลักษณะเป็นองค์รวมผสมผสานความรู้ต่างๆ เข้าด้วยกันอย่างเป็นกลุ่มก้อน มีการเชื่อมโยงความรู้อย่างกว้างขวาง ให้ความสำคัญกับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้เรียนรู้ในเรื่องที่สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของตนเอง และได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่

กรมวิชาการ (2545) กล่าวว่า แผนการสอน หมายถึง การนำวิชากลุ่มประสบการณ์ที่ต้องทำการสอน ตลอดภาคเรียนมาสร้างเป็นแผนการจัดการเรียนการสอน การใช้สื่ออุปกรณ์การสอน การวัดและการประเมินผล สำหรับเนื้อหาสาระและจุดประสงค์การเรียนการสอนย่อยๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือจุดเน้นของหลักสูตร สภาพผู้เรียน ความพร้อมของโรงเรียนในด้านวัสดุอุปกรณ์ และตรงกับชีวิตจริงในท้องถิ่น ซึ่งถ้ากล่าวอีกนัยหนึ่ง แผนการสอนคือการเตรียมการสอนเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ล่วงหน้าหรือ คือการบันทึกการสอนตามปกตินั่นเอง

วิเชียร (2547) กล่าวว่า แผนการสอน หมายถึง เอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อแจกแจงรายละเอียดของหลักสูตร ทำให้ครูสามารถนำไปจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียนเป็นรายคาบ/ชั่วโมง

สมุน (2554) กล่าวว่า แผนการสอน หมายถึง กลวิธีต่างๆที่ใช้เสริมวิธีการและกระบวนการสอน เพื่อช่วยให้วิธีการและกระบวนการสอนนั้นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น เทคนิคการนำเข้าสู่บทเรียน เทคนิคการจัดกลุ่ม เทคนิคการใช้คำถาม เทคนิคสรุปโดยยึดเทคนิคการสอนต่างๆที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ โดยมีการสาธิตจากครู/วิทยากร 3 ขั้นตอนการดำเนินสาธิต ได้แก่ ขั้นการเตรียม ขั้นการสาธิต ขั้นการสรุปประเมินผล

สรุป แผนการสอน หมายถึง การวางแผนการจัดกิจกรรมเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ล่วงหน้าอย่างละเอียด ใช้ในการปฏิบัติการสอน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งมีเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน และวิธีวัดผลและประเมินผลที่ชัดเจน

2.2.5.2 ความสำคัญของแผนการสอน

เชียร (2551) กล่าวว่า ความสำคัญของแผนการสอน มีดังนี้

- 1) ทำให้ผู้สอนสอนด้วยความมั่นใจเมื่อเกิดความมั่นใจในการสอน

ย่อมจะสอนด้วยความแคล่วคล่อง เป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างราบรื่น ไม่ติดขัด เพราะได้เตรียมการทุกอย่างไว้พร้อมแล้ว การสอนก็จะดำเนินไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางอย่างสมบูรณ์

2) ทำให้เป็นการสอนที่มีคุณค่าคุ้มกับเวลาที่ผ่านมา เพราะผู้สอนสอนอย่างมีแผน มีเป้าหมาย และมีทิศทางในการสอน มิใช่สอนอย่างเลื่อนลอย ผู้เรียนก็จะได้รับความรู้ ความคิด เกิดเจตคติ เกิดทักษะ และเกิดประสบการณ์ใหม่ตามที่ผู้สอนวางแผนไว้ ทำให้เป็นการเรียนการสอนที่มีคุณค่า

3) ทำให้เป็นการสอนที่ตรงตามหลักสูตร ทั้งนี้เพราะในการวางแผนการสอน ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรทั้งด้านจุดประสงค์การสอนเนื้อหาสาระที่จะสอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน และการวัดผลประเมินผล แล้วจัดทำออกมาเป็นแผนการสอน เมื่อผู้สอนสอนตามแผนการสอน ก็ย่อมทำให้เป็นการสอนที่ตรงตามจุดมุ่งหมายและทิศทางของหลักสูตร

4) ทำให้การสอนบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพดีกว่าการสอนที่ไม่มี การวางแผนเนื่องจากในการวางแผนการสอนผู้สอนต้องวางแผนอย่างรอบคอบในทุกองค์ประกอบของการสอน รวมทั้งการจัดเวลา สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ได้โดยสะดวกและง่ายดายขึ้น ดังนั้น เมื่อมีการวางแผนการสอนที่รอบคอบและปฏิบัติตามแผนการสอนที่วางไว้ ผลของการสอนย่อมสำเร็จได้ดีกว่าการไม่ได้วางแผนการสอน

5) ทำให้ผู้สอนมีเอกสารเตือนความจำ สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการสอนต่อไป ทำให้ไม่เกิดความซ้ำซ้อนและเป็นแนวทางในการทบทวนหรือการออกข้อทดสอบเพื่อวัดผลประเมินผู้เรียนได้ นอกจากนี้ทำให้ผู้สอนมีเอกสารไว้ให้แนวทางแก่ผู้ที่เข้าสอนแทนในกรณีจำเป็น เมื่อผู้สอนไม่สามารถเข้าสอนเองได้ ผู้เรียนจะได้รับความรู้และประสบการณ์ที่ต่อเนื่องกัน

6) ทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อวิชาที่เรียน ทั้งนี้เพราะผู้สอน สอนด้วยความพร้อม เป็นความพร้อมทั้งทางด้านจิตใจ และความพร้อมทางด้านวัตถุ ความพร้อมทางด้านจิตใจคือความมั่นใจในการสอน เพราะผู้สอนได้เตรียมการสอนมาอย่างรอบคอบ ส่วนความพร้อมทางด้านวัตถุคือ การที่ผู้สอนได้เตรียมเอกสารหรือสื่อการสอนไว้อย่างพร้อมเพียง เมื่อผู้สอนเกิดความพร้อมในการสอน ย่อมสอนด้วยความกระฉับกระฉ่าง ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจอย่างชัดเจนในบทเรียน อันส่งผลให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอน และต่อวิชาที่เรียน

2.2.5.3 ลักษณะของแผนการสอนที่ดี

อาภรณ์ (2540) กล่าวว่า แผนการสอนที่ดีจะช่วยให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จ มีดังนี้

- 1) สอดคล้องกับหลักสูตร
- 2) นำไปใช้ได้จริงและมีประสิทธิภาพ
- 3) เขียนอย่างถูกต้องตามหลักวิชา เหมาะสมกับผู้เรียนและระยะเวลาที่กำหนด
- 4) มีความกระจ่างชัดเจน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายและเข้าใจได้ตรงกัน
- 5) มีรายละเอียดมากพอที่ทำให้ผู้อ่านสามารถนำไปใช้สอนได้
- 6) ทุกหัวข้อในแผนการสอนมีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน

วัลลภ (2540) กล่าวว่า แผนการสอนที่ดีควรมีกิจกรรมการเรียนรู้ลักษณะ 3 ประการ มีดังนี้

- 7) เป็นแผนการสอนที่มีกิจกรรมให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติให้มากที่สุด โดยครูเป็นเพียงคอยชี้แนะส่งเสริมกระตุ้นให้กิจกรรมที่ผู้เรียนดำเนินการเป็นไปตามความมุ่งหมาย
- 8) เป็นแผนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนค้นพบคำตอบหรือทำสำเร็จด้วยตนเอง โดยครูลดบทบาทจากผู้บอกคำตอบมาเป็นผู้คอยกระตุ้นด้วยคำถามหรือปัญหา
- 9) เป็นแผนการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่สามารถจัดหาได้ในท้องถิ่น หลีกเหลี่ยงการใช้วัสดุอุปกรณ์สำเร็จรูปราคาสูง

สรุป ลักษณะของแผนการสอนที่ดี ต้องเป็นแผนการสอนที่มีความชัดเจน เป็นการทำให้ผู้สอนมั่นใจในการสอนมากขึ้น เป็นสิ่งที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ

2.2.5.4 องค์ประกอบของแผนการสอน

อาภรณ์ (2540) กล่าวว่า องค์ประกอบของแผนการสอนทั่วไป มีดังนี้

- 1) วิชา หน่วยการเรียนรู้ เวลาที่ใช้สอน ระดับที่สอน ในแผนระบุว่าเป็นการสอนวิชาใด หน่วยการเรียนรู้ใด ใช้สอนในระดับไหน และใช้เวลาในการสอนมากน้อยเพียงใด
- 2) สาระสำคัญ หรือความคิดรวบยอด เป็นแก่นของความรู้ ทักษะ เจตคติที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับหลังจากเรียนในเนื้อหานั้นๆ
- 3) จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นจุดมุ่งหมายการเรียนการสอนประเภทหนึ่งที่มีวัดการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยการดูพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปซึ่งการสังเกตได้ เช่น การบอก การอธิบาย การสาธิต การปฏิบัติ
- 4) เนื้อหาจะต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้หรือจุดประสงค์

5) กิจกรรมการเรียนการสอนถือเป็นหัวใจของการเรียนการสอนในแต่ ละคาบความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการเรียนขึ้นอยู่กับ การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนเป็นสำคัญ ดังนั้นผู้สอนจึงต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงปัจจัยหลายอย่าง อย่างไรก็ตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องให้ครบองค์ประกอบ 3 ส่วน ดังนี้

5.1) ชี้นำ

5.2) ชี้อสอน

5.3) ชี้อสรุป

6) สื่อการเรียนการสอน เป็นส่วนที่จะทำให้การเรียนการสอนมองเห็นเป็น รูปธรรมยิ่งขึ้น ที่ผู้สอนใช้ประกอบการเรียนการสอนในเรื่องนั้น ที่มีความชัดเจน เข้าใจง่าย ใช้ประโยชน์ และมีประสิทธิภาพทำให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2556) กล่าวว่า สื่อการเรียน การสอน ควรมีใบช่วยสอน (Instruction Sheet) คือ สื่อประเภทสิ่งพิมพ์เฉพาะเรื่อง ที่ช่วยสอนหรือ ใช้เสริมให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยผู้สอนจัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการสอน ประกอบการเรียนหรือ ผู้เรียนใช้เพื่อศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และกล่าวว่าประเภทของใบช่วยสอน มีดังนี้

6.1) ใบความรู้ (Information Sheet) คือ ประเภทสิ่งพิมพ์เฉพาะเรื่อง ที่ช่วยหรือใช้เสริมให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ประกอบด้วย ชื่อวิชา ชื่อหน่วย การเรียนรู้ ชื่อใบความรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ แบบฝึกหัด คำถาม เฉลย เอกสารอ้างอิง ภาคผนวก (ถ้ามี)

6.2) ใบงาน (Job Sheet) ใบกิจกรรม (Activity Sheet) คือ เอกสาร ที่ระบุชนิดของงาน ซึ่งจะต้องนำไปปฏิบัติตามรูปแบบที่กำหนด โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติงาน ให้อย่างชัดเจน ส่วนใหญ่จะใช้กับการปฏิบัติงานด้านวิชาชีพ ส่วนการปฏิบัติงานด้านวิชาการอาจใช้ ใบกิจกรรม ประกอบด้วย ชื่อวิชา ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ชื่องาน เวลาที่ใช้ จุดประสงค์การเรียนรู้ เครื่องมือ วัสดุ-อุปกรณ์ ลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงาน (ภาพประกอบ) ข้อควรระวัง ข้อเสนอแนะ การประเมินผล เอกสารอ้างอิง

หลักการเขียนใบงาน

- วิเคราะห์งาน
- กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
- กำหนดรายการเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์
- กำหนดกรอบโครงสร้างการทำงาน

- กำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงาน
- จัดลำดับขั้นตอนการดำเนินงาน
- ระบุข้อควรระวัง ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน
- กำหนดเกณฑ์และแนวทางวัดและประเมินผล

6.3) ใบปฏิบัติงาน (Operation Sheet) คือ เอกสารที่ให้รายละเอียดในขั้นตอนหนึ่งของการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ประกอบด้วย ชื่อวิชา ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ชื่องาน เวลาที่ใช้ จุดประสงค์การเรียนรู้ เครื่องมือ วัสดุ-อุปกรณ์ ลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงาน (ภาพประกอบ ข้อควรระวัง ข้อเสนอแนะ) การประเมินผล เอกสารอ้างอิง

6.4) ใบมอบหมายงาน (Assignment Sheet) คือ เอกสารที่มอบหมายงานให้ผู้เรียนปฏิบัติหรือค้นคว้าเพิ่มเติม ประกอบด้วย ชื่อวิชา ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ชื่องาน เวลาที่ใช้ จุดประสงค์การมอบหมายงาน แนวทางการปฏิบัติงาน แหล่งค้นคว้า คำถาม/ปัญหา กำหนดเวลาส่งงาน เอกสารอ้างอิง

2.2.5.5 ขั้นตอนการเขียนแผนการสอน

การสอน (Coaching) เป็นการแนะนำให้รู้วิธีการปฏิบัติงานให้ถูกต้อง โดยปกติจะเป็นการสอนหรืออบรมในระหว่างการทำงาน อาจสอนเป็นรายบุคคลหรือสอนเป็นกลุ่มเล็กๆ ซึ่งผู้สอนต้องมีประสบการณ์และทักษะในเรื่องที่สอนจริงๆ วิธีการ คือ หัวหน้างานสอนการทำงาน มีข้อดี คือ เน้นเนื้อหาตามความเหมาะสมของแต่ละคน ส่วนข้อจำกัด คือ คุณค่าขึ้นกับผู้สอนงานซึ่งส่วนใหญ่คือหัวหน้างาน

อาภรณ์ (2540) กล่าวว่า การเขียนแผนการสอน มีดังนี้

- 1) ชื่อเรื่อง
- 2) จำนวนคาบ
- 3) สาระสำคัญ
- 4) จุดประสงค์
- 5) เนื้อหา
- 6) กิจกรรมการเรียนการสอน
- 7) สื่อการเรียนการสอน
- 8) การวัดและการประเมินผล

กุลยา (2541) กล่าวว่า การเขียนแผนการสอน มีดังนี้

- 1) สาระสำคัญ
- 2) วัตถุประสงค์

- 3) สารระการเรียนนู้
- 4) วิธีการดำเนินการ
- 5) สื่อ/วัสดุ/อุปกรณ์
- 6) การวัดและการประเมินผล
- 7) เครื่องมือวัดผล
- 8) ระยะเวลา
- 9) บันทึกผลหลักการจัดการเรียนนู้

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำการเขียนแผนการสอนของกุลยา (2541) มาใช้ในการศึกษาเขียนแผนการจัดการเรียนการสอนศิลปะประดิษฐ์ และใช้สื่อใบช่วยสอนประเภทใบงาน ในการสร้างใบงาน เรื่อง กิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์

2.2.6 การประเมินผลการจัดกิจกรรม

2.2.6.1 การประเมินผล

1) ความหมายของการประเมินผล

จงกลนี้ (2542) กล่าวว่า การประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่ใช้ดุลพินิจหรือค่านิยม ในการพิจารณาตัดสินคุณค่า ความเหมาะสม ความคุ้มค่าหรือสัมฤทธิ์ผลของโครงการ หรือสิ่งอื่นสิ่งใด หลังจากการเปรียบเทียบผลที่วัดได้ โดยวิธีใดๆ ก็ตามกับ เป้าหมายวัตถุประสงค์ หรือเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2) การวัดและการประเมินผล

วสันต์ (2545) กล่าวว่า การวัดและประเมินผล เป็นกระบวนการหนึ่งในกระบวนการจัดการเรียนการสอนเนื่องจากการวัดเป็นการตรวจสอบ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนในรูปของคะแนน หรือคำบรรยายที่เกี่ยวกับผลการเรียนนู้ของผู้เรียนที่แสดงออกทั้งในระยะเวลา ก่อน ระหว่าง หรือหลังจากการเรียนการสอน ส่วนการประเมินผลเป็นกระบวนการนำข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการวัดมาพิจารณาตัดสินว่าผู้เรียนสามารถบรรลุตามเป้าหมายหรือจุดประสงค์ของการจัดการศึกษาเพียงใด มีสิ่งใดที่ต้องการปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น ซึ่งประโยชน์ของการวัดและการประเมินผลของการจัดการเรียนการสอน

3) วัตถุประสงค์ของการประเมิน มีดังนี้ (บุญธรรม,2542)

3.1) เพื่อจะได้ทราบว่าผลการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้เพียงใด

3.2) ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับการตอบสนองของความต้องการและความพึงพอใจเพียงพอ

3.3) เพื่อทราบข้อบกพร่องของโครงการและหาหนทางแก้ไขได้ทันท่วงที เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงโครงการให้ดียิ่งขึ้น และเป็นข้อมูลในการพัฒนา

4) ลักษณะของการประเมิน โดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ วิธีทั้งสองนี้เป็นที่นิยมใช้กันอย่างกว้างขวาง มีดังนี้

4.1) การประเมินแบบวัดปริมาณ กล่าวคือ การประเมินแบบปริมาณสามารถวิเคราะห์โดยใช้วิธีทางสถิติ บอกปริมาณตัวเลขที่เกี่ยวข้องออกมาในรูปจำนวน

4.2) การประเมินแบบวัดคุณภาพ เป็นการสำรวจโดยตรงมีการสนทนาแบบเป็นกันเอง และต้องอาศัยการวิเคราะห์ตัดสินใจโดยผู้เชี่ยวชาญทางวิชาการ อาจใช้เครื่องมือต่างๆช่วย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำหลักการประเมินและขอข่ายการประเมินของบุญธรรม (2542) มาใช้ในการศึกษาผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ โดยประเมิน 2 ด้าน คือ ทักษะการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์

2.2.6.2 ทักษะการปฏิบัติงาน

1) ความหมายของทักษะการปฏิบัติงาน

เสนอ (2542) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดการปฏิบัติงาน หมายถึง การทดสอบชนิดหนึ่งที่ทำให้ผู้ถูกทดสอบได้แสดงการกระทำออกมาในขณะที่ทดสอบในสถานการณ์ที่จัดขึ้นโดยจะวัดทั้งวิธีการและผลงานที่ได้จากการปฏิบัติ

บุญชม (2543) กล่าวว่า ทักษะปฏิบัติงาน หมายถึง การวัดความสามารถในการปฏิบัติหรือการกระทำของผู้เรียน ซึ่งจะต้องวัดผลงานจากการปฏิบัติหรือผลผลิตและวิธีการปฏิบัติ

สุวิมล (2547) กล่าวว่า การวัดทักษะปฏิบัติงาน หมายถึง การปฏิบัติงานหรือแสดงกระบวนการปฏิบัติให้ปรากฏ ต้องอาศัยกลไกการทำงานของอวัยวะส่วนต่างๆของร่างกายประสานสัมพันธ์กัน ควรมีการกระทำซ้ำบ่อยครั้ง เป็นกระบวนการทำให้เกิดการเรียนรู้ทางสมองและจิตใจ สามารถวัดกระบวนการและผลงานพร้อมๆกัน

นิโลบล (2548) กล่าวว่า การวัดทักษะการปฏิบัติงาน หมายถึง การวัดความสามารถของบุคคลในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งอาจจะเริ่มวัดตั้งแต่ขั้นเตรียม ขั้นลงมือปฏิบัติ ขั้นผลของงาน ทั้งนี้อาจขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการวัดแต่ละครั้ง

สรุป ทักษะปฏิบัติงาน หมายถึง ความสามารถ ที่กระทำออกมาอย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว และรวดเร็ว ที่ต้องอาศัยการฝึกอย่างเหมาะสม จึงทำให้เกิดความชำนาญในการปฏิบัติงาน

2) ลักษณะและประเภทของการวัดการปฏิบัติงาน

บุญชม (2543) กล่าวว่า วิธีการวัดทักษะปฏิบัติงานตามลักษณะของงานแบ่งเป็น 3 ประเภท มีดังนี้

2.1) วิธีการวัดแบบจำแนก เป็นการวัดความสามารถในการจำลักษณะที่จำเป็นของการกระทำ หรือผลงานที่จำแนกสิ่งของ

2.2) วิธีการวัดแบบสถานการณ์จำลอง เป็นการวัดที่ไม่ใช่สถานการณ์จริง แต่จะเป็นการจำลองสถานการณ์หรือการปฏิบัติจริงที่มุ่งวัด

2.3) วิธีการวัดแบบใช้ตัวอย่าง เป็นการวัดโดยให้ปฏิบัติตามภาวะปกติของการปฏิบัติงานประเภทนั้นๆ อาจเป็นการกำหนดให้ปฏิบัติตามลำดับที่สมบูรณ์ของพฤติกรรมหรือการกระทำที่จำเป็นในการปฏิบัติงานนั้น

ส.วาสนา (2546) แบ่งระดับการวัดการปฏิบัติงานเป็น 5 ระดับ มีดังนี้

2.4) การแก้ปัญหาในกระดาษเป็นลักษณะของการให้นักเรียนวางแผนการปฏิบัติงาน วางแผนการทดลองโดยยังไม่ได้ปฏิบัติงานจริง การวัดประเมินจะใช้เกณฑ์แบบแบ่งส่วน

2.5) การแก้ปัญหาเฉพาะส่วนเป็นการวัดทักษะการปฏิบัติแต่ละส่วนรวมถึงความสามารถในการใช้และเลือกใช้เครื่องมือให้เหมาะสมกับงาน

2.6) การปฏิบัติงานในสถานการณ์จำลองเป็นการฝึกในสถานการณ์จำลองโดยให้ผู้เรียนปฏิบัติงาน จากสถานการณ์จำลองที่กำหนดให้ มักจะจำกัดเวลา สิ่งที่ต้องพิจารณาในการวัดประเมิน คือ กระบวนการปฏิบัติงานและผลงาน ตลอดจนลักษณะนิสัยของผู้เรียนด้วย

2.7) ตัวอย่างงาน เป็นการปฏิบัติจากตัวอย่างงานหรือสถานการณ์จริง ซึ่งแตกต่างจากในสถานการณ์จำลอง คือ เป็นการปฏิบัติจริงที่อาจมีครูคอยช่วยกำกับ เช่น การฝึกขับรถบนถนน

2.8) การปฏิบัติงานจริง เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติงานในสภาพจริงหรือคล้ายจริง เพื่อฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะ ในการปฏิบัติงานอย่างมีศิลปะและมีความกลมกลืนกับการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยสิ่งที่ควรเน้น คือ การได้มีโอกาสเลือกแนวปฏิบัติด้วยตนเองตามเงื่อนไขที่กำหนด

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545) กล่าวว่า ลักษณะสำคัญของการประเมินความสามารถ คือ กำหนดวัตถุประสงค์ของงาน วิธีการทำงาน ผลสำเร็จของงาน มีคำสั่งควบคุมสถานการณ์ในการปฏิบัติงาน และมีกฎเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจน การวัดประเมินความสามารถที่แสดงออกของผู้เรียน ทำได้หลายแนวทางต่างๆ กันขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม สภาพการณ์และความสนใจของผู้เรียน มีดังนี้

2.9) มอบหมายงานให้ทำงานที่มอบให้ตามหลักสูตร เนื้อหา และชีวิตจริงของผู้เรียน ผู้เรียนต้องใช้ความรู้หลายด้านในการปฏิบัติงานที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการทำงานและการใช้ความคิดอย่างลึกซึ้ง

2.10) การกำหนดชิ้นงานหรืออุปกรณ์ หรือสิ่งประดิษฐ์ให้ผู้เรียนวิเคราะห์องค์ประกอบและกระบวนการทำงาน และเสนอแนวทางเพื่อพัฒนาให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น

2.11) กำหนดตัวอย่างชิ้นงานให้ แล้วให้ผู้เรียนศึกษางานนั้นและสร้างชิ้นงานที่มีลักษณะของการทำงานได้เหมือนหรือดีกว่าเดิม

2.12) สร้างสถานการณ์จำลองที่สัมพันธ์กับชีวิตจริงของผู้เรียน โดยกำหนดสถานการณ์ แล้วให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหา

วสันต์ (2545) กล่าวว่า การประเมินเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติของผู้เรียนนั้นต้องเป็นสถานการณ์ที่ทำให้ผู้เรียนแสดงออกด้วยความสามารถต่างๆ โดยใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะต่างๆพร้อมกัน ได้แบ่งลักษณะการประเมินการปฏิบัติ มีดังนี้

2.13 การประเมินการปฏิบัติ สามารถใช้ประเมินทั้งกระบวนการและผลงาน หมายถึง ขั้นตอนในการทำงานที่แสดงด้วยกิริยาท่าทางของผู้ได้รับการประเมิน เช่น กระบวนการประกอบอาหาร ตั้งแต่การวางแผน จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องปรุง การลงมือประกอบอาหารด้วยความคล่องแคล่วและมั่นใจ ส่วนผลงานนั้น หมายถึง ผลที่ได้จากกระบวนการปฏิบัติ เช่น อาหารที่ปรุงสำเร็จ ดังนั้นการประเมินการปฏิบัติจึงทำให้ผู้ประเมินได้ตรวจสอบความสามารถและทักษะของผู้เรียน 2 กรณี คือ กระบวนการและผลงาน

3) ประเภทของเครื่องมือวัดการปฏิบัติงาน

สุวิมล (2546) ได้จำแนกประเภทของเครื่องมือในการวัดปฏิบัติงาน มีดังนี้

3.1) เครื่องมือประเภทที่ใช้วัดกระบวนการปฏิบัติงาน การวัดกระบวนการปฏิบัติงานเน้นที่ทักษะความสามารถในการทำงาน ความถูกต้องของการปฏิบัติกับการทำงาน วิธีการวัดที่มีความตรง คือ การใช้การสังเกต ประเมินพฤติกรรมการทำงาน เครื่องมือ

ที่ใช้ในการสังเกตกันมาก ได้แก่ แบบตรวจสอบรายการ ระเบียบพฤติกรรม มาตรฐานค่า แผนภูมิการมีส่วนร่วม เป็นต้น

3.2) เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลงาน สำหรับการวัดคุณภาพของ ผลงานที่ผู้เรียนทำส่ง ไม่ว่าจะเป็นผลงาน รายงาน การทดลอง โครงการ สามารถประเมินได้โดยใช้ แบบประเมินหรือแบบตรวจสอบคุณภาพ แบบประเมินดังกล่าวเหมือนมาตราประมาณค่าโดยทั่วไป

3.3) เกณฑ์การให้คะแนนรูบริก (Rubric Scale) คือ เครื่องมือในการ ให้คะแนน ที่ใช้พิจารณาชิ้นงานหรือการปฏิบัติงาน อาจประเมินลักษณะใดลักษณะหนึ่งหรือ ประเมินทั้งสองลักษณะก็ได้ เพื่อให้การตัดสินใจสอดคล้องกับผู้เรียนแต่ละคน ผู้ประเมินจะต้องใช้ เกณฑ์ในการประเมินคุณภาพชิ้นงานของผู้เรียน เกณฑ์อาจจะอยู่ในเชิงคุณภาพหรือปริมาณ อาจจะมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) หรือแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) โดยปกติจะใช้ Rubric ในการประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของ งานปฏิบัติ การให้คะแนนจะอยู่ในรูปของตัวเลข โดยปกติจะเป็น 0-3 หรือ 1-4 ในแต่ละระดับของ คะแนนจะขึ้นอยู่กับระดับของคุณภาพของงาน คุณภาพของงานในแต่ละระดับจะต้องใช้การอธิบาย Rubric ดังนั้นในแต่ละระดับคะแนนจะต้องอธิบายเป็นภาษาที่แสดงให้เห็นถึงคุณภาพของการ ปฏิบัติงานในระดับนั้น (กิ่งกาญจน์ ,2550)

4) หลักในการสร้างเครื่องมือวัดการปฏิบัติงาน

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2540) ได้เสนอหลักการสร้างและพัฒนา เครื่องมือ มีดังนี้

4.1) ทำความเข้าใจพฤติกรรมที่ต้องการวัด โดยศึกษาว่าพฤติกรรม ที่ต้องการวัดนั้น หมายถึงอะไร มีลักษณะอย่างไร นักเรียนต้องแสดงออกอย่างไร จึงจะสรุปได้ว่าเขา มีพฤติกรรมที่ต้องการวัดแล้ว

4.2) เลือกใช้สถานการณ์หรือเนื้อหาในการทดสอบเป็นการเลือก สถานการณ์หรือเนื้อหาที่สามารถสร้างสิ่งเร้าให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ต้องการวัดออกมาอย่าง ชัดเจนเพื่อนำมาเขียนความคิดรวบยอดของเนื้อหานั้น เพื่อเป็นกรอบความคิดในการเขียน ข้อคำถามหรือสิ่งที่นักเรียนต้องปฏิบัติ

4.3) กำหนดความคิดรวบยอดของสถานการณ์หรือเนื้อหา เป็นการ ทำความเข้าใจและเขียนความคิดรวบยอดของเนื้อหานั้น เพื่อเป็นกรอบความคิดในการเขียน ข้อคำถามหรือสิ่งที่นักเรียนต้องปฏิบัติ

4.4) เขียนข้อความหรือสิ่งที่นักเรียนต้องปฏิบัติ ข้อคำถาม หรือสิ่งที่นักเรียนต้องปฏิบัตินั้น ควรเขียนให้ชัดเจน ตรงจุด กะทัดรัด ไม่ใช้คำฟุ่มเฟือย ใช้ภาษาเหมาะสมกับวัย/ระดับชั้นของผู้เรียน

4.5) เขียนตัวเลือกหรือเกณฑ์การให้คะแนน ถ้าเป็นแบบสอบถามเลือกตอบจะต้องมีคำตอบที่ถูกต้องตามหลักวิชาเพียงคำตอบเดียว ตัวเลขต้องเป็นคำตอบที่มีความเป็นไปได้ ส่วนข้อสอบชนิดเขียนตอบหรือให้ลงมือปฏิบัติ จะต้องมีการประเมินผล ไม่ว่าผู้ตรวจจะเป็นใครก็ตาม เมื่ออ่านเกณฑ์การให้คะแนนแล้วสามารถตรวจให้คะแนน ได้คะแนนไม่ต่างกัน

4.6) ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือควรตรวจสอบคุณภาพอย่างน้อย 3 ประการ คือความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่น และความเป็นปรนัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาเลือกเครื่องมือในการวัดประเมินผลด้านทักษะการปฏิบัติงาน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 3 ระดับ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริก (Rubric Scale) คือ เกณฑ์การให้คะแนนที่ผู้ประเมินใช้วิเคราะห์ผลงานหรือกระบวนการที่ผู้เรียนอย่างชัดเจน

2.2.6.3 ความพึงพอใจ

1) ความหมายของความพึงพอใจ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า พพอใจ ชอบใจ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเป็นเรื่องของความรู้สึกที่มีความลึกซึ้งของบุคคลที่มีต่องานที่ปฏิบัติอยู่และความพึงพอใจจะส่งผลต่อขวัญในการปฏิบัติงาน อย่างไรก็ตาม ความพึงพอใจของแต่ละบุคคลไม่มีวันสิ้นสุด เปลี่ยนแปลงได้เสมอ ตามกาลเวลาและสภาพแวดล้อมบุคคลจึงมีโอกาสที่จะไม่พึงพอใจในสิ่งที่เคยพึงพอใจมาแล้ว ฉะนั้นเทศบาลจำเป็นจะต้องสำรวจตรวจสอบความพึงพอใจในการปฏิบัติให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนตลอดไป ทั้งนี้เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายขององค์การหรือหน่วยงานที่ตั้งไว้ และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริงเพื่อง่ายต่อการบริหารและร่วมกันพัฒนาท้องถิ่น

พรศักดิ์ (2541) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับผลสำเร็จตามมุ่งหมาย และความพึงพอใจเป็นกระบวนการทางจิตวิทยาที่ไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจนแต่สามารถคาดคะเนได้ว่ามีหรือไม่มีจากการสังเกตพฤติกรรมของคนเท่านั้น การที่จะทำให้เกิดความพึงพอใจจะต้องศึกษาปัจจัยและองค์ประกอบที่เป็นสาเหตุแห่งความพึงพอใจนั้น

พวงเพชร (2552) อ้างถึงใน Shelly (1985) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกสองแบบของมนุษย์ คือ ความรู้สึกทางบวกและความรู้สึกทางลบ ความรู้สึกในทางบวกเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นแล้วจะทำให้เกิดความสุข ความสุขนี้เป็นความรู้สึกที่แตกต่างจากความรู้สึกทางบวกอื่นๆ กล่าวคือ เป็นความรู้สึกที่มีระบบย้อนกลับ ความสุขสามารถทำให้เกิดความรู้สึกทางบวกเพิ่มขึ้นได้อีกดังนั้นจะเห็นได้ว่าความสุขเป็นความรู้สึกที่สลับซับซ้อน และความสุขจะมีผลต่อบุคคลมากกว่าความรู้สึกทางบวกอื่นๆ

สรุป ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้ของบุคคลในทางบวก ความชอบ ความสบายใจ ความสุขต่อสภาพแวดล้อมต่างๆ หรือเป็นความรู้สึกพอใจต่อสิ่งทำให้เกิดความชอบ ความสบายใจ และเป็นความรู้สึกที่บรรลุลูกความต้องการ

2) องค์ประกอบของความพึงพอใจ

ทิพย์สุตา (2554) อ้างถึงในกาญจนา (2542) ได้กล่าวว่า การที่บุคคลหนึ่งบุคคลใดพอใจในงานมากน้อยเพียงใดต้องอาศัยองค์ประกอบของความพึงพอใจ 3 ประการ มีดังนี้

1.1) อารมณ์ตอบสนองต่อสถานการณ์ทำงานนั้น

1.2) อารมณ์ตอบสนองต่อการเปรียบเทียบผลตอบแทนจริงจากการทำงานกับผลตอบแทนตามความคาดหวัง

1.3) อารมณ์ตอบสนองที่มีต่อลักษณะต่างๆ ของงานนั้น ได้แก่ตัวงาน ค่าจ้างโอกาสก้าวหน้าหัวหน้างานและเพื่อนร่วมงาน

3) หลักการวัดความพึงพอใจ

พรศักดิ์ (2541) กล่าวว่า มาตรวัดความพึงพอใจสามารถกระทำได้หลายวิธี มีดังนี้

3.1) การใช้แบบสอบถามโดยผู้สอบถามจะออกแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบความคิดเห็น ซึ่งสามารถทำได้ในลักษณะที่กำหนดคำตอบให้เลือกหรือตอบคำถามอิสระคำถามดังกล่าวอาจถามความพึงพอใจในด้านต่างๆ เช่นการบริหารและการควบคุมงานและเงื่อนไขต่างๆ เป็นต้น

3.2) การสัมภาษณ์เป็นวิธีวัดความพึงพอใจทางตรงทางหนึ่งซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ดีจึงจะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงได้

3.3) การสังเกตเป็นวิธีการวัดความพึงพอใจ โดยสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมายไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูดหรือการทำทางวิธีนี้จะต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจังและการสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

จิราพัทธ์ (2553) อ้างถึงใน พงศ์ (2534) ได้กล่าวว่า การวัดความพึงพอใจ จำแนกการวัดเป็น 4 แบบ มีดังนี้

3.4) แบบสอบถามคำบรรยายลักษณะของงาน (Job Descriptive Index) หรือเรียกย่อว่า JDI ซึ่ง สมิท (Smith) เค็นดอล (Kendall) และฮูลิน (Hulin) เป็นผู้คิดค้นและสร้างขึ้นประมาณ ค.ศ. 1969 โดยลักษณะของเครื่องมือวัดแบบนี้ เป็นแบบสอบถามที่มีเนื้อหาครอบคลุมด้านต่างๆ คือ ความพึงพอใจในตัวเอง ผู้บังคับบัญชา การจ่ายเงิน การเลื่อนตำแหน่ง และเพื่อนร่วมงานและแต่ละด้านประกอบด้วยข้อคำถาม 9-18 ข้อ แบบสอบถามนี้ได้ถูกนำไปใช้ในการวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในองค์กรหลายประเภท ที่มีพนักงานทุกระดับการศึกษา และทุกระดับรายได้ JDI จะใช้เวลาประเมิน ประมาณ 10-15 นาที

3.5) แบบสอบถามแบบเนไฮต้า (Minnesota Satisfaction Questionnaire) หรือที่เรียกย่อว่า MSQ สร้างขึ้นโดย ไวท์ อิงแลนด์และโลฟลิสท์ (Weise, England and Lofquist) ในปีค.ศ. 1967 ซึ่งเป็นแบบสอบถามคล้ายๆ กับแบบสอบถาม JDI คือวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานหลายๆ ด้าน แต่ละด้านประกอบด้วยข้อความ 5 ข้อความ โดยผู้ตอบจะประเมินค่า 5 ช่วง คะแนนจากสูงสุด คือ ความพอใจมากที่สุด 5 คะแนน พอใจ 4 คะแนน เฉยๆ 3 คะแนน ไม่พอใจ 2 คะแนน ไม่พอใจมากที่สุด 1 คะแนน

3.6) แบบสอบถามแบบ Semantic Differential Scale ของออสกู๊ด (Osgood) เป็นแบบสอบถามที่ใช้ความหมายของภาษา ที่เขากระทำว่าอยู่ในระดับใด จากคำศัพท์ที่ได้มาโดยมีระดับต่างๆ 7 ระดับ เช่น ลักษณะของงาน

น่าสนุก	3	2	1	0	1	2	3	น่าเบื่อหน่าย
ยาก								ง่าย
มั่นคง								ไม่มั่นคง
ก้าวหน้า								ล้าหลัง ฯลฯ

3.7) แบบมาตราวัดสีหน้า (Faces Scale) เป็นแบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานวัดจากลักษณะของหน้าตา โดยคุณลักษณะใบหน้าของพนักงาน ซึ่งบุคคลที่สร้างแบบสอบถามนี้คือ คูนิน (Kunin) โดยแบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานนี้ ประกอบด้วยภาพวาดใบหน้า ที่แสดงออกถึงความรู้สึกต่างๆ ออกมาแตกต่างกันโดยผู้ตอบแบบสอบถามนี้ เพียงแต่เลือกว่าใบหน้าที่ตรงกับความรู้สึกของเขาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานโดยทั่วไป ค่าจ้าง ผู้บังคับบัญชา โอกาสที่จะก้าวหน้าและบุคคลที่ร่วมงานด้วย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาเลือกวัดความพึงพอใจแบบวัดแบบมินเนโซต้า เพื่อบอกระดับความรู้สึกพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างต่อการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ เป็นแบบมาตราส่วน

ประเมินค่า 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย โดยสอบถามหลังจากสิ้นสุดการจัดกิจกรรม ศิลปะ ประดิษฐ์

2.2 เอกสารเกี่ยวกับศิลปะประดิษฐ์

2.2.1 ความหมายของศิลปะประดิษฐ์

จากการศึกษาดำรงเกี่ยวกับงานประดิษฐ์ พบว่า คำว่าศิลปะประดิษฐ์ มีการเขียนอยู่ 2 แบบ คือ “ศิลปะประดิษฐ์” กับ “ศิลปประดิษฐ์” แต่สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ ขอใช้การเขียน “ศิลปะประดิษฐ์” เนื่องจากเอกสารที่ใช้อ้างอิงเขียนแบบ “ศิลปะประดิษฐ์” ทั้งนี้เพื่อเป็นการเข้าใจความหมายที่ตรงกัน

วรรณรักษ์ (2544) กล่าวว่า ศิลปะประดิษฐ์ หมายถึง งานศิลปะชนิดหนึ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นด้วยความปราณีตบรรจง มีความละเอียดอ่อนทางด้านฝีมือมาก และในขณะเดียวกันในความปราณีตละเอียดละออนั้นก็มีคุณค่าทางความสวยงามผสมอยู่ด้วย ลักษณะเด่นชัดของงานประเภทศิลปะประดิษฐ์ คือ เป็นผลงานที่สร้างสรรค์ด้วยมือเป็นงานที่ใช้ความพากเพียรละเอียดละอมากกว่าเครื่องจักร ซึ่งงานศิลปะประดิษฐ์นี้ในอเมริกาและยุโรปเป็นที่ยกย่องเชิดชูมาก เพราะถือกันว่าเป็นผลงานที่สร้างขึ้นด้วยมือและเป็นผลงานที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของผู้ทำอย่างแท้จริง

สตีธา (2545) กล่าวว่า งานศิลปะประดิษฐ์ หมายถึง งานที่สร้างเพื่อเป้าหมายที่แตกต่างไปจากงานวาดหรือกิจกรรมประติมากรรม เพราะไม่ได้มีจุดมุ่งหมายให้แสดงออกอย่างเดียว แต่เน้นให้เกิดการเรียนรู้การทำงาน อย่างมีกระบวนการหรือขั้นตอนอีกด้วย

รชชาติ (2553) กล่าวว่า ศิลปะประดิษฐ์ หมายถึง งานที่สร้างขึ้นเพื่อความสวยงาม สร้างความสนใจแก่ผู้ประดิษฐ์และผู้พบเห็นเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ สร้างสมาธิ ปัญญา ส่งเสริมความคิดเชิงประหยัด และรู้คุณค่าของวัสดุ โดยการนำของใช้แล้วและเศษวัสดุ มาดัดแปลงสร้างสรรค์เป็นผลงานที่มีคุณค่าและประโยชน์ใช้สอย

สรูป ศิลปะประดิษฐ์ หมายถึง งานที่สร้างสรรค์ด้วยมืออย่างประณีต ละเอียดอ่อน และสวยงาม หรือประดิษฐ์ขึ้นตามวัตถุประสงค์ที่หลากหลาย เพื่อตอบสนอง ความต้องการด้านวัสดุต่างๆมาดัดแปลงสร้างสรรค์เป็นผลงานที่มีคุณค่าและประโยชน์ใช้สอย

2.2.2 ลักษณะของงานศิลปะประดิษฐ์

ในปัจจุบันงานศิลปะประดิษฐ์มีการแบ่งลักษณะตามงานประดิษฐ์ออกเป็น 2 ประเภท มีดังนี้ (จรรยา,2553)

2.2.2.1 งานประดิษฐ์ทั่วไป เป็นงานประดิษฐ์ที่ไม่มีความเป็นมาจากบรรพบุรุษหรือท้องถิ่น กล่าวคือ เป็นงานประดิษฐ์ที่บุคคลทั่วไปสามารถเรียนรู้และนำมาประดิษฐ์ได้โดยอาศัยการศึกษาจากตำรา เช่น ดอกไม้จากวัสดุเหลือใช้ หมวก ตุ๊กตา เครื่องเล่นต่างๆ และกรอบรูป

2.2.2.2 งานประดิษฐ์ที่เป็นเอกลักษณ์ไทยเป็นงานประดิษฐ์ที่สืบทอดจากบรรพบุรุษหรือเป็นงานประดิษฐ์ที่มีเฉพาะท้องถิ่นนั้นๆ โดยส่วนมากจะเป็นการสืบทอดจากผู้ใหญ่ในครอบครัวมาสู่ลูกหลาน งานประดิษฐ์หลายอย่างทำขึ้นเพื่องานประเพณีทางศาสนา เช่น พานพุ่มมาลัย เครื่องแขวน บายศรี และบางอย่างก็ทำขึ้นเพื่อความสวยงาม สนุกสนาน ภายในครอบครัว เช่น ว่าวไทย รถลาก ตุ๊กตา เป็นต้น

2.2.3 ประเภทของงานศิลปะประดิษฐ์

งานศิลปะประดิษฐ์ต่างๆ เป็นชิ้นงานที่ผลิตขึ้นเพื่อประโยชน์ใช้สอย โดยมีความประณีตสวยงาม เช่น เพื่อเป็นเครื่องใช้ เครื่องประดับ เครื่องตกแต่ง และเครื่องใช้ในงานพิธี และยังทำให้เกิดความสบายใจ มีสมาธิ ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และเพิ่มรายได้ ซึ่งงานศิลปะประดิษฐ์แต่เดิมนับปัจจุบันมีการแบ่งประเภทไว้แตกต่างกัน มีดังนี้

วรรณรัตน์ (2542) กล่าวว่า การแบ่งประเภทงานของศิลปะประดิษฐ์แต่เดิมนับปัจจุบันแบ่งออกเป็น 2 ประเภท มีดังนี้

2.2.3.1 งานศิลปะประดิษฐ์ประเภททำขึ้นเพื่อประโยชน์ใช้สอย เช่น การนำวัสดุเหลือใช้หรือวัสดุต่างๆ มาประดิษฐ์เป็นสิ่งของเครื่องใช้ประจำวัน ตัวอย่างเช่น การทำผ้าคลุมเตียงจากเศษผ้าสีต่างๆ โดยนำมาเย็บปะติดปะต่อ หรือนำมาเย็บเป็นกระเป๋าผ้าปักประดิษฐ์บนเศษผ้าแต่ละชิ้นอย่างละเอียดลออ มีสีสวยงาม สะดุดตาน่าใช้สอย

2.2.3.2 งานศิลปะประดิษฐ์ประเภททำขึ้นเพื่อความสวยงาม อาจมีผลของประโยชน์ใช้สอยมาผสมผสานอยู่บ้าง มีคุณค่าทางสายตาและความรู้สึกโดยตรง เช่น ภาพฝาผนังที่ประดิษฐ์จากวัสดุต่างๆ

จรรยา (2553) กล่าวว่า การแบ่งประเภทของงานศิลปะประดิษฐ์ในปัจจุบัน สามารถนำมาใช้สอยในโอกาสต่างๆ โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเภท มีดังนี้

2.2.3.3 ประเภทใช้เป็นของเล่น เป็นของเล่นที่ผู้ใหญ่ในครอบครัวทำให้อุบลหลานเล่นเพื่อความเพลิดเพลิน เช่น งานปั้นดินเป็นสัตว์ สิ่งของ งานจักรสานโบราณเป็นโมบายงานพับกระดาษ

2.2.3.4 ประเภทของใช้ ทำขึ้นเพื่อเป็นของใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การสานกระบุง ตะกร้า การทำเครื่องใช้จากดินเผาจากผ้าและเศษวัสดุ

2.2.3.5 ประเภทงานตกแต่ง ใช้ตกแต่งสถานที่ บ้านเรือนให้สวยงาม เช่น งานแกะสลักไม้ การทำกรอบรูป ดอกไม้ประดิษฐ์

2.2.3.6 ประเภทเครื่องใช้ในงานพิธี ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อใช้ในงานเทศกาลหรือ ประเพณีต่างๆ เช่น การทำกระทงลอย ทำพานพุ่ม มาลัย บายศรี

2.2.4 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในงานศิลปะประดิษฐ์

การเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ในการประดิษฐ์ชิ้นงานต้องเลือกให้เหมาะสมจึงจะได้ออกมา มีคุณภาพ สวยงาม รวมทั้งต้องดูแลรักษาอุปกรณ์เครื่องใช้เหล่านี้ให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ตลอดเวลา และสามารถแบ่งออกเป็นประเภทต่างๆ มีดังนี้

2.2.4.1 ประเภทของเส้น

- 1) วัสดุที่ใช้ เช่น กระดาษ ไบลาน ผ้า เชือก พลาสติก กระจ่าง
- 2) อุปกรณ์ที่ใช้ เช่น กรรไกร เข็ม ด้าย กาว มีด ตะปู ค้อน แปรงทาสี

2.2.4.2 ประเภทของสี

- 1) วัสดุที่ใช้ เช่น กระดาษ ไม้ โลหะ ดิน ผ้า
- 2) อุปกรณ์ที่ใช้ เช่น เลื่อย สี จักรเย็บผ้า กรรไกร เครื่องขัด เจาะ

2.2.4.3 ประเภทของตกแต่ง

- 1) วัสดุที่ใช้ เช่น เปลือกหอย ผ้า กระจก กระดาษ ดินเผา
- 2) อุปกรณ์ เช่น เลื่อย ค้อน มีด กรรไกร สี แปรงทาสี เครื่องตอก

2.2.4.4 ประเภทเครื่องใช้ในงานพิธี

- 1) วัสดุที่ใช้ เช่น ใบตอง ดอกไม้สด ใบเตย ผ้า ริบบิ้น
- 2) อุปกรณ์ที่ใช้ เช่น เข็มเย็บผ้า เข็มร้อยมาลัย คีม คัน เข็มหมุด

2.2.5 การออกแบบงานศิลปะประดิษฐ์

2.2.5.1 ความหมายของการออกแบบ

อุดมศักดิ์ (2550) การออกแบบ หมายถึง การรวบรวมหรือจัดองค์ประกอบ ทั้งที่เป็น 2 มิติ และ 3 มิติ เข้าด้วยกันอย่างหลักเกณฑ์ การนำองค์ประกอบของการออกแบบ มาจัดรวมกันนั้น ผู้ออกแบบจะต้องคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอยและความงามอันเป็นคุณลักษณะ สำคัญของการออกแบบ การออกแบบเป็นศิลปะของมนุษย์เนื่องจากเป็นการสร้างค่านิยมทาง ความงาม และสนองคุณประโยชน์ทางกายภาพให้แก่มนุษย์

วัชรพงษ์ (2552) กล่าวว่า การออกแบบ หมายถึง กระบวนการสร้างสรรค์ที่มนุษย์ใช้จินตนาการ ความนึกคิด กำหนดโครงสร้างด้วยการจัดองค์ประกอบของการออกแบบ แล้วจึงถ่ายทอดออกมาเป็นรูปแบบที่สัมพันธ์กับประโยชน์ใช้สอย โดยนักออกแบบจะมีขั้นตอนการปฏิบัติงานตามกระบวนการสร้างสรรค์นั้น

จรรยา (2553) กล่าวว่า การออกแบบ หมายถึง การใช้ความรู้ ความคิด ในการกำหนดรูปแบบของงานประดิษฐ์ก่อนจะลงมือประดิษฐ์ โดยร่างรูปแบบของงานพร้อมกำหนดวัสดุที่ต้องใช้ ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจลักษณะของงานที่จะทำ สามารถจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ และประมาณค่าใช้จ่ายในการประดิษฐ์ได้

สรุป การออกแบบ หมายถึง กระบวนการการวางแผนกำหนดรูปแบบ และรู้จักเลือกใช้วัสดุวิธีการเพื่อทำตามที่กำหนดรูปแบบของงานก่อนจะลงมือปฏิบัติ

2.2.5.2 หลักสำคัญในการออกแบบงานศิลปะประดิษฐ์ (จรรยา,2553)

- 1) รูปแบบสร้างสรรค์ควรมีลักษณะแปลกใหม่ รูปแบบมีการปรับปรุงอยู่เสมอ รวมทั้งความงามทางศิลปะเข้าไปเพื่อดึงดูดความสนใจ
- 2) รูปแบบที่มีลักษณะวิจิตรบรรจงเป็นรูปแบบที่แสดงการประดิษฐ์แสดงความคิดและฝีมือของผู้สร้างสรรค์
- 3) รักษาคุณสมบัติของวัสดุที่นำมาใช้ การออกแบบจำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงวัสดุที่นำมาสร้าง เป็นวัสดุที่หาง่าย มีความคงทน ใช้งานง่าย ทำความสะอาดง่าย
- 4) ตรงกับจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ในการออกแบบและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

2.2.5.3 ขั้นตอนในการออกแบบงานศิลปะประดิษฐ์ (จรรยา,2553)

- 1) วางเป้าหมาย คือ ความคาดหวังที่ถูกต้องที่กำหนดให้เป็นขอบเขตในการออกแบบว่าจะออกแบบเพื่อนำไปใช้งานประเภทใด เพื่อใคร ใช้ทำอะไร เพื่อให้มีขอบเขตที่จะใช้เป็นแนวทางในการออกแบบและดัดแปลงแบบต่อไป
- 2) ศึกษาข้อมูล ควรศึกษาข้อมูลในด้านต่างๆ เพื่อใช้เป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจกำหนดและการร่างแบบ เช่น ข้อมูลในเรื่องความต้องการของผู้บริโภค คุณสมบัติของวัสดุ ขั้นตอนในการทำ แนวโน้มในเรื่องความทันสมัย การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ข้อมูลต่างๆ เหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญในการกำหนดรูปแบบของผลงาน
- 3) สรุปวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้มาสรุปวิเคราะห์เพื่อใช้เป็นแนวทางช่วยกำหนดรูปแบบผลงาน

4) การร่างแบบ เป็นการบันทึกความคิดออกมาเป็นภาพ จึงควรร่างแบบหลายๆแบบ เพื่อนำไปเลือกแบบที่มีความน่าจะเป็นไปได้ที่สุด

5) การเลือกแบบ เป็นขั้นตอนในการตัดสินใจเลือกแบบที่ร่างไว้ให้ได้แบบที่เหมาะสมกับวัสดุที่ใช้ ทำให้ได้ผลงานประดิษฐ์มีคุณภาพเป็นที่สนใจ

2.2.6 ความสำคัญและประโยชน์ของงานศิลปะประดิษฐ์

งานศิลปะประดิษฐ์เป็นชิ้นงานที่ผลิตเพื่อนำไปใช้สอยให้เกิดประโยชน์ โดยมีความประณีตสวยงาม เช่น เพื่อเป็นเครื่องใช้ ของเล่น เครื่องประดับ เครื่องตกแต่ง และเครื่องใช้ในงานพิธี นอกจากนี้ได้ชิ้นงานแล้วยังทำให้เกิดความสบายใจ มีสมาธิ ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และเพิ่มรายได้ ซึ่ง จรรยา (2553) ได้กล่าวถึง ความสำคัญและประโยชน์ของศิลปะประดิษฐ์ มีดังนี้

2.2.6.1 ฝึกให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สร้างผลงานให้มีรูปร่างแปลกใหม่และพัฒนาประดิษฐ์ให้เกิดประโยชน์เพิ่มมากขึ้น

2.2.6.2 ฝึกประดิษฐ์ใช้วัสดุต่างๆ มาประกอบกันเป็นชิ้นงาน สามารถที่ใช้วัสดุอย่างอื่นทดแทนได้ และสามารถนำวัสดุที่มีในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

2.2.6.3 ฝึกให้รู้จักการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ เป็นขั้นตอนการปฏิบัติเป็นการสร้างระเบียบวินัย ใ้รู้จักการทำงาน และมีนิสัยรักการทำงานในด้านงานประดิษฐ์

2.2.6.4 ให้ผู้ประดิษฐ์รู้จักใช้และรักษาเครื่องมือในงานศิลปะประดิษฐ์ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับประเภทของงาน

2.2.6.5 ฝึกใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์สามารถทำงานได้อย่างมีสมาธิ มีความสุขในการสร้างสรรค์ชิ้นงานศิลปะประดิษฐ์ของตนเอง

2.2.6.6 ฝึกให้ผู้ประดิษฐ์รู้จักการประหยัด สามารถนำของที่เหลือใช้มาทำให้เกิดประโยชน์มากที่สุดโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการลงทุนมากนัก

2.2.6.7 เป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นให้มีการสืบทอดและพัฒนาต่อไป จากภูมิปัญญาเดิมสู่การเรียนรู้ที่เป็นองค์รวมและเป็นผลงานของคนไทย

2.2.6.8 สามารถเพิ่มรายได้ให้กับผู้ประดิษฐ์ โดยการนำออกไปจำหน่ายในโอกาสต่างๆ และสร้างเป็นอาชีพในอนาคตได้

2.2.6.9 เกิดความภูมิใจในชิ้นงานของตนเอง ทำให้บุคคลยอมรับความสามารถของตนเองได้ในระดับหนึ่ง

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับศิลปะประดิษฐ์ สำหรับการศึกษาค้นคว้านี้ ผู้ศึกษาเลือกการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ จำนวน 8 เรื่อง ได้แก่ 1) ที่คาดผมสุดเก๋ 2) กีบติดผมดอกสก็อต

3) การบูรหอมระจับกลิ่น 4) พวงกุญแจดอกทิวลิป 5) รองเท้าแตะปอมปอม 6) กระเป๋าเดคูพาจ 7) พับเหรียญมงคล 8) มาลัยลูกปัด โดยสร้างขึ้นด้วยความปราณีตบรรจง มีความละเอียดอ่อนทางด้านฝีมือ และเน้นเป็นของใช้ที่วัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี สามารถนำไปใช้งานได้ในชีวิตประจำวัน

2.3 เอกสารเกี่ยวกับวัยรุ่น

2.3.1 ความหมายของวัยรุ่น

พรพิมล (2540) กล่าวว่า วัยรุ่น หรือ “Adolescence” มาจากคำกริยาในภาษาละตินว่า “Adolescere” หมายถึง การเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ เป็นช่วงเวลาแห่งการเติบโต จากวัยเด็กที่ยังขาดวุฒิภาวะไปสู่การเป็นผู้ใหญ่ วัยรุ่นจึงเป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจำเป็นต้องมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อมๆ กัน ในการเข้าสู่วัยรุ่นของเด็กชายและเด็กหญิงนั้นถือเอาการเข้าสู่วุฒิภาวะทางเพศเป็นเกณฑ์ ทั้งนี้ ทั้งสองเพศจะเข้าสู่วุฒิภาวะทางเพศไม่พร้อมกันขึ้นอยู่กับปัจจัยแวดล้อมหลายประการ เช่น อาหาร สภาพความเป็นอยู่ ประเพณีและวัฒนธรรม รวมถึงสภาพแวดล้อมอื่นๆ วัยรุ่นถือเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต คืออยู่ระหว่างความเป็นเด็กและความเป็นผู้ใหญ่ เป็นวัยที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทั้งทางร่างกายและจิตใจ เป็นวัยที่ต้องเรียนรู้ถึงความเป็นตัวของตัวเอง และเป็นวัยที่มักเกิดปัญหาในชีวิตมากที่สุด

ทิพาวดี (2549) กล่าวว่า วัยรุ่น หมายถึง วัยที่อยู่ในวัยหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ จะเป็นเด็กก็ไม่ใช่ จะเป็นผู้ใหญ่ก็ไม่เชิง ระบบต่างๆทางร่างกายจิตใจและอารมณ์มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและง่าย

จตุรพร (2549) กล่าวว่า วัยรุ่น หมายถึง วัยระยะหัวเลี้ยวหัวต่อจากวัยเด็กไปสู่วัยผู้ใหญ่ คืออายุ 13-21 ปี โดยเด็กหญิงจะเข้าสู่วัยรุ่นเร็วกว่าเด็กชายประมาณ 1-2 ปี วัยรุ่นแบ่งเป็น 3 ระยะ คือวัยรุ่นตอนต้น วัยรุ่นตอนกลาง และวัยรุ่นตอนปลาย

อัมพร (2551) กล่าวว่า วัยรุ่น หมายถึง วัยที่มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วมีการเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กสู่วัยผู้ใหญ่ ประกอบด้วย การเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม รวมทั้งมีการพัฒนาเพศที่สมบูรณ์

สรุป วัยรุ่น หมายถึง ช่วงวัยที่มีความสำคัญที่สุดในชีวิตของแต่ละคน อันเนื่องมาจากการปรับตัวที่สมบูรณ์ของพัฒนาการทางด้านร่างกาย เพศ สติปัญญา อารมณ์ และมีความใกล้เคียงวัยผู้ใหญ่

2.3.2 พัฒนาการของวัยรุ่น

2.3.2.1 ความหมายของพัฒนาการ

ปรารักษ์สุทธิพิทย์ (2553) กล่าวว่า พัฒนาการ (Development) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านโครงสร้างและแบบแผนของอินทรีย์ทุกๆส่วน การเปลี่ยนแปลงนี้ ก้าวหน้าไปเรื่อยๆและเป็นขั้นๆ จากระยะไปสู่อีกระยะหนึ่งอันจะทำให้เด็กมีลักษณะความสามารถ เกิดขึ้น ซึ่งจะทำให้เกิดการงอกตามลำดับ ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม

พรพิมล (2540) กล่าวว่า พัฒนาการ (Development) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านโครงสร้าง (Structure) และแบบแผน (Pattern) ของร่างกาย ทุกส่วนอย่างมีขั้นตอนและเป็นระเบียบแบบแผน นับแต่เริ่มปฏิสนธิจนกระทั่งเสียชีวิต ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงในเชิง คุณภาพ (Quality) เพื่อให้บุคคลนั้นพร้อมจะแสดงความสามารถในการกระทำ กิจกรรมใหม่ ๆ ที่เหมาะสมกับวัย ในกรณีที่พัฒนาการของคนจะสมบูรณ์ได้นั้น จำเป็นต้องอาศัย ปัจจัยสำคัญที่มีต่ออิทธิพลต่อพัฒนาการของบุคคล 3 ประการ ได้แก่ การเจริญเติบโต (Growth) วุฒิภาวะ (Maturation) การเรียนรู้ (Learning)

2.3.2.2 พัฒนาการที่สำคัญของวัยรุ่น สามารถแบ่งออกเป็น 4 ประการ มีดังนี้ (พรพิมล,2540)

1) พัฒนาการทางด้านร่างกาย วัยรุ่นจะมีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นต่อ ระบบอวัยวะภายใน โครงสร้างภายนอก ร่างกาย การเปลี่ยนแปลงของอวัยวะสืบพันธุ์ทั้งนี้เพื่อให้ ร่างกายของวัยรุ่นเจริญเติบโตได้เต็มที่ ผู้ใหญ่ควรเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่วัยรุ่นโดย การให้ความรู้ คำแนะนำเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น และการปฏิบัติตัวให้ถูกต้อง

2) พัฒนาการทางด้านอารมณ์ วัยรุ่นจะมีลักษณะอ่อนไหวง่าย มีอารมณ์ รุนแรงอารมณ์ไม่คงที่ ไม่สม่ำเสมอ และเกิดความเครียดได้ง่าย ทั้งนี้ เนื่องจากวัยรุ่นมีการ เปลี่ยนแปลงทางร่างกายอย่างเห็นได้ชัด จึงทำให้เกิดความกังวลและขาดความมั่นใจในบุคลิกภาพ ของตนเอง การเปลี่ยนแปลงของฮอร์โมน ต่อมาเพศถูกพัฒนาเต็มที่ วัยรุ่นจะเริ่มสนใจในเพศตรงข้าม และมีพฤติกรรมเรียกร้องความสนใจจากเพศตรงข้ามซึ่งบางครั้งก็อาจจะขัดใจผู้ใหญ่ และทำให้ถูก ผู้ใหญ่ต่อว่าจนทำให้เกิดความเครียดได้

3) พัฒนาการทางด้านสังคม วัยรุ่นจะมีการเปลี่ยนแปลงทางเจตคติ และพฤติกรรมทางสังคมในทุกด้าน วัยรุ่นต้องการอิสระเสรีภาพในการคิด การปฏิบัติตัว การคบ เพื่อน และต้องการความเป็นส่วนตัว จึงทำให้บางครั้งอาจเกิดปัญหาความไม่เข้าใจกันกับผู้ใหญ่ และส่งผลให้วัยรุ่นหันไปใกล้ชิดกับกลุ่มเพื่อนมากกว่าครอบครัว วัยรุ่นจะให้ความสำคัญกับการคบ เพื่อน และต้องการเลือกกลุ่มเพื่อนที่มีค่านิยม มีความสนใจในสิ่งเดียวกันเพื่อให้ตนเองได้รับการ

ยอมรับ มีความรู้สึกมั่นใจ และปลอดภัย การปรับตัวให้เข้ากับสังคมนับว่าเป็นพัฒนาการที่ยากที่สุดของวัยรุ่น

4) พัฒนาการทางด้านสติปัญญา วัยรุ่นเป็นวัยที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาระดับสติปัญญาเป็นอย่างมาก วัยนี้มนุษย์จะสามารถให้นิยามของวัตถุสิ่งของต่างๆ ได้อย่างชัดเจน สามารถแบ่งแยกคุณลักษณะของสิ่งของต่างๆ ได้ดี มีพัฒนาการทางความคิดรวบยอด และมีความคิดในระดับที่เป็นนามธรรม พัฒนาการทางสติปัญญาของวัยรุ่นปรากฏในหลายรูปแบบ สามารถแก้ปัญหาหลายๆ แบบ โดยมีกระบวนการคิดเป็นระบบและมีเหตุผล ความจำดีสามารถจดจำสิ่งที่ตนสนใจได้อย่างแม่นยำแต่มักไม่นำไปใช้ในเรื่องการเรียน มีความคิดกว้างไกล มีจินตนาการคิดฝันถึงสิ่งต่างๆ อยากรู้ อยากเห็น อยากทดลอง มีความเชื่อมั่นในความเชื่อหรือความเห็นของตนอย่างรุนแรง

สรุป พัฒนาการของวัยรุ่น มีการเปลี่ยนแปลงบางอย่างกะทันหันรวดเร็วไม่แน่นอน ยากที่จะทำความเข้าใจ และมีความละเอียดซับซ้อน จึงควรให้ความสนใจเป็นพิเศษ เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาการของวัยรุ่น พัฒนาการที่สำคัญ ๆ ของวัยรุ่น ได้แก่ 1) พัฒนาการทางด้านร่างกาย 2) พัฒนาการทางด้านอารมณ์ 3) พัฒนาการทางด้านสังคม 4) พัฒนาการทางด้านสติปัญญา

2.3.3 ลักษณะที่สำคัญของวัยรุ่น

สุชา (2542) กล่าวว่า ลักษณะที่สำคัญของวัยรุ่น มีดังนี้

2.3.3.1 เป็นวัยแห่งการเสริมสร้าง (Period Reconstruction) ในวัยนี้ความเจริญเติบโตทางร่างกายจะเติบโตอย่างรวดเร็วและจะค่อนข้างช้าในตอนปลาย

2.3.3.2 เป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลง (Period of Transformation) ในวัยนี้เป็นวัยที่มีความเปลี่ยนแปลง เกิดขึ้นกับชีวิต ของวัยรุ่นมากมาย ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ ความรู้สึกนึกคิด

2.3.3.3 เป็นวัยที่มีความคิดอยากเป็นอิสระ (Period of Independence) วัยนี้เป็นวัยเริ่มคิดพึ่งพาตนเองอยากเรียนรู้ความผิดพลาดด้วยตนเองมากกว่าจะเรียนรู้จากคำสั่งสอนชอบโต้เถียงถ้าได้รับการขัดขวางอย่างรุนแรง มักมีความรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจ และหาทางออกในทางผิดๆ

2.3.3.4 เป็นวัยที่ต้องเผชิญปัญหา (Period of Problems) วัยนี้เป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตซึ่งเรียกว่า “วัยวิกฤต” ปัญหาต่างๆ ในการปรับตัวมักเกิดขึ้น เสมอมีการตัดสินใจอย่างรวดเร็ว วุ่ความ แสดงออกทางอารมณ์อย่างรุนแรงและรวดเร็ว อาจเรียกอีกอย่างว่าเป็นวัยพายุคุกคาม

2.3.4 การแบ่งระยะของวัยรุ่น

จตุพร (2549) กล่าวว่า การแบ่งระยะของวัยรุ่น แบ่งเป็น 3 ระยะ มีดังนี้

2.3.4.1 วัยรุ่นตอนต้น (อายุประมาณ 11-14 ปี) เป็นระยะเริ่มแรกจากการเปลี่ยนแปลงจากเด็กไปสู่วัยรุ่นระยะนี้ได้รับการขนานนามว่า เจริญเติบโตด้วยชนเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย มีการเจริญเติบโตการเพิ่มขนาดความสูง น้ำหนัก ขณะเดียวกันมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านสรีระวิทยาเป็นวัยหนุ่มสาว เข้าสู่วัยเจริญพันธุ์ ปัจจุบันพบว่าทั้งเด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิงจะมีอายุเข้าสู่วัยหนุ่มสาวเร็วมากขึ้น โดยเฉพาะในเด็กผู้หญิงที่ค่อนข้างสมบูรณ์และอ้วนจะมีประจำเดือนตั้งแต่อายุ 8-9 ปี ลักษณะภายนอกที่สามารถตรวจพบเป็นอันดับแรกเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นของเด็กผู้หญิงคือ การเริ่มมีหน้าอก ที่เรียกว่า Breast bud ในเด็กผู้ชายคือลูกอัณฑะมีขนาดใหญ่มากขึ้น โดยปกติทั่วไปเด็กผู้หญิงจะเข้าสู่วัยรุ่นเร็วกว่าเด็กผู้ชายเฉลี่ยประมาณ 2 ปี เด็กเมื่อเข้าวัยรุ่นมีความกังวลและสงสัยในเรื่องเหล่านี้ค่อนข้างมาก สงสัยการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย อวัยวะต่างๆ รวมถึงความรู้สึก อารมณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ ความเป็นหนุ่มสาว การมีประจำเดือน เต้านม ความรู้สึกทางเพศ การแข็งตัวของอวัยวะเพศ การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง ขนาดและลักษณะของอวัยวะสืบพันธุ์ทั้ง 2 เพศ

วัยรุ่นตอนต้น ให้ความสนใจกับกิจกรรมในครอบครัวหรือเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ กับพ่อแม่บ่อยลง เริ่มไม่ค่อยยอมรับคำแนะนำและคำติชมจากพ่อแม่ เริ่มต่อต้าน ฝ่าฝืนคำสั่ง แต่ไม่รุนแรงมากนักเป็นลักษณะของการพัฒนาการอย่างหนึ่งของวัยรุ่นที่พยายามจะเป็นอิสระ ความเป็นตัวของตัวเองมากยิ่งขึ้น ขณะเดียวกันในช่วงนี้เริ่มมีสังคมกว้างขวางขึ้น เรียนรู้โลกมากขึ้น มีเพื่อนกลุ่มเพื่อนเข้ามามีบทบาท ส่วนใหญ่จะเป็นเพื่อนเพศเดียวกัน กลุ่มเพื่อนจะช่วยให้วัยรุ่นเกิดความมั่นใจในเรื่องที่วิตกกังวลต่างๆ มากขึ้น วัยรุ่นช่วงนี้จะให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนค่อนข้างมาก

วัยรุ่นตอนต้น มีอารมณ์และพฤติกรรมแปรปรวนอ่อนไหวง่าย หงุดหงิด มีความรู้สึกที่ยึดตัวเองเป็นหลัก (Self - centered) มีความคิดเป็นแบบ Concrete though เป็นส่วนใหญ่ ไม่สามารถควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตัวเองได้ ไม่สามารถเข้าใจหรือมองเห็นผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งเป็นผลจากการกระทำหรือพฤติกรรมในปัจจุบัน การมีพฤติกรรมเสี่ยงหรือทดลองทำพฤติกรรมต่างๆ ที่ไม่เหมาะสม วัยรุ่นช่วงต้นจะเริ่มพัฒนาการมีค่านิยมที่เป็นของตัวเอง ต้องการความเป็นส่วนตัว พ่อแม่ควรเปิดโอกาสให้เด็กมีสถานที่ส่วนตัว ไม่ไปก้าวก่ายโดยไม่จำเป็น แต่คอยสังเกตการณ์อยู่ห่างๆ เด็กช่วงนี้จะมีความคิดที่ค่อนข้างเพ้อฝันเกินความเป็นจริง มีการวางแผนในอนาคตหรือเป้าหมายชีวิตที่เกินความสามารถของตนเอง

2.3.4.2 วัยรุ่นตอนกลาง (อายุประมาณ 15-18 ปี) ภายใต้นี้บางครั้งถูกเรียกว่าวัยรุ่นหนุ่มสาว ได้รับการขนานนามว่า ยุคของความเป็นมนุษย์ เป็นช่วงระยะเวลาที่อัตราการของร่างกายและความเป็นหนุ่มสาวมีความสมบูรณ์เกือบเท่าผู้ใหญ่ ความตื่นเต้น วิดกกังวล สงสัย ต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวน้อยลง มีความพร้อมทางด้านร่างกายเข้าสู่ระยะการเจริญพันธุ์ ภายใต้นี้วัยรุ่นส่วนใหญ่พอใจและยอมรับในการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้น ขณะเดียวกันก็สนใจใช้เวลาในการดูแลตนเอง รูปร่าง หน้าตา ให้ดูสวยงามสร้างความสนใจให้กับผู้พบเห็น

วัยรุ่นตอนกลาง เป็นช่วงระยะเวลาที่มีความรุนแรงทางด้านอารมณ์และความรู้สึกต่างๆ ค่อนข้างมาก บทบาทค่านิยมของเพื่อนเป็นสิ่งสำคัญ ใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับเพื่อน ทำกิจกรรมกับกลุ่มเพื่อน มีเพื่อนสนิท ขณะเดียวกันเป็นช่วงระยะเวลาที่มีความขัดแย้งกับผู้ปกครอง พ่อแม่ มากที่สุด ให้ความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของครอบครัวพ่อแม่ลดน้อยลง เนื่องจากต้องการเป็นอิสระและเป็นตัวของตัวเอง มีการฝ่าฝืนกฎระเบียบ กติกาต่างๆ มากขึ้น เนื่องจากต้องการทดลองเรียนรู้ ทดสอบว่าตนเองทำได้หรือไม่ ไม่ชอบให้ใครมาบังคับหรือสั่งการ เริ่มเรียนรู้สังคมภายนอกครอบครัวมากขึ้น เริ่มมีกิจกรรมและมีความสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามมากขึ้น จะเริ่มมีเพื่อนหญิงหรือเพื่อนชาย เริ่มมีความสัมพันธ์แบบคู่รัก แต่ยังเป็นความรักแบบรักตัวเองมากกว่า ขณะเดียวกันวัยรุ่นช่วงนี้เป็นช่วงระยะเวลาที่มีความอยากรู้อยากทดลองในเรื่องเพศมาก เป็นพื้นฐานเดิม นำไปสู่ปัญหาทางด้านสังคมและสุขภาพต่างๆ ความรู้สึกอ่อนไหวและโรแมนติกเป็นสิ่งที่มีพบได้มากในวัยรุ่นช่วงนี้ ทำให้วัยรุ่นหมกหมุ่นและหลงใหล ชอบบรรยากาศที่สุนทรีย์

เพื่อนในช่วงวัยรุ่นตอนกลาง มีความสำคัญมีบทบาทต่อเพื่อนด้วยกันมาก เพื่อนเข้ามามีส่วนร่วมในชีวิตประจำวันมากยิ่งขึ้น ต้องการความยอมรับจากเพื่อนๆ เป็นเหตุให้วัยรุ่นมักมีกิจกรรม การกระทำต่างๆ โดยบางครั้งไม่ได้คำนึงถึงความถูกต้องเหมาะสม เพียงแต่ต้องการยอมรับจากเพื่อนๆ วัยรุ่นช่วงนี้มีกลุ่มเพื่อนทำกิจกรรมต่างๆ เช่น ชมรมกีฬา ดนตรี วิชาการ ศาสนา อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ฯลฯ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นและควรสนับสนุนให้วัยรุ่นได้เข้าไปมีส่วนร่วม เพราะนอกจากกระตุ้นให้วัยรุ่นรู้จักใช้เวลาทำกิจกรรมต่างๆ ยังส่งเสริมให้รู้จักการอยู่ร่วมทำกิจกรรมกับผู้อื่น เสียสละ เข้าใจสังคมภายนอกมากขึ้น และยังสร้างเสริมให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง เห็นคุณค่าของตัวเองมากขึ้น

ความคิด ความสามารถ ทักษะต่างๆ ตลอดจนความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีเพิ่มขึ้นอย่างมากในช่วงนี้จึงเป็นช่วงที่สำคัญที่พยายามเปิดโอกาสให้วัยรุ่นแสดงความสามารถ แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ จะเกิดประโยชน์ต่อวัยรุ่นอย่างมาก วัยรุ่นช่วงนี้มีความคิดอยู่ในกรอบของความเป็นจริง มีเหตุผล รับผิดชอบต่อความสามารถข้อจำกัดของตนเอง ทำให้ความคิดเพื่อฝันหรือการวางแผนชีวิตในอนาคต อยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริงและเป็นไปได้ ซึ่งในกลุ่มเด็กที่มีเชาว์

ปัญญาอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยปานกลางหรือต่ำกว่าปกติบางครั้งอาจทำให้เกิดความรู้สึกหรือมีประสบการณ์ที่รู้สึกท้อแท้ ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง บางคนอาจมีภาวะซึมเศร้าได้ ความรู้สึกที่คิดเข้าข้างตนเอง คิดว่าตนเองแย่กว่าคนอื่น ๆ หลายสิ่งหลายอย่างที่เกิดขึ้นกับคนอื่น ๆ นั้นจะไม่เกิดขึ้นกับตนเอง ตัวเองแน่ ตัวเองไม่ตายและไม่เหมือนใคร อันนำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงหรือทดลองการกระทำในสิ่งต่างๆ ที่ตนเองรู้ว่าไม่ดีหรือมีผลเสีย แต่ด้วยความเชื่อมั่นที่ผิดๆ ว่าสิ่งต่างๆ หรือผลที่จะเกิดตามมาจะไม่เกิดขึ้นกับตน ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ

2.3.4.3 วัยรุ่นตอนปลาย (อายุประมาณ 18-21 ปี) ระยะเวลาที่ได้รับการขนานนามว่าขั้นบรรลุมิติภาวะวัยรุ่นช่วงนี้การเจริญเติบโต การเปลี่ยนแปลงของร่างกายมีความสมบูรณ์เป็นผู้ใหญ่เต็มที่แล้ว มีความพร้อมทางด้านการเจริญพันธุ์สมบูรณ์ทั้งเพศหญิงและเพศชาย มั่นใจและพอใจลักษณะรูปลักษณ์ของตนเอง ไม่รู้สึกมีปมด้อย นอกจากบางคนที่มีความพิการหรือมีความผิดปกติ วัยรุ่นตอนปลาย เป็นช่วงระยะเวลาที่รู้สึกอิสระเป็นตัวของตัวเอง จากความรู้สึกที่ต้องพึ่งพาพ่อแม่หรืออยู่ใต้การบังคับบัญชาของผู้ปกครอง ความขัดแย้งในช่วงวัยรุ่นช่วงกลางจึงกลับเปลี่ยนแปลงเป็นความเข้าใจถึงความรักความหวังดี ความเอื้ออาทรที่พ่อแม่มีต่อตัววัยรุ่นยอมรับฟังข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะต่างๆ จากพ่อแม่ กลับมาให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าของพ่อแม่ที่มีต่อตัววัยรุ่นเพิ่มมากขึ้น ขณะเดียวกันก็ให้ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะคำปรึกษาและสร้างความสัมพันธ์กับพ่อแม่ในแบบลักษณะแบบผู้ใหญ่กับผู้ใหญ่มากกว่าจะเป็นแบบพ่อแม่กับลูกเหมือนในช่วงระยะวัยรุ่นช่วงต้นๆ แต่วัยรุ่นบางคนที่มีพัฒนาการในช่วงระยะต้น และระยะกลางไม่สามารถที่จะดำเนินมาได้อย่างราบรื่น เกิดความสับสน อาจมีความรู้สึกไม่มั่นใจในตัวเองที่จะแยกออกมาเป็นอิสระ รับผิดชอบตัวเองแบบเต็มตัว บางครั้งเกิดปัญหาต่างๆ ตามมาได้ ที่บางครั้งเรียกว่า "Crisis of 21" ซึ่งอาจจะมีภาวะซึมเศร้า พยายามฆ่าตัวตายหรือปัญหาทางด้านอารมณ์ วัยรุ่นตอนปลายมีความคิด การตัดสินใจ อย่างมีเหตุผล มีความอดทนและความยับยั้งชั่งใจมากขึ้น มีการประเมินประณอม รับผิดชอบต่อเขตและข้อจำกัดของตนเอง

วัยรุ่นตอนปลาย มีความรู้สึกนึกคิดและค่านิยมที่เป็นของตัวเองแล้วเป็นส่วนใหญ่ การมีคู่วัย การมีเพศสัมพันธ์ ในวัยรุ่นตอนปลาย มีความรับผิดชอบจริงจัง เห็นอกเห็นใจ ให้เกียรติแก่ฝ่ายตรงข้ามรับผิดชอบร่วมกัน การมีเพศสัมพันธ์ อย่างรับผิดชอบ เข้าใจยอมรับ มีการวางแผนคำนึงถึงวัฒนธรรม ค่านิยมทางสังคมมากกว่าความรู้สึกหรือความต้องการทางเพศเพียงอย่างเดียว บางคนอาจจะมีแผนชีวิตในการสร้างครอบครัว แต่งงานกับคนใดคนหนึ่งที่ตนรัก ไม่ใช่เพียงแค่ความต้องการทางอารมณ์เพศหรือทดลองสนุกสนาน

2.3.5 ความต้องการของวัยรุ่น

ศรีเรือน (2545) กล่าวว่า ความต้องการของวัยรุ่น มีดังนี้

2.3.5.1 ต้องการความรัก ความสุข ความอบอุ่นทางใจ ต้องการความรักทั้งฐานะ ผู้ให้และผู้รับ รักพ่อแม่ รักเพื่อน รักเพศตรงข้าม หากขาดความรักจะทำให้วัยรุ่นเกิดการฟิการทางจิตใจ มีปมด้อย จะแสดงอาการเรียกร้องความสนใจ

2.3.5.2 ต้องการเสรีภาพ และต้องการเป็นผู้ใหญ่ เป็นการเตรียมตัวไว้ครองเรือน ไม่ชอบให้ใครมายุ่งเรื่องส่วนตัว ต้องการสิทธิในการปกครองตัวเอง ต้องการความอิสระ

2.3.5.3 ต้องการความเสมอภาคและทัดเทียมผู้อื่นทุกๆเรื่องไม่ว่าจะฐานะทางสังคม รูปร่างหน้าตา เสื้อผ้า เครื่องใช้ มีความรู้สึกเป็นปมด้อยง่ายมาก แม้จะเป็นเรื่องเล็กน้อย

2.3.5.4 ต้องการมีประสบการณ์ในเรื่องต่างๆ อยากรู้ อยากเห็น อยากลอง อยากทำในทุกๆอย่าง

2.3.6 ปัญหาของวัยรุ่น

พฤติกรรมที่วัยรุ่นแสดงออกมาแล้วทำให้วัยรุ่น และบุคคลที่เกี่ยวข้องขาดความสุข หรือได้รับความเดือดร้อนในขณะนั้นหรือในอนาคต นักจิตวิทยาการ ได้แบ่งแยกปัญหาของนักเรียน เป็น 3 ประเภท มีดังนี้ (ละเอียดและคณะ,2555) (ละเอียดและคณะ,2555)

2.3.6.1 ปัญหาทางการปรับตัว ได้แก่ การคบเพื่อน การแสดงความรู้สึกทางเพศ ปัญหาการเกิดช่องว่างระหว่างวัย การเสริมสร้างบุคลิกภาพที่ดี การรักร่วมเพศ (เกย์หรือเลสเบียน) การรักบุคคลที่มีอายุมากกว่าการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น การแบ่งเวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การใช้จ่ายเกินตัว

2.3.6.2 ปัญหาทางการศึกษา ได้แก่ หลักสูตรการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น โลกกว้างทางการศึกษา วิธีการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ การวางแผนการศึกษาต่อ

2.3.6.3 ปัญหาทางอาชีพ ได้แก่ โลกกว้างทางอาชีพ การเลือกอาชีพที่สุจริต การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ การหาแหล่งข้อมูลทางอาชีพ เทคนิคการทำงาน วิธีการสมัครงาน การวางแผนพัฒนาการทางอาชีพ

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับวัยรุ่น สำหรับการศึกษารั้งนี้ ผู้ศึกษาเลือกศึกษา วัยรุ่นตอนกลาง (อายุประมาณ 15-18 ปี) เพราะเป็นช่วงวัยที่มีความคิด ความสามารถ ทักษะต่างๆ ตลอดจนความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพิ่มขึ้นอย่างมากในช่วงนี้จึงเป็นช่วงที่สำคัญในการเปิดโอกาสให้แสดงความสามารถ และการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ก็จะทำให้เกิดประโยชน์อย่างมาก

2.5 เอกสารเกี่ยวกับสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร

สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร หรือเรียกสั้นๆว่าบ้านราชวิถี เป็นหน่วยงานสังกัด สำนักคุ้มครองสวัสดิภาพหญิงและเด็ก กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงพัฒนาและความมั่นคงของมนุษย์ ตั้งอยู่เลขที่ 255 ถนนราชวิถี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร 10400 โทรศัพท์ 02-2455-8340 โทรสาร 02-2455-5613 โดยมีเนื้อที่ 58 ไร่ 1 งาน 4 ตารางวา ในเนื้อที่ ประกอบด้วย อาคารที่ทำการบ้าน บ้านพักเด็ก บ้านพักเจ้าหน้าที่ ตลอดจนอาคารอื่นๆ รวมทั้งสิ้น 46 หลัง โดยให้ความอุปการะแก่เด็กหญิงอายุ 15-18 ปี ที่ตกอยู่ในสภาพสมควรได้รับการสงเคราะห์คุ้มครองสวัสดิภาพ โดยให้เด็กได้มีที่อยู่อาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ตลอดจน การได้รับการแก้ไข้ปัญหา อบรมศีลธรรมจรรยา โดยให้บริการ ด้านปัจจัย 4 ด้านการศึกษา ทั้งสายสามัญ สายอาชีพ แก่เด็ก ตามความสามารถ และแนวคิด เพื่อให้เด็กสามารถประกอบอาชีพ ช่วยเหลือตนเอง ซึ่งเป็นการเตรียมตัวเด็กให้พร้อมที่จะเป็นสมาชิกที่มีประโยชน์และอยู่ในสังคม ร่วมกับผู้อื่น และประเทศชาติในอนาคต ได้อย่างปกติสุขต่อไป ในภายหน้า โดยรับอุปการะเด็กที่มีครอบครัวยากจน หรือครอบครัวประสบปัญหา ความเดือดร้อน ได้รับการเลี้ยงดูไม่เหมาะสมครอบครัวแตกแยก บิดามารดาเป็น ผู้รับการสงเคราะห์ หรือบิดามารดาต้องโทษโดยสถานสงเคราะห์ เด็กหญิงบ้านราชวิถี จะรับเด็ก โดยตรง จากหน่วยงานของกรมพัฒนาสังคม และสวัสดิการ หรือหน่วยงานอื่น

2.5.1 วัตถุประสงค์และวิสัยทัศน์

2.5.1.1 เพื่อให้เด็กและเยาวชนที่ประสบปัญหาทางครอบครัวและสังคม ได้รับการพัฒนาในด้านต่างๆ ทั้งด้านสุขภาพ อนามัย จิตใจ วิชาความรู้ การประกอบอาชีพ และทักษะชีวิตโดยครอบครัวและสังคมมีส่วนร่วมจนสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.5.1.2 เพื่อให้ครอบครัวและสังคมมีส่วนร่วมในการแก้ไข้ปัญหา เด็ก เยาวชนที่ประสบปัญหาเพื่อให้เกิดผลอย่างยั่งยืน

2.5.1.3 ดำเนินการฟื้นฟูและพัฒนาเด็กและเยาวชนที่ประสบปัญหาครอบครัว และสังคมให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีความสุข

2.5.1.4 พัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ และเทคนิควิธีการในการพัฒนาและเลี้ยงดูเด็กที่ประสบปัญหา

2.5.1.5 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมขององค์กรต่าง ๆ ในการแก้ไข้ปัญหาเด็กและเยาวชนที่ประสบปัญหา

2.5.1.6 พัฒนาระบบการบริหารจัดการทำงานมีความเป็นระบบได้มาตรฐาน มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

2.5.2 เป้าหมาย

ให้การสงเคราะห์และพัฒนาเด็กหญิงอายุ 15-18 ปี ซึ่งตกอยู่ในสภาพสมควรได้รับการสงเคราะห์ เนื่องจากประสบปัญหาทางสังคม มีดังนี้

2.5.2.1 ขาดผู้อุปการะ

2.5.2.2 ครอบครัวยากจน หรือครอบครัวประสบปัญหาความเดือดร้อน

2.5.2.3 ได้รับการเลี้ยงดูไม่เหมาะสม

2.5.2.4 ครอบครัวแตกแยก

2.5.2.5 บิดามารดาเป็นผู้รับการสงเคราะห์ หรือบิดามารดาต้องโทษ ฯลฯ

โดยสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี จะรับเด็กโดยตรงจากหน่วยงานของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ หรือหน่วยงานอื่นเข้าไว้ในความอุปการะ เพื่อให้การสงเคราะห์ และคุ้มครองสวัสดิภาพ เป็นหน่วยงานชำนาญการที่มีมาตรฐานในการทำงาน เป็นที่ยอมรับในการดูแล แก้ไข ส่งเสริม พัฒนาเด็กและเยาวชนที่ประสบปัญหาครอบครัวและสังคมให้ผู้สังคมอย่างมีคุณภาพ

2.5.3 หลักการดำเนินงาน เน้นการให้บริการ 6 ประการ ดังนี้

2.5.3.1 บริการด้านการเลี้ยงดู

1) จัดบ้านพักเด็ก จำนวน 19 หลัง ในลักษณะ COTTAGE HOME สำหรับเด็กหญิง อายุระหว่าง 15 - 18 ปี พักอาศัย หลังละ ประมาณ 20 -25 คน

2) จัดอาหาร และเครื่องดื่ม อุปโภค - บริโภค ให้อย่างเพียงพอ และเหมาะสม

3) จัดให้มีแม่บ้าน ประจำบ้านพัก เด็กแต่ละหลัง หลังละ 1 คน เพื่อให้การดูแลและอบรมสั่งสอนแนะนำปรึกษา ตลอดจนให้ความรักความอบอุ่นต่อเด็กอย่างใกล้ชิดเสมือนเป็นมารดาทดแทน

2.5.3.2 บริการด้านการรักษาพยาบาลและอนามัย

1) ดำเนินการตรวจสุขภาพ และสร้างภูมิคุ้มกันโรคต่าง ๆ แก่เด็ก

2) ให้การรักษาพยาบาลเบื้องต้นเมื่อเด็กเจ็บป่วย

3) จัดส่งเด็กที่เจ็บป่วยเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลต่างๆ

4) ให้ความรู้ทางด้านสุขศึกษาแก่เด็ก

2.5.3.3 บริการด้านการศึกษา

1) การศึกษาสามัญภายในสถานสงเคราะห์

2) จัดการศึกษาภาคบังคับตามหลักสูตรของสำนักงานการศึกษาแห่งชาติ

3) จัดชั้นเรียนพิเศษแก่เด็กที่มีเชาวน์ปัญญาต่ำ

4) จัดฝึกวิชาชีพระยะสั้นให้เด็กในสถานสงเคราะห์

5) การศึกษาภายนอกสถานสงเคราะห์ทางสายสามัญ และสาย

วิชาชีพ โดยสนับสนุนให้เด็กไปศึกษาภายนอกยังโรงเรียนต่างๆ ตั้งแต่ระดับอนุบาล จนถึงระดับอุดมศึกษา รวมทั้งฝึกอาชีพที่ศูนย์สงเคราะห์ เช่น ตัดเย็บเสื้อผ้า เสริมสวย การจัดดอกไม้ การฝีมือต่างๆ และการครัว

2.5.3.4 บริการด้านการจัดหางาน

ดำเนินการจัดหางานให้แก่เด็กที่สำเร็จการศึกษาสายสามัญ

สายวิชาชีพ ตามความเหมาะสม และตามความสมัครใจของเด็ก

2.5.3.5 บริการด้านสังคมสงเคราะห์ จิตวิทยาให้การสงเคราะห์พัฒนา และ

ปรับสภาพโดยดำเนินงานตามกระบวนการสังคมสงเคราะห์ และจิตวิทยา ดังนี้

1) จัดทำประวัติเด็กรับเข้าใหม่ และทำรายงานเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กทุกคนรวมทั้งดำเนินการติดต่อกับครอบครัวของเด็ก และการจัดหาครอบครัวทดแทน

2) ดำเนินการป้องกันแก้ไขและพัฒนาเด็กตามกระบวนการสังคมสงเคราะห์ และจิตวิทยา ทั้งในลักษณะรายบุคคล (CASE WORK) เป็นกลุ่ม (GROUP WORK) หรือประชุมรายกรณี (CASE CONFERENCE) ตามความจำเป็นและเหมาะสม ตลอดจนใช้เทคนิคการแนะแนว และการให้คำปรึกษา (COUNSELLING) ควบคู่กันไป

3) การติดตาม และการประเมินผลดำเนินการติดตามเด็กที่อยู่ระหว่างรับการสงเคราะห์ และเด็กที่พ้นการสงเคราะห์ไปแล้ว

2.5.3.6 บริการด้านนันทนาการ และกิจกรรมต่าง ๆ

1) ส่งเสริมให้เด็กใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยให้เด็กเข้ากลุ่มกิจกรรมชมรมต่าง ๆ เช่น ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา การขับร้องเพลง ประสานเสียง ดนตรีไทย การวาดภาพสีน้ำ และโภชนาการ เป็นต้น

2) จัดให้เด็กได้ทัศนศึกษานอกสถานที่เพื่อเป็นการเสริมสร้างความรู้ และเพิ่มพูนประสบการณ์ตลอดจนการเรียนรู้เรื่องการปรับตัวอยู่ร่วมกัน

3) จัดให้เด็กได้บำเพ็ญประโยชน์ เช่น ไปเยี่ยมผู้รับการสงเคราะห์ตามสถานสงเคราะห์ต่างๆ อาทิ คนชรา เด็กอ่อน เด็กพิการ คนไร้ที่พึ่ง หรือตามโรงพยาบาลต่าง ๆ เป็นต้น

4) การอบรมด้านจริยธรรมจัดให้มีการอบรมหน้าที่พลเมือง ศีลธรรม และจรรยาบรรณแก่เด็ก

5) จัดให้เด็กได้มีกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ เช่น งานวันสงกรานต์ วันวิสาขบูชา วันขึ้นปีใหม่ วันเด็ก งานกีฬา เป็นต้น (จุลสารบ้านราชวิถี)

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร เห็นได้ว่าสถานสงเคราะห์แห่งนี้ให้การอุปการะและสงเคราะห์เด็กหญิงอายุ 15-18 ปี ซึ่งตกอยู่ในสภาพสมควรได้รับการสงเคราะห์ เนื่องจากประสบปัญหาทางสังคม เพื่อให้การสงเคราะห์และพัฒนาเด็ก โดยให้บริการด้านต่างๆ ได้แก่ 1) บริการด้านการเลี้ยงดู 2) บริการด้านสังคมสงเคราะห์และจิตวิทยา 3) บริการด้านการรักษาพยาบาลและอนามัย 4) บริการด้านการศึกษา 5) บริการด้านการจัดหางาน 6) บริการด้านนันทนาการและกิจกรรม เหล่านี้จัดขึ้นเพื่อให้เด็กและเยาวชน ที่ประสบปัญหาทางครอบครัวและสังคม ได้รับการพัฒนาด้านต่างๆ ทั้งด้านสุขภาพอนามัย จิตใจ วิชาความรู้ การประกอบอาชีพ และทักษะชีวิต โดยครอบครัวและสังคมมีส่วนร่วม ด้วยการดำเนินการฟื้นฟูและพัฒนาเด็กและเยาวชนที่ประสบปัญหาครอบครัวและสังคม ให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีความสุข สำหรับการศึกษารั้งนี้ ผู้ศึกษาเลือกศึกษาวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ที่อยู่ในสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จิราพัทธ์ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการใช้โปรแกรมฝึกอบรมเรื่องศิลปะประดิษฐ์สำหรับผู้สูงอายุ ในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางแค กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้โปรแกรมฝึกอบรมเรื่องศิลปะประดิษฐ์สำหรับผู้สูงอายุ ในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางแค กรุงเทพมหานคร กลุ่มเป้าหมายคือ ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางแค อาคารสุขสันต์ ปี 2553 โดยเจ้าหน้าที่คัดเลือกว่ามีสภาพร่างกายที่สามารถเข้าร่วมฝึกอบรม และสมัครใจ จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ทดลอง คือ โปรแกรมฝึกอบรมเรื่องศิลปะประดิษฐ์สำหรับผู้สูงอายุ เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลประกอบไปด้วย แบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน และแบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้สูงอายุคะแนนทักษะปฏิบัติงาน

อยู่ในระดับดี 2) ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมฝึกอบรม ด้านวันเวลา ในการจัดอบรม ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการฝึกอบรม ด้านหัวข้อการฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก

กิติพงษ์ (2553) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการปฏิบัติงาน เรื่องการใช้โปรแกรมประมวลผลคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีสอนแบบซึ่งเน้นร่วมกับรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของ แฮร์โรว์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังใช้วิธีสอนแบบ ซึ่งเน้นร่วมกับรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ 2) เปรียบเทียบทักษะปฏิบัติงาน หลังใช้วิธีสอนแบบซึ่งเน้นร่วมกับรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์กับเกณฑ์ ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัย กลุ่มเดียวทดลองก่อนหลัง กลุ่มตัวอย่าง นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านเหนือคลอง จังหวัดสตูล จำนวน 18 คน เครื่องมือวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีค่าความเหมาะสมในระดับความเหมาะสมมาก ในระดับคะแนนเฉลี่ย 4.18 แบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องการใช้โปรแกรมประมวลผลคำ หลังจากการใช้วิธีสอนแบบ ซึ่งเน้นร่วมกับรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของ แฮร์โรว์ สูงกว่าก่อนใช้ อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 2) ทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนหลังจากใช้วิธีสอนแบบซึ่งเน้นร่วมกับ รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01

ณิชชาภัทร (2554) ได้ศึกษา เรื่องการพัฒนาความ پاکเพียรอุตสาหะของเด็กปฐมวัยโดย ใช้การจัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์จากวัสดุธรรมชาติ : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านด่อน จังหวัดชัยภูมิ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านความ پاکเพียรอุตสาหะของเด็กปฐมวัยก่อน และระหว่างได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์จากวัสดุธรรมชาติ 2) ศึกษาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมด้านความ پاکเพียรอุตสาหะ ระหว่างได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์จากวัสดุ ธรรมชาติ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยชาย-หญิง ที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี กำลัง ศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนบ้านด่อน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำนวน 15 คน ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 40 นาที รวมทั้งสิ้น 30 ครั้ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการ จัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์จากวัสดุธรรมชาติ และแบบสังเกตพฤติกรรมด้านความ پاکเพียร อุตสาหะ โดยใช้ผู้สังเกต 2 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมด้านความ پاکเพียรอุตสาหะของเด็ก ปฐมวัย ระหว่างได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์จากวัสดุธรรมชาติแต่ละช่วงสัปดาห์ สูงกว่า ก่อนการจัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์จากวัสดุธรรมชาติ 2) พฤติกรรมด้านความ پاکเพียรอุตสาหะ

ของเด็กปฐมวัย ระหว่างได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์จากวัสดุธรรมชาติแต่ละสัปดาห์ มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงสูงขึ้น

ธนารัตน์ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลัง ที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยเส้นเชือก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ เด็กปฐมวัย ชาย-หญิงอายุ 5 - 6 ปี ที่ศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียน บ้านคลองไต่ะนุ้ย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 12 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงจำนวน 1 ห้องเรียนผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองด้วยตนเอง โดยจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยเส้นเชือก ทำการทดลองสัปดาห์ละ 3 วันๆ ละ 30 นาที รวมระยะเวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยเส้นเชือก และแบบทดสอบวัดความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยภายหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยเส้นเชือกโดยรวมอยู่ในระดับสูง 2) ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยเส้นเชือกสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นรินทร์ (2556) ได้ศึกษาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมศิลปะประดิษฐ์จากกระดาษที่ใช้การฉีกติดด้วยกาว มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมศิลปะประดิษฐ์จากงานกระดาษที่ใช้การฉีกติดด้วยกาว 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมศิลปะประดิษฐ์แบบอิสระ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยนี้ เป็นเด็กปฐมวัย ชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 2555 โรงเรียนเทศบาล 3 สามัคคีวิทยาคาร ในสังกัดสำนักงานศึกษาเทศบาลนครอุบลราชธานี จำนวน 2 ห้อง โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอนเพื่อกำหนดเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 15 คน และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน จำนวน 15 คน กลุ่มทดลองได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมศิลปะประดิษฐ์จากงานกระดาษที่ใช้การฉีกติดด้วยกาว ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมศิลปะประดิษฐ์แบบอิสระ ใช้เวลาในการทดลอง 10 สัปดาห์ๆ ละ 3 วันๆ ละ 40 นาที รวมทั้งสิ้น 30 ครั้ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมศิลปะประดิษฐ์จากงานกระดาษที่ใช้การฉีกติดด้วยกาว และแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมศิลปะประดิษฐ์แบบอิสระ แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า 1) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมศิลปะประดิษฐ์จากงานกระดาษที่ใช้การฉีกติดด้วยกาว มีความสามารถในการคิดอย่างมี

วิจารณ์ญาณ สูงขึ้นกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมศิลปะประดิษฐ์จากงานกระดาษที่ใช้การฉีกติดด้วยกาว และเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมศิลปะประดิษฐ์แบบอิสระ มีการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมศิลปะประดิษฐ์จากงานกระดาษที่ใช้การฉีกติดด้วยกาว หลังการทดลอง มีความสามารถในการคิดอย่างวิจารณ์ญาณสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้การจัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์แบบอิสระ ทั้งโดยรวมและรายด้าน

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรม ศิลปะประดิษฐ์ส่วนใหญ่นิยมจัดทำกับเด็กปฐมวัย และผู้สูงอายุ ส่งผลต่อความชื่นชอบ การเรียนรู้ การฝึกทักษะ โดยการจัดกิจกรรมที่เร้าความสนใจจะทำให้เกิดความสุขสนุกรานเพลิดเพลินไม่เกิดความคับข้องใจ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการได้เรียนรู้ปฏิบัติจริง ได้ลองถูกลองผิด ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาเลือกแนวทางการจัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์ของเด็กปฐมวัยและ ผู้สูงอายุ มาประยุกต์ใช้เป็นกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์กับวัยรุ่นหญิง อายุ 15-18 ปี ในสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงทดลอง (Pre-Experiment) ศึกษาแบบกลุ่มเดียว (One-Shot Case Study) โดยจัดกิจกรรม เรื่องผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ กรณีศึกษา : สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร ทางด้านทักษะการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจต่อผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ ซึ่งได้ดำเนินในหัวข้อดังนี้

3.1 เครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ กิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในด้านต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับสภาพปัญหาและครอบคลุมเนื้อหาที่ตอบสนองความต้องการของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี จำนวน 8 เรื่อง ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 หัวข้อการจัดกิจกรรม จำนวน 8 ครั้ง

ครั้งที่	กิจกรรม
1	ที่คาดผมสุดเก๋
2	ก๊ิบติดผมดอกสก็อต
3	การบูรหอมระงับกลิ่น
4	พวงกุญแจดอกทิวลิป
5	รองเท้าแตะปอมปอม
6	กระเป๋าเดคูพาจ
7	พับเหรียญมงคล
8	มาลัยลูกปัด

3.1.1.1 ดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ โดยกำหนด จุดประสงค์ เนื้อหา การดำเนินกิจกรรม สื่อการเรียนและการประเมินผล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) กิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์เป็นส่วนที่ระบุดังกิจกรรมการประดิษฐ์วัสดุ และรูปแบบต่างๆ ที่จัดให้วัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร

2) จุดประสงค์เป็นผลสำเร็จของผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการปฏิบัติ กิจกรรมจนบรรลุเป้าหมาย วัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี เห็นความสำคัญและมีความพึงพอใจในการทำกิจกรรม

3) ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมเป็นส่วนที่ระบุดังขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมโดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้ คือ

3.1) ขั้นนำ เป็นการนำเข้าสู่กิจกรรม โดยผู้ศึกษาแนะนำเกี่ยวกับหัวข้อการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ จากนั้นแนะนำวัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการประดิษฐ์ชิ้นงาน

3.2) ขั้นดำเนินการ เป็นการสาธิตวิธีการประดิษฐ์ชิ้นงานต่างๆ และให้ผู้เรียนเริ่มดำเนินกิจกรรม โดยผู้ศึกษาจะคอยดูและช่วยแนะนำ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้สะดวกยิ่งขึ้น

3.3) ขั้นสรุป ผู้เรียนและผู้ศึกษาร่วมกันสรุปขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมนั้นๆ ผู้ศึกษาอธิบายเพิ่มเติมในการนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปปฏิบัติหรือทำเป็นผลิตภัณฑ์ และเพื่อพัฒนาการของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี

3.1.1.2 นำกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

3.1.1.3 นำกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ที่สร้างและผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วไปพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ เนื้อหา การดำเนินกิจกรรม สื่อการเรียน และการประเมินผล ที่กำหนดไว้ จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน แล้วนำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยมีค่าอยู่ระหว่าง 0.60-1

3.1.1.4 นำกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนการนำไปทดลองใช้ (Try Out)

3.1.1.5 นำกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่สถานสงเคราะห์เด็กพิการ และทุพพลภาพปากเกร็ด (บ้านนนทภูมิ) จำนวน 15 คน เพื่อหาข้อบกพร่องของการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ จากนั้นปรับปรุงอีกครั้งให้สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง

3.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

3.1.2.1 แบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีค (Rubric Scale) ที่ผู้ประเมินใช้วิเคราะห์ผลงานหรือกระบวนการที่ผู้เรียนอย่างชัดเจน จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ 1) ใช้วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง 2) ปฏิบัติงานตามขั้นตอนได้ถูกต้อง 3) ผลงานมีความประณีตสวยงาม 4) ชิ้นงานสำเร็จตามกำหนดระยะเวลา 5) ชิ้นงานโดยรวม สมบูรณ์ตามรูปแบบ มีการให้คะแนนแต่ละข้อมีระดับคะแนนเป็น 3 2 และ 1 (กิงกาญจน์,2550)

เกณฑ์การให้คะแนนทักษะการปฏิบัติงาน ดังนี้

คะแนน	ระดับทักษะการปฏิบัติงาน
3	เมื่อใช้วัสดุอุปกรณ์ทุกชนิดถูกต้องและเหมาะสมกับชิ้นงาน
2	เมื่อใช้วัสดุอุปกรณ์บางชนิดถูกต้องกับชิ้นงาน
1	เมื่อใช้วัสดุอุปกรณ์ไม่ถูกต้องกับชิ้นงาน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนของแบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน จำนวน 5 ข้อ คะแนนเต็ม 15 คะแนน (สุภาพ,2551)

ค่าคะแนน 1.00-5.66 หมายถึง การปฏิบัติงานอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

ค่าคะแนน 5.67-10.33 หมายถึง การปฏิบัติงานอยู่ในระดับพอใช้

ค่าคะแนน 10.34-15.00 หมายถึง การปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี

ผู้ศึกษาดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1) กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบวัดทักษะการปฏิบัติงานเพื่อวัดประเมินผลด้านทักษะการปฏิบัติงาน

2) ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบวัดทักษะการปฏิบัติงานเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

3) ดำเนินการสร้างแบบวัดทักษะการปฏิบัติงานจากนั้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

4) วิเคราะห์งานโดยพิจารณาข้อที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมสร้างแบบวัดการปฏิบัติและเกณฑ์การให้คะแนนในการวัดประเมินในแต่ละข้อขั้นตอนต่างๆ ในการปฏิบัติ

5) นำแบบวัดทักษะการปฏิบัติงานไปตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและกฎเกณฑ์การตรวจให้คะแนนของแบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน ความเหมาะสมของภาษาและความชัดเจนของขั้นตอน โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ ความถูกต้อง ความเหมาะสมของข้อความ และสำนวนภาษา ซึ่งค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.60-1

6) นำแบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน ไปทดลองใช้กับวัยรุ่นหญิง อายุ 15-18 ปี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่สถานสงเคราะห์เด็กพิการ และทุพพลภาพ ปากเกร็ด (บ้านนนทภูมิ) จำนวน 15 คน เพื่อนำมาหาค่าความเชื่อมั่นในการตรวจให้คะแนนโดยมีผู้ประเมิน 2 คน หลังจากนั้นนำมาคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ตามวิธีของเพียร์สันได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน 8 เรื่อง ดังนี้ 0.82 0.86 0.86 0.82 0.88 0.80 0.80 และ 0.78

3.1.2.2 แบบสอบถามความพึงพอใจ ของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ต่อผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ เป็นคำถามแบบมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี มีลักษณะแบบเติมข้อความในช่องว่าง จำนวน 2 ข้อ 1) ปัจจุบันอายุ 2) ปัจจุบันศึกษาระดับชั้น

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 3 ระดับ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ในหัวข้อวิทยากร วันเวลา วัสดุอุปกรณ์ กิจกรรมการเรียนการสอน ศิลปะประดิษฐ์หัวข้อการจัดกิจกรรม จำนวน 25 ข้อ

กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนระดับความพึงพอใจ ดังนี้

คะแนน	ระดับความพึงพอใจ
3	มาก
2	ปานกลาง
1	น้อย

เกณฑ์การแปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ย (สุภาพ, 2551) แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.50-2.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	2.50-3.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ผู้ศึกษาดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามและแนวทางในการสร้างข้อคำถามความพึงพอใจต่อผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์

2) ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ตามแนวคิดที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า เพื่อให้ได้เนื้อหาเพียงพอและครอบคลุมสิ่งที่ต้องการวัด

3) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

4) นำแบบสอบถามที่สร้างและผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วนำไปตรวจสอบความเหมาะสมสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน และนำผลมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยมีค่าอยู่ระหว่าง 0.60-1

5) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนการทำการทดลองใช้ (Try Out) กับวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาค่าจำแนก (r) โดยมีค่าจำแนกอยู่ระหว่าง 0.33-0.53 และหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีการคำนวณสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91

3.2 วิธีการ

3.2.1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาในครั้งนี้ คือวัยรุ่นหญิง อายุ 15-18 ปี ในสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร โดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 1 ห้องเรียน ซึ่งมีนักเรียนจำนวน 15 คน

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Pre-Experiment) ซึ่งผู้ศึกษาดำเนินการทดลองศึกษาแบบกลุ่มเดียว (One-Shot Case Study) (ผ่องพรรณและสุภาพ,2549) คือ กำหนดกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว และผลหลังการทดลอง ด้านทักษะการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจต่อผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ ดังตาราง 3.2

ตารางที่ 3.2 แบบแผนการทดลอง

E (กลุ่มตัวอย่าง)	ทดลอง (Treatment)	ทดสอบหลังเรียน (Posttest)
O	X	O

ความหมายของสัญลักษณ์

X แทน การจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์

O แทน ทักษะการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจต่อผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์

3.2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.3.1 ขั้นเตรียมการ

1) ผู้ศึกษาขอหนังสือจากคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ถึงผู้ปกครองสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตดำเนินการจัดกิจกรรม

2) ติดต่อประสานงานผู้เกี่ยวข้อง เช่น เจ้าหน้าที่สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี เพื่อวางแผนการจัดกิจกรรม

3.2.3.2 ขั้นดำเนินการทดลอง

1) ผู้ศึกษาดำเนินการทดลองการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ด้วยตนเอง โดยจัดกิจกรรมด้านศิลปะประดิษฐ์กับวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี เป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง โดยมีรายละเอียดในการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ ดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 ตารางการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์

ครั้งที่	กิจกรรม	วัน	เวลา	หมายเหตุ
1	ที่คาดผมสุดเก๋	วันอังคาร	09.00-10.00 น.	
2	ก๊ิบติดผมดอกสก็อต	วันอังคาร	09.00-10.00 น.	
3	การบูรหอมระงับกลิ่น	วันอังคาร	09.00-10.00 น.	
4	พวงกุญแจดอกทิวลิป	วันอังคาร	09.00-10.00 น.	
5	รองเท้าแตะปอมปอม	วันอังคาร	09.00-10.00 น.	
6	กระเป๋าเดคูพาจ	วันอังคาร	09.00-10.00 น.	
7	พับเหรียญมงคล	วันอังคาร	09.00-10.00 น.	
8	มาลัยลูกปัด	วันอังคาร	09.00-10.00 น.	

2) ขณะดำเนินกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ผู้ศึกษาวัดทักษะการปฏิบัติงานของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ทุกครั้ง

3) เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ ผู้ศึกษากำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน ทำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์

3.2.3.3 ขั้นสรุป นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาสรุปและอภิปรายผล

3.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วผู้ศึกษาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลและวิเคราะห์ตามขั้นตอน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

3.2.3.1 วิเคราะห์คะแนนทักษะการปฏิบัติงาน ของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีค (Rubric Scale) มีการให้คะแนนแต่ละข้อมีคะแนนเป็น 3 2 และ 1 (กิ่งกาญจน์,2550)

เกณฑ์การให้คะแนนทักษะการปฏิบัติงาน ดังนี้

คะแนน	ระดับทักษะการปฏิบัติงาน
3	เมื่อใช้วัสดุอุปกรณ์ทุกชนิดถูกต้องและเหมาะสมกับชิ้นงาน
2	เมื่อใช้วัสดุอุปกรณ์บางชนิดถูกต้องกับชิ้นงาน
1	เมื่อใช้วัสดุอุปกรณ์ไม่ถูกต้องกับชิ้นงาน

เมื่อพิจารณาค่าคะแนนทักษะการปฏิบัติงาน ของคำตอบแล้ว จึงกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนของแบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน จำนวน 5 ข้อ คะแนนเต็ม 15 คะแนน (สุภาพ,2551)

ค่าคะแนน	1.00-5.66	หมายถึง การปฏิบัติงานอยู่ในระดับต้องปรับปรุง
ค่าคะแนน	5.67-10.33	หมายถึง การปฏิบัติงานอยู่ในระดับพอใช้
ค่าคะแนน	10.34-15.00	หมายถึง การปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี

3.2.3.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี โดยแสดงการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละนำเสนอในรูปแบบตารางความเรียง

3.2.3.2 วิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผลความพึงพอใจต่อผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ของกลุ่มตัวอย่างโดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง มีการให้คะแนนแต่ละข้อมีระดับคะแนนเป็น 3 2 และ 1 คือมาก ปานกลาง และน้อย

กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนระดับความพึงพอใจ ดังนี้

คะแนน	ระดับความพึงพอใจ
3	มาก
2	ปานกลาง
1	น้อย

เมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ย ของคำตอบแล้ว จึงกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ย (สุภาพ,2551) แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.49	หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.50-2.49	หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	2.50-3.00	หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

3.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.3.1 หาค่าสถิติพื้นฐาน

3.3.1.1 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (ชูศรี, 2541)

$$\mu = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ μ	แทน	คะแนนเฉลี่ย
\sum	แทน	ผลรวมคะแนนทั้งหมด
N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มประชากร

3.3.1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (ชูศรี, 2541)

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^N (X_i - \mu)^2}{N}}$$

เมื่อ $\sum_{i=1}^N x_i$	แทน	ผลรวมของคะแนนคนที่ 1 ถึงคนที่ N
$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทุกคน
μ	แทน	คะแนนเฉลี่ย
N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มประชากร

3.3.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.3.2.1 การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบแต่ละข้อ โดยใช้สูตร

IOC หาค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด โดยใช้สูตร (สมนึก,2544)

สูตรหาค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้อง

$$IOC = \sum \frac{R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา
หรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

R แทน คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

3.3.2.2 ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient)

โดยใช้สูตร (สมนึก,2544)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{s^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

n แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนเป็นรายข้อ

s^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล

การแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล วิทยานิพนธ์ เรื่องผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ กรณีศึกษา: สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร ดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ทั้งหมด
μ	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
σ	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
K	แทน	จำนวนคะแนนเต็ม

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ กรณีศึกษา: สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษาได้ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ แบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน และแบบสอบถามความพึงพอใจ และนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

4.1.1 ทักษะการปฏิบัติงาน วิเคราะห์โดยแสดงคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

4.1.2 ความพึงพอใจต่อผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี โดยแสดงการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละนำเสนอในรูปแบบตารางความเรียง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจต่อผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

4.1.1 ผลการประเมินด้านทักษะการปฏิบัติงาน วิเคราะห์โดยแสดงคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ดังปรากฏตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 คะแนนเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของคะแนนทักษะการปฏิบัติงาน

เนื้อหา	N	K	μ	σ	แปลความหมาย
ชิ้นงานที่ 1 ที่คาดผมสุดเก๋	15	15	13.87	0.92	ดี
ชิ้นงานที่ 2 กีบติดผมดอกสก็อต	15	15	13.47	0.92	ดี
ชิ้นงานที่ 3 การบูรหอมระงับกลิ่น	15	15	14.07	0.96	ดี
ชิ้นงานที่ 4 พวงกุญแจดอกทิวลิป	15	15	12.87	0.92	ดี
ชิ้นงานที่ 5 รองเท้าแตะปะอมปอม	15	15	14.13	0.83	ดี
ชิ้นงานที่ 6 กระเป๋าเดคูพาจ	15	15	14.07	0.88	ดี
ชิ้นงานที่ 7 พับเหรียญมงคล	15	15	14.20	0.94	ดี
ชิ้นงานที่ 8 มาลัยลูกบิด	15	15	14.20	0.86	ดี

จากตารางที่ 4.1 พบว่าทักษะการปฏิบัติงานของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ในชิ้นงานที่ 1 ที่คาดผมสุดเก๋ ชิ้นงานที่ 2 กีบติดผมดอกสก็อต ชิ้นงานที่ 3 การบูรหอมระงับกลิ่น ชิ้นงานที่ 4 พวงกุญแจดอกทิวลิป ชิ้นงานที่ 5 รองเท้าแตะปะอมปอม ชิ้นงานที่ 6 กระเป๋าเดคูพาจ ชิ้นงานที่ 7 พับเหรียญมงคล ชิ้นงานที่ 8 มาลัยลูกบิด อยู่ในระดับดี มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 14.20 14.20 14.13 14.07 14.07 13.87 13.47 และ 12.87 ตามลำดับ

4.1.2 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี จำแนกตามอายุ และระดับการศึกษา โดยแสดงการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละนำเสนอในรูปแบบตารางความเรียง ดังปรากฏตามตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี

(N = 15)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. อายุ		
15 ปี	7	46.67
16 ปี	3	20.00
17 ปี	2	13.33
18 ปี	3	20.00
2. ระดับการศึกษา		
ม. 1	2	13.33
ม. 2	1	6.67
ม. 3	6	40.00
ม. 4	2	13.33
ม. 5	4	26.67

จากตารางที่ 4.2 แสดงว่า วัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ในสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 15 คน จำแนกได้ดังนี้

อายุ พบว่า ส่วนใหญ่อายุ 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.67 รองลงมาอายุ 16 ปี และ 18 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.00 และอายุ 17 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.33

ระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมากำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 26.67 กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 4 คิดเป็นร้อยละ 13.33 และกำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 6.67

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความพึงพอใจต่อผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ดังปรากฏในตารางที่ 4.3-4.7

ตารางที่ 4.3 คะแนนเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี
ต่อวิทยากร

(N = 15)

วิทยากร	μ	σ	แปลความหมาย
1. มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	2.93	0.26	มาก
2. มีมนุษยสัมพันธ์	2.93	0.26	มาก
3. สนใจผู้เรียนอย่างทั่วถึง	3.00	0.00	มาก
4. ตรงต่อเวลา	2.93	0.26	มาก
5. มีวิธีการสอนที่น่าสนใจ	2.93	0.26	มาก
รวม	2.95	0.23	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า วัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ในสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร มีความพึงพอใจต่อวิทยากร ดังนี้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกรายข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.23

ตารางที่ 4.4 คะแนนเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี
ต่อวัน เวลา

(N = 15)

วัน เวลา	μ	σ	แปลความหมาย
1. จำนวนวันที่จัดกิจกรรม (1 วัน/สัปดาห์)	2.93	0.26	มาก
2. วันที่จัดกิจกรรม (วันอังคาร)	2.93	0.26	มาก
3. ช่วงเวลาที่จัดกิจกรรม (09.00-10.00)	2.87	0.35	มาก
4. จำนวนครั้งที่ใช้ในการจัด (8 ครั้ง)	2.93	0.26	มาก
รวม	2.92	0.28	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า วัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ในสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร มีความพึงพอใจต่อวัน เวลา ในการจัดกิจกรรม ดังนี้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกรายข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.28

ตารางที่ 4.5 คะแนนเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี
ต่อวัสดุอุปกรณ์

(N = 15)

วัสดุอุปกรณ์	μ	σ	แปลความหมาย
1. วัสดุ อุปกรณ์เพียงพอ	2.93	0.26	มาก
2. วัสดุ อุปกรณ์มีความเหมาะสมกับการใช้งาน	2.93	0.26	มาก
3. วัสดุ อุปกรณ์มีคุณภาพ	2.93	0.38	มาก
4. วัสดุ อุปกรณ์มีความทันสมัย	2.87	0.46	มาก
รวม	2.92	0.28	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า วัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ในสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร มีความพึงพอใจต่อวัสดุอุปกรณ์ ดังนี้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกรายข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.28

ตารางที่ 4.6 คะแนนเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี
ต่อกิจกรรมการเรียนการสอนศิลปะประดิษฐ์

(N = 15)

กิจกรรมการเรียนการสอนศิลปะประดิษฐ์	μ	σ	แปลความหมาย
1. ตรงกับความต้องการ	2.73	0.46	มาก
2. มีความน่าสนใจ	3.00	0.00	มาก
3. ทำงานสำเร็จตามเวลาที่กำหนด	2.80	0.41	มาก
4. ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	2.93	0.26	มาก
รวม	2.87	0.34	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า วัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ในสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนการสอนศิลปะประดิษฐ์ ดังนี้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกรายข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.34

ตารางที่ 4.7 คะแนนเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี

ต่อหัวข้อการการจัดกิจกรรม

(N = 15)

หัวข้อการการจัดกิจกรรม	μ	σ	แปลความหมาย
1. ที่คาดผมสุดเก๋	2.80	0.41	มาก
2. กีบติดผมดอกสก็อต	2.93	0.26	มาก
3. การบูรหอมระงับกลิ่น	2.73	0.59	มาก
4. พวงกุญแจดอกไม้วิลิปี	2.87	0.35	มาก
5. รองเท้าแตะปอมปอม	2.93	0.26	มาก
6. กระเป๋าเดคูพาจ	2.87	0.35	มาก
7. พับเหรียญมงคล	2.73	0.59	มาก
8. มาลัยปัด	2.93	0.26	มาก
รวม	2.85	0.40	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า วัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ในสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร มีความพึงพอใจต่อหัวข้อการการจัดกิจกรรม ดังนี้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกรายข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.85 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.40

ตารางที่ 4.8 สรุปคะแนนเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี
ต่อผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์

(N = 15)

ด้าน	μ	σ	แปลความหมาย
1. วิทยากร	2.95	0.23	มาก
2. วัน เวลา	2.92	0.28	มาก
3. วัสดุอุปกรณ์	2.92	0.28	มาก
4. กิจกรรมการเรียนการสอนศิลปะประดิษฐ์	2.87	0.34	มาก
5. หัวข้อการจัดกิจกรรม	2.85	0.40	มาก
รวม	2.85	0.33	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า วัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ในสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ ดังนี้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า มีความพึงพอใจต่อผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ อยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.85 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.33

4.2 อภิปรายผล

จากการศึกษา วิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ กรณีศึกษา : สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร อภิปรายผลได้ดังนี้

4.2.1 ทักษะการปฏิบัติงาน

ทักษะการปฏิบัติงานของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ในชิ้นงานที่ 1 ที่คาดผม ชิ้นงานที่ 2 กีบติดผมดอกสก็อต ชิ้นงานที่ 3 การบูรหอมระงับกลิ่น ชิ้นงานที่ 4 พวงกุญแจดอกทิวลิป ชิ้นงานที่ 5 รองเท้าแตะปอมปอม ชิ้นงานที่ 6 กระเป๋าเดคูพาจ ชิ้นงานที่ 7 พับเหรียญมงคล ชิ้นงานที่ 8 มาลัยลูกปัด อยู่ในระดับดี การที่วัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ได้คะแนนเฉลี่ยด้านทักษะอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเนื่องจากวิทยากร และผู้ช่วยวิทยากรให้ความสนใจเป็นรายบุคคล ดูแลอย่างใกล้ชิด ทำให้ผู้เรียนกล้าซักถาม ในข้อสงสัยขณะปฏิบัติงาน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกแนวปฏิบัติด้วยตนเองตามเงื่อนไขที่กำหนด เพื่อฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะในการปฏิบัติงาน รวมถึงมีการสอนแบบการสาธิต พร้อมอธิบายขั้นตอนด้วยถ้อยคำบรรยาย อย่างชัดเจน สอดคล้องกับแนวความคิดของกรมวิชาการ (2542) กล่าวว่า การสอนแบบสาธิตเป็นการจัดกิจกรรมที่ต้องทำให้สังเกตและเรียนรู้ตามขั้นตอนของกิจกรรมนั้นๆ ให้ผู้เข้าร่วมได้รู้ถึงกระบวนการขั้นตอนหรือการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งวิทยากรหรือผู้สอน ไม่เพียงแต่บอกหรืออธิบายวิธีการกระทำให้ผู้ฟังและผู้ชมเท่านั้น แต่ยังกระทำอย่างชัดเจนทุกขั้นตอน มีการใช้สื่อไปช่วยสอนประเภทใบงานที่มีขั้นตอนชัดเจนพร้อมภาพประกอบอย่างละเอียด มีตัวอย่างชิ้นงานสำเร็จ ทำให้วัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างถูกต้อง ตามระยะเวลาที่กำหนด ด้วยความปราณีตสวยงาม ได้จนเกิดผลสำเร็จของชิ้นงาน สอดคล้องกับแนวความคิดของอาภรณ์ (2540) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนเป็นส่วนที่ทำให้การเรียนมองเห็นเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และมีประสิทธิภาพทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น และยังสอดคล้องกับแนวความคิดของสำนักคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2557) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนควรมีใบช่วยสอนประกอบการสอน ที่จะเสริมให้จัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

นอกจากนี้อาจเป็นเพราะผู้ศึกษา ได้คัดเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับความต้องการของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี โดยมีขั้นตอนไม่ยุ่งยากซับซ้อนจนเกินไป กล่าวคือ มีขั้นตอนในการประดิษฐ์ที่เข้าใจง่ายสามารถปฏิบัติตามได้ คำนึงถึงการนำไปใช้ประโยชน์เป็นหลัก สอดคล้องกับแนวคิดของกิติพงษ์ (2553) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมที่เน้นทักษะปฏิบัติงาน เป็นการสอนในเรื่องที่ซับซ้อนน้อยไปจนถึงระดับที่มีความซับซ้อนมาก ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เป็นลำดับขั้น ทำให้สามารถพัฒนาทักษะการปฏิบัติงาน พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และยังเป็นการจัดกิจกรรมที่ผู้เรียน

สามารถทำทักษะย่อยๆก่อนค่อยโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ จึงทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จได้ดี และรวดเร็ว ซึ่งผู้ศึกษาเป็นผู้ประเมินวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี และวิเคราะห์ว่าขั้นตอนใดเหมาะสม เพราะกิจกรรมทั้งนี้เพื่อเป้าหมายความสำเร็จของผลงาน อันจะนำมาซึ่งความเชื่อมั่นและความภาคภูมิใจของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี สอดคล้องกับแนวความคิดของนรินรัตน์ (2556) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมเป็นการเปิดโอกาสให้ฝึกประสาทสัมผัสให้เกิดความพร้อมและแนวทางในการพัฒนาความรู้ ความคิด และเปลี่ยนแปลงความฝันให้เป็นจริง โดยผู้สอนจะเป็นผู้ทำท่าย ยั่วยุ ให้มีโอกาสแสดงออกเพื่อพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ประสบการณ์ทางด้านกิจกรรมจะช่วยให้เกิดการพัฒนาความคิดและการรับรู้

4.2.2 ความพึงพอใจต่อผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์

วัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ในสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร มีความพึงพอใจต่อผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ ในทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีรายละเอียดดังนี้

ด้านวิทยากร มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากวิทยากรมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ด้วยความคล่องแคล่ว เป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างราบรื่น ไม่ติดขัด มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดียิ้มแย้มแจ่มใสต่อวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ให้ความสนใจอย่างทั่วถึง มาสอนตรงต่อเวลาทุกครั้ง มีวิธีการสอนที่น่าสนใจ ใช้การถ่ายทอดความรู้แบบการสาธิตประกอบ คำบรรยายทำให้เข้าใจง่ายมากยิ่งขึ้น ทำให้สามารถปฏิบัติตามได้ คำนี้ถึงระดับความสามารถของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ให้อิสระในการแสดงความคิดเห็น ชักถามข้อสงสัย เปิดโอกาสให้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ด้วยเหตุผลเหล่านี้จึงสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ได้ สอดคล้องกับแนวคิดของอานูภาพ (2542) กล่าวว่า วิทยากร ถือเป็นสะพานที่เชื่อมระหว่างเนื้อหาไปสู่เยาวชน ดังนั้นหากวิทยากรมีความสามารถในการถ่ายทอด มีเทคนิคที่แปลกใหม่ ก็จะทำให้เนื้อหาที่จะถ่ายทอดไปสู่เยาวชนทำได้ง่ายขึ้น โดยเฉพาะกิจกรรมที่มีการลงมือปฏิบัติ ก็ยิ่งทำให้เยาวชนเกิดความสนุกสนานไปกับการเรียนรู้มากขึ้น ทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ต้องอาศัยความรู้หลายสาขาวิชามาผสมผสานกับศิลปะการถ่ายทอดความรู้ทั้งในรูปแบบ ของกิจกรรมการลงมือปฏิบัติ และยังสอดคล้องกับแนวความคิดของชาติชาย (2544) กล่าวว่า การได้ลงมือกระทำกิจกรรม โดยมีผู้สอนให้ความเห็นในการสร้างความเข้าใจหรืออธิบายเมื่อผู้เรียนสงสัย ส่งผลให้เกิดการกล้าคิด กล้าแสดงออก อันส่งผลต่อการสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง

ด้านวัน เวลา มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากช่วงเวลาที่จัดกิจกรรม (09.00-10.00 น.) คือใช้ระยะเวลาประมาณ 1 ชั่วโมง ต่อ 1 วัน/สัปดาห์ เป็นจำนวน 8 ครั้ง

เป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมกับสภาพร่างกายของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี กล่าวคือ ไม่ควรให้วัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ทำกิจกรรมนานเกินไป เพื่อลดปัญหา ข้อจำกัดในการร่วมกิจกรรมเป็นสำคัญ เพราะจะทำให้เกิดความรู้สึกเบื่อและไม่มีความสุขในการเข้าร่วมกิจกรรม สอดคล้องกับแนวคิดของ สมนึก (2546) กล่าวว่า การสอนต้องเขียนเป็นคาบหรือชั่วโมงสอน ควรมีสาระสำคัญพอสังเขป และไม่ควรรู้ใช้เวลาในการสอนที่ยาวนาน เพราะจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย

ด้านวัสดุอุปกรณ์ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากวิทยากรเตรียมวัสดุอุปกรณ์เพียงพอและเหมาะสมกับการใช้งาน โดยได้จัดวัสดุอุปกรณ์ให้เป็นชุดๆ ทำให้วัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี สะดวกในการลงมือปฏิบัติ สอดคล้องกับแนวความคิดของจิราพัทธ์ (2553) กล่าวว่า วัสดุอุปกรณ์ในการประดิษฐ์ชิ้นงาน และวัสดุอุปกรณ์ในการประกอบการสอนมีเพียงพอส่งผลให้ เกิดรู้สึกไม่เครียด ไม่กังวลว่าวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ถ้าที่จะประดิษฐ์ชิ้นงาน ไม่กลัวหากมีการทำวัสดุเสียหาย นอกจากนี้ผู้ศึกษายังคำนึงถึงคุณภาพ และความทันสมัยของวัสดุอุปกรณ์ ที่ทำให้วัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี รู้สึกเกิดความกระตือรือร้น อยากทำงานประดิษฐ์ สอดคล้องกับแนวความคิดของจรรยา (2553) กล่าวว่า การเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ในการประดิษฐ์ชิ้นงาน ต้องเลือกให้เหมาะสมจึงจะทำงาน ออกมา มีคุณภาพ สวยงาม รวมทั้งต้องดูแลอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ตลอดเวลา และยังคงสอดคล้องกับแนวความคิดของณิชชาภัทร (2554) กล่าวว่า วัสดุอุปกรณ์ที่นำมาใช้มีความหลากหลาย จะทำให้เกิดการตื่นตาตื่นใจ มีความตั้งใจกระตือรือร้นที่จะทำงานให้เสร็จทันเวลา โดยไม่ทอดทิ้งหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

ด้านการเรียนการสอนศิลปะประดิษฐ์ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากก่อนการจัดกิจกรรมมีการสอบถามความต้องการ และความสนใจของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการเลือกกิจกรรมให้ตรงกับความต้องการ ทำให้วัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี มีความพึงพอใจ รวมทั้งกิจกรรมมีความน่าสนใจ มีการใช้สื่อใบช่วยสอนประเภทใบงาน ที่มีขั้นตอนชัดเจนพร้อมภาพประกอบอย่างละเอียด สอดคล้องกับแนวความคิดของอาภรณ์ (2540) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนเป็นส่วนที่ทำให้การเรียนมองเห็นเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และมีประสิทธิภาพทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น และยังคงสอดคล้องกับแนวความคิดของสำนักคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2556) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนควรมีใบช่วยสอนประกอบการสอน ที่จะเสริมให้จัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับแนวความคิดของทองคุณ (2542) กล่าวว่า กิจกรรมด้านวิชาชีพ เป็นการเสริมสร้างความรู้ไปใช้ได้หลังได้เรียนรู้นำไปสู่การประกอบอาชีพ และสามารถใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่สามารถเรียนรู้ได้ในระยะเวลาอันสั้น

ด้านหัวข้อการจัดกิจกรรม มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก วัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ที่เข้าร่วมกิจกรรมเป็นผู้หญิงทั้งหมด จึงมีความพึงพอใจ ในหัวข้อการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ ที่ผู้ศึกษาเน้นประเภทของใช้ที่สามารถใช้ได้ในชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับแนวความคิดของจรรยา (2553) กล่าวว่า ศิลปะประดิษฐ์ในโอกาสต่างๆ มี 4 ประเภท ได้แก่ ประเภทของเล่น ประเภทของใช้ ประเภทงานตกแต่งสถานที่ และประเภทเครื่องใช้ในพิธี เช่น ที่คาดผมชุดเก๋ กีบติดผมดอกสก็อต จะเห็นได้จากกระแสแฟชั่นปัจจุบันเน้นให้มีแฟชั่นการตกแต่งศีรษะ การนำวัสดุเหลือใช้มาทำให้เกิดประโยชน์ เพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่ายและลดการใช้ทรัพยากร หัวข้อการบูรณอมระงับกลิ่น มีวัตถุประสงค์นำไปใช้ประโยชน์เพื่อกำจัดแมลงต่างๆ และเป็นของชำร่วย หัวข้อพวงกุญแจดอกไม้ประดิษฐ์ รองเท้าแตะปอมปอม สามารถใช้เป็นของขวัญให้ผู้อื่น รวมถึงเป็นประโยชน์ให้วัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ในสถานสงเคราะห์ได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน คือเก็บกุญแจ ห้อยพวงกุญแจ สำหรับรองเท้าก็เช่นกันสามารถใช้สวมใส่ภายในสถานสงเคราะห์ได้ หรือหัวข้อกระเป๋าเดคูพาจ ปัจจุบันเป็นที่นิยมอย่างมาก ด้วยขั้นตอนที่ไม่ยุ่งยาก เหมาะสำหรับทำเป็นของขวัญในโอกาสต่างๆ หัวข้อพับเหรียญมงคล วัตถุประสงค์นำไปใช้ในงานมงคล ที่นิยมมากที่สุด คืองานบวช หรือหัวข้อมาลัยลูกบิด ทำให้วัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี นำไปใช้ให้พ่อแม่ ครู อาจารย์ นอกจากนี้ยังเป็นเพราะผู้ศึกษามีการประยุกต์ขั้นตอนการประดิษฐ์ชิ้นงานต่างๆ ให้สอดคล้องกับวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี กล่าวคือ มุ่งฝึกทักษะ ความพร้อมทุกด้านที่เป็นการสร้างสรรค์ชิ้นงานด้วยมือ อย่างปราณีต สวยงาม เพื่อตอบสนองความต้องการด้านประโยชน์ใช้สอย สอดคล้องกับแนวคิดของรฤกชาติ (2553) กล่าวว่า ศิลปะประดิษฐ์ ทำขึ้นเพื่อความสวยงาม สร้างความสุขใจ แก่ผู้ประดิษฐ์และผู้พบเห็นเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ สร้างสมาธิ ปัญญา ส่งเสริมความคิดเชิงประหยัด และรู้คุณค่าของวัสดุ โดยนำของใช้แล้วและเศษวัสดุมาดัดแปลงสร้างสรรค์เป็นผลงานที่มีคุณค่าและประโยชน์ใช้สอย

จากการศึกษาผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ กรณีศึกษา : สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้พบว่า ผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ที่สร้างขึ้นเมื่อนำไปทดลองใช้กับวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี และสามารถปฏิบัติชิ้นงานต่างๆ จนได้ผลสำเร็จของชิ้นงานตามตัวอย่างทุกอย่าง จึงอาจกล่าวได้ว่าผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ที่ผู้ศึกษา ศึกษาครั้งนี้ มีประโยชน์กับวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ทำให้นำไปใช้สอยให้เกิดประโยชน์ ฝึกทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น เป็นการส่งเสริมพัฒนาการเกิดสมาธิในการทำงาน สอดคล้องกับแนวความคิดของจตุพร (2549) กล่าวว่า วัยรุ่นตอนกลางอายุ 15-18 ปี มีความคิด ความสามารถ ทักษะต่างๆ ตลอดจนความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพิ่มขึ้น

อย่างมาก จึงเป็นช่วงที่สำคัญในการเปิดโอกาสให้แสดงความสามารถ และการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ก็จะเกิดประโยชน์อย่างมาก ทำให้วัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี มีบทบาทและส่วนร่วมในการทำกิจกรรมในสังคม ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง กล้าแสดงออก มองเห็นคุณค่าในตนเองมากขึ้น สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีจิตใจตั้งงามอยู่ในกรอบศีลธรรม โดยมุ่งเพิ่มพูนความรู้ทักษะพื้นฐานในการทำงาน จัดระบบการเรียนรู้ การประกอบอาชีพ และสนับสนุนการเรียนรู้ของทุกกลุ่มทุกวัยตามความต้องการ เหมาะสมกับศักยภาพ

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษา วิทยานิพนธ์ เรื่องผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ กรณีศึกษา: สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ กรณีศึกษา : สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร ในด้านทักษะการปฏิบัติงานและความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ กรณีศึกษา : สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ กิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ แบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน และแบบสอบถามความพึงพอใจ กลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ วัยรุ่นหญิง อายุ 15-18 ปี ในสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถีกรุงเทพมหานคร โดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 1 ห้องเรียน ซึ่งมีนักเรียนจำนวน 15 คน

5.1 สรุปผล

การศึกษา วิทยานิพนธ์ เรื่องผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ กรณีศึกษา: สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษาได้สรุปผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1.2 ข้อมูลทั่วไปของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป พบว่า วัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี มีอายุ 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.67 รองลงมามีอายุ 16 ปี และ 18 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.00 ตามลำดับ ระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมาระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 26.67 ตามลำดับ

5.1.3 ทักษะการปฏิบัติงาน คะแนนทักษะการปฏิบัติงานของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ในชิ้นงานที่ 1 ที่คาดผมสุดเก๋ ชิ้นงานที่ 2 กีบติดผมดอกสก็อต ชิ้นงานที่ 3 การบูรหอมระงับกลิ่น ชิ้นงานที่ 4 พวงกุญแจดอกทิวลิป ชิ้นงานที่ 5 รองเท้าแตะปอมปอม ชิ้นงานที่ 6 กระเป๋าเดคูพาจ ชิ้นงานที่ 7 พับเหรียญมงคล ชิ้นงานที่ 8 มาลัยลูกบิด ทุกชิ้นงานอยู่ในระดับดี

5.1.4 ความพึงพอใจต่อผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ จากการวิเคราะห์ความพึงพอใจของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ต่อผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านวิทยากร ด้านวัน เวลา ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนศิลปะประดิษฐ์ ด้านหัวข้อจัดกิจกรรม มีคะแนนความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก จากทุกข้อของการประเมิน สำหรับคะแนนเฉลี่ยรวมจากทุกข้อที่ประเมินต่อผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์แต่ละด้าน พบว่า ทุกด้านมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

5.2 ข้อเสนอแนะ

การศึกษา วิทยานิพนธ์ เรื่องผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ กรณีศึกษา : สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อเสนอแนะต่างๆ ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.2.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

5.2.1.1 จากการศึกษ พบว่า วัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี มีทักษะการปฏิบัติอยู่ในระดับดีทุกชิ้นงานทั้ง 8 เรื่อง จึงควรจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมพัฒนาการความรู้ด้านทักษะการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น ให้เกิดสมาธิในการทำงาน รู้จักการนำไปใช้สอยให้เกิด แต่อาจปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดกิจกรรมหรือวัสดุตกแต่งชิ้นงาน เป็นการนำวัสดุตามสมัยนิยม เช่น มาลัยลูกบิด อาจเปลี่ยนแปลงวัสดุเป็นเศษผ้ามาลัยเป็นมาลัยในรูปแบบอื่นๆ ที่มีลวดลายมากยิ่งขึ้น กระเป๋าคูหาจ อาจเปลี่ยนแปลงเป็นวัสดุอื่น เช่น ตะกร้า, พัด, กล้องทิวซุ, กระเป๋า

5.2.1.2 จากการศึกษ พบว่า วัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี มีความพึงพอใจต่อ วิทยากร วัน เวลา วัสดุอุปกรณ์ กิจกรรมการเรียนการสอนศิลปะประดิษฐ์ หัวข้อการจัดกิจกรรม อยู่ในระดับดี แต่ควรมีการเปลี่ยนแปลงหัวข้อโดยสอบถามจากความต้องการและความสนใจของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี เพื่อนำไปสู่การจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

5.2.2 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

5.2.2.1 ควรติดตามแนวทางในการพัฒนาความรู้และทักษะในด้านศิลปะประดิษฐ์ให้กับวัยรุ่นหญิง อายุ 15-18 ปี ในสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร

5.2.2.2 ควรจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ให้ทันต่อยุคสมัยและความต้องการในช่วงวัยอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. 2542. **แนวทางการจัดกิจกรรม เพื่อสร้างเสริมคุณลักษณะ ดี เก่ง มีสุข.**
ม.ป.พ. , ม.ป.ท.
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. 2550. **สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและ
พิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ. สำนักงานพระพุทธศาสนา,
กรุงเทพมหานคร.**
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2547. **คู่มือการจัดกิจกรรมทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติด.** ม.ป.พ. ,
กรุงเทพมหานคร.
- กันยารัตน์ เสริฐสอน. 2555. **ดอกไม้ Idea.** บริษัทศรีสยามการพิมพ์, กรุงเทพมหานคร.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2551. **รูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัยศึกษา.** เบรน-เบส บุ๊ค,
กรุงเทพมหานคร.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2547. **การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย.** เอดิสัน เพรส
โปรดักส์, กรุงเทพมหานคร.
- กิติพงษ์ แห่งสกุล. 2553. **“การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการปฏิบัติงาน
เรื่องการใช้โปรแกรมประมวลผลคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและ
เทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีสอนแบบซีแนะร่วมกับ
รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์.”** วิทยานิพนธ์ปริญญาโท.
(ภาควิชาหลักสูตรและการสอน). คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กึ่งกาญจน์ สิริสุนทร. 2550. **รูปรีดการให้คะแนน.** สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
, กรุงเทพมหานคร.
- งานประดิษฐ์.** 2552. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก :
www.sksrt.ac.th/web53/web53/studentwork532/Career/3.html, 17 เมษายน 2555.
- จันทร์ วรากุลเทพและคณะ. 2529. **เทคนิคการตัดเย็บหลากหลายงานฝีมือจากเศษผ้าขนานา
ชนิด.** เพชรกระวีต, กรุงเทพมหานคร.
- จรรยา ล้าเลิศ. 2553. **การออกแบบงานประดิษฐ์.** [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก :
<http://www.kr.ac.th/wai/show.php?id=302>, 20 สิงหาคม 2554.
- จตุรพร ลิ้มมั่นคง. 2549. **จิตวิทยาวัยรุ่น.** พิมพ์ครั้งที่ 3. มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
กรุงเทพมหานคร.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- จิราพัทธ์ แก้วศรีทอง. 2553. “ผลการใช้โปรแกรมการฝึกอบรมเรื่องศิลปะประดิษฐ์สำหรับผู้สูงอายุในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางแค กรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. (ภาควิชาคหกรรมศาสตร์).
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541. **สถิติเพื่อการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 7. เทพเนรมิตการพิมพ์, กรุงเทพมหานคร.
- ชาติชาย ปิลวาสน์. 2544. “การศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยโดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติ ทบทวน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. (ภาควิชาการปฐมวัย).
คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชัยณรงค์ เจริญพานิชย์กุล. 2532. **กิจกรรมศิลปะเด็กอนุบาล**. แพลน ดิซซิ่ง, กรุงเทพมหานคร.
- เชียร วัฒนียตระกุล. 2551. **หลักการและวิธีการสอน**. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย,
เชียงใหม่.
- ทองคุณ หงส์พันธ์. 2542. **คู่มือการจัดกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาและบำเพ็ญประโยชน์**.
การสนา, กรุงเทพมหานคร.
- ทีศนา แคมมณี. 2543. **รูปแบบการเรียนการสอน**. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
กรุงเทพมหานคร.
- ธนาวัฒน์ เจือจันทร์. 2555. “ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังที่
ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยเส้นเชือก.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท.
(ภาควิชาการศึกษาปฐมวัย). คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธิดา บุญย่านยาว. 2541. **จิตวิทยาทั่วไป**. เอมพันธ์ จำกัด, กรุงเทพมหานคร.
- ณิชชาภัทร รักษ์มณี. 2554. “การพัฒนาความพอกเพียรอุตสาหกรรมของเด็กปฐมวัยโดยใช้การ
จัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์จากวัสดุธรรมชาติ : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านต้อน จังหวัด
ชัยภูมิ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. (ภาควิชาการปฐมวัย). คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัย
ราชภัฏพระนคร.
- นรินรัตน์ บุตรศรี. 2555. “การศึกษาการคิดวิจารณ์ญาณของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด
กิจกรรมศิลปะประดิษฐ์จากงานกระดาษที่ใช้การฉีกติดด้วยกาว (เปเปอร์มาเช่)”.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. (ภาควิชาหลักสูตรและการสอน แขนงปฐมวัย). คณะครุศาสตร์.
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- นพวรรณ ศรีวงศ์พานิช. 2551. **พัฒนาการเด็ก**. ม.ป.พ., ม.ป.ท.
- นันทภา ชมพูปุด. 2549. “การพัฒนาโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพื่อเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตัวเองของเด็กชายในสถานสงเคราะห์ เด็กชายบ้านปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. (ภาควิชาการปฐมวัย). คณะครุศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันทพร แสงโสภา. 2546. “ประสิทธิผลในการดำเนินงานของสถานสงเคราะห์เด็กกรมประชาสงเคราะห์ : กรณีศึกษาสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. (ภาควิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา). คณะสังคมศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- น้ำค้าง จินดาศักดิ์. 2550. **มาลัยลูกปัด**. บริษัทวาดศิลป์ จำกัด, กรุงเทพมหานคร.
- เนตรนารี ศรีรามมีทรัพย์. 2555. **แนปกิ้น เดคูพาจ Napkin Decoupage**. บริษัทวาดศิลป์ จำกัด, กรุงเทพมหานคร.
- บุษรัตน์ ตันกิตติกร. 2551. **การบูรหอม**. บริษัทวาดศิลป์ จำกัด, กรุงเทพมหานคร.
- ปราณศุภทิพย์ ทรวงวุฒิสกุล. 2553. **จิตวิทยาวัยรุ่น**. พิมพ์ครั้งที่ 9. มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพมหานคร.
- ปรัชญา แพมมงคล. 2553. **งานใบตองสีสันเอกลักษณ์ไทย**. แม่บ้าน, กรุงเทพมหานคร.
- ปัญหาที่พบในเด็กสถานสงเคราะห์**. 2553. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : www.gotoknow.org, 17 เมษายน 2555.
- พรพิมล เจียมนาคินทร์. 2540. **พัฒนาการวัยรุ่น**. ต้นอ่อน แกรมมี่, กรุงเทพมหานคร.
- พุทธิวัลย์ น้อยรอด. 2554. **เดคูพาจ 26 ดีไซน์ หลากหลายไอเดีย**. เพชรประกาย, กรุงเทพมหานคร.
- พัฒน์วดี ธรรมรัตน์พฤษ. 2554. “การพัฒนาบุคลากรในการเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กสถานสงเคราะห์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. (ภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์). คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รฤกชาติ ผิวทองงาม. 2553. **ศิลปะประดิษฐ์เพื่อประกอบอาชีพ**. สิปประภา, กรุงเทพมหานคร.
- วรากร ทรัพย์วิระปกรณ์. 2550. “วิถีการดำเนินชีวิตของเยาวชนในสถานสงเคราะห์ การศึกษาเชิงปรากฏการณ์วิทยา.” **วารสารศึกษาศาสตร์**. 19,1 (ตุลาคม) : 109-113.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- วรรณ ว่องวิชัย. 2552. **งานศิลป์จากกริบบิ้น**. ม.ป.พ. , ม.ป.ท.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. 2539. **ศิลปศึกษา**. โอเดียนสโตร์, กรุงเทพมหานคร.
- สุชา จันทร์อม. 2542. **จิตวิทยาพัฒนาการ**. ไทยวัฒนาพานิช, กรุงเทพมหานคร.
- สุวิทย์ มูลคำ. 2546. **21 วิธีการเรียนรู้ เพื่อพัฒนากระบวนการคิด**. พิมพ์ครั้งที่ 4. พิมพ์ลักษณะ, กรุงเทพมหานคร.
- สุวรรณา เรื่องกาญจนเศรษฐ์. 2551. **ตำราพัฒนาการและพฤติกรรมเด็ก**. โยลิสติกพับลิชชิง, กรุงเทพมหานคร.
- สมนึก ภัททิยธนี. 2546. **การวัดผลการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 9. ประสานการพิมพ์, กทม.สินธุ์.
- สมชาติ กิจยรรยง. 2537. **เทคนิคการจัดฝึกอบรมอย่างมีประสิทธิภาพ**. ม.ป.พ. , ม.ป.ท.
- สมพร สุทัศน์ีย์. 2541. **จิตวิทยาการปกครองชั้นเรียน**. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- สมชาย ธิญธณกุล. 2526. **จิตวิทยาวัยรุ่น**. พิฒเณศ, กรุงเทพมหานคร.
- สมบัติ การจนารักพงศ์. 2547. **29 เทคนิค การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย : การเรียนแบบร่วมมือ**. บริษัท 21 เซ็นจูรี่ จำกัด, กรุงเทพมหานคร.
- สายใจ เจริญรื่น. 2553. **23 วิธีสร้างสรรค์เครื่องประดับด้วยตนเอง**. บริษัทสถาพรบุ๊คส์ จำกัด, กรุงเทพมหานคร.
- สายใจ เจริญรื่น. 2553. **ศิลปะสร้างสรรค์ เหยี่ยวโปรยทาน**. บริษัทพิมพ์ดี จำกัด, กรุงเทพมหานคร.
- สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี**. 2546. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : www.rajvithihome.org/Rajvithi%20Home%20for%20Girls.htm, 14 กรกฎาคม 2554.
- สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ**. 2551. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (2555-2559)**. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา**. นโยบายและแผนด้านอาชีวศึกษา. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : [http : www.vec.go.th](http://www.vec.go.th), 18 ธันวาคม 2556.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2545. **จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย**. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง. 2547. **สุดยอดการพัฒนาการเรียนการสอน**. บริษัทเอ็กซ์เปอร์เน็ต, กรุงเทพมหานคร.

อัมพร เบญจพลพิทักษ์. 2551. **พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น**. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <http://www.ricd.go.th>, 18 สิงหาคม 2557.

อารี พันธุ์มณี. 2542. **จิตวิทยาการเรียนการสอน**. เลิฟแอนด์ลีฟเพรส จำกัด, กรุงเทพมหานคร.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. 2540. **หลักการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. โอเดียนสโตร์, กรุงเทพมหานคร.

อานุภาพ เลขะกุล. 2542. **การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน**. ม.ป.พ. , ม.ท.ป.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ภาคผนวก ข หนังสือราชการ

ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ภาคผนวก ง ประมวลภาพ

การจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะ

ประดิษฐ์

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. รองศาสตราจารย์ ดร. วร็ทยา ธรรมกิตติภพ
 อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต(อาชีวศึกษา)
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 ชำนาญด้าน คหกรรมศาสตร์และงานวิจัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิริยาภรณ์ อุดมระติ
 อาจารย์ประจำสาขาจิตวิทยาพัฒนาการ
 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 ชำนาญด้าน จิตวิทยาทั่วไป, จิตวิทยาพัฒนาการ, จิตวิทยาวัยรุ่น, การรู้ลึกและการรับรู้,
 กิจกรรมจิตวิทยาพัฒนาการ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชรินทร์ ตรีศักดิ์ศรี
 อดีตหัวหน้าสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา (บัณฑิตศึกษา)
 คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
 ชำนาญด้าน คหกรรมศาสตร์
4. ดร.ชัยวิชิต เขียวชนะ
 อาจารย์ภาควิชาเทคนิคการศึกษา
 คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
 ชำนาญด้าน การวัดและการประเมินผลการศึกษา
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จันทนา สุวรรณมาลี
 อดีตนายกประจำหลักสูตรคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
 ชำนาญด้าน คหกรรมศาสตร์

ภาคผนวก ข หนังสือราชการ

ที่ ศธ ๐๕๘๑.๐๓/๒๖๕๔

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
๑๖๘ ถนนศรีอยุธยา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.วรัทยา ธรรมกิตติภพ

ด้วยนางสาวอัมพวัน ยันเสน รหัสประจำตัวนักศึกษา ๑๒๕๓๗๐๗๐๖๕๐๔-๓ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต เลือกเรียนแผน ก แบบ ก๒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อ ผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ ทัศนศึกษา : สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร โดยมีรองศาสตราจารย์นวลแข ปาลิวณิช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พิจารณาพบว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและคุณสมบัติเหมาะสม จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัยให้กับ นางสาวอัมพวัน ยันเสน จักเป็นพระคุณยิ่ง และขอแสดงความขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชญาภัทร์ กี่อารีโย)

ผู้ช่วยอธิการบดี และคณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๙๗๕๖-๘ ต่อ ๒๓๐๖

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๙๗๕๙

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อนักศึกษา หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘ ๔๘๔๐ ๖๙๖๕

ที่ ศธ ๐๕๘๑.๐๓/๒๑๕๔

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
๑๖๘ ถนนศรีอยุธยา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิริยาภรณ์ อุดมระติ

ด้วยนางสาวอัมพวัน ยันเสน รหัสประจำตัวนักศึกษา ๑๒๕๓๗๐๗๐๖๕๐๔-๓ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต เลือกรียนแผน ก แบบ ก๒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อ ผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ กรณีศึกษา : สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร โดยมีรองศาสตราจารย์นวลแข ปาลินนิช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พิจารณาพบว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและคุณสมบัติเหมาะสม จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัยให้กับ นางสาวอัมพวัน ยันเสน จักเป็นพระคุณยิ่ง และขอแสดงความขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชญาภัทร์ ก่ออารีโย)

ผู้ช่วยอธิการบดี และคณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๙๗๕๖-๘ ต่อ ๒๓๐๖

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๙๗๕๙

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อนักศึกษา หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘ ๔๘๔๐ ๖๙๖๕

ที่ ศธ ๐๕๘๑.๐๓/๒๑๕๙

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
๑๖๘ ถนนศรีอยุธยา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชรพรรณ ตรีศักดิ์ศรี

ด้วยนางสาวอัมพวัน ยันเสน รหัสประจำตัวนักศึกษา ๑๒๕๓๗๐๗๐๖๕๐๔-๓ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต เลือกเรียนแผน ก แบบ ก๒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อ ผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ กรณีศึกษา : สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร โดยมีรองศาสตราจารย์นวลแข ปาลิวนิช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พิจารณาพบว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและคุณสมบัติเหมาะสม จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัยให้กับ นางสาวอัมพวัน ยันเสน จักเป็นพระคุณยิ่ง และขอแสดงความขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชญาภัทร์ ก่อาริโย)

ผู้ช่วยอธิการบดี และคณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๙๗๕๖-๘ ต่อ ๒๓๐๖

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๙๗๕๙

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อนักศึกษา หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘ ๔๘๔๐ ๖๙๖๕

ที่ ศธ ๐๕๘๑.๐๓/๒๑๕๙

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
๑๖๘ ถนนศรีอยุธยา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน ดร.ชัยวิชิต เชียรชนะ

ด้วยนางสาวอัมพวัน ยันเสน รหัสประจำตัวนักศึกษา ๑๒๕๓๗๐๗๐๖๕๐๔-๓ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต เลือกรียนแผน ก แบบ ก๒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อ ผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ ภูมิศึกษา : สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร โดยมีรองศาสตราจารย์นวลแข ปาลิวนิช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พิจารณาพบว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและคุณสมบัติเหมาะสม จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัยให้กับ นางสาวอัมพวัน ยันเสน จักเป็นพระคุณยิ่ง และขอแสดงความขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชญาภัทร์ กี่อารีโย)

ผู้ช่วยอธิการบดี และคณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๙๗๕๖-๘ ต่อ ๒๓๐๖

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๙๗๕๙

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อนักศึกษา หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘ ๔๘๔๐ ๖๙๖๕

ที่ ศธ ๐๕๘๑.๐๓๗๒๑๕

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
๑๖๘ ถนนศรีอยุธยา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์จันทนา สุวรรณมาลี

ด้วยนางสาวอัมพวัน ยันเสน รหัสประจำตัวนักศึกษา ๑๒๕๓๗๐๗๐๖๕๐๔-๓ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต เลือกเรียนแผน ก แบบ ก๒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อ ผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ กรณีศึกษา : สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร โดยมีรองศาสตราจารย์นวลแข ปาลิวนิช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พิจารณาพบว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและคุณสมบัติเหมาะสม จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัยให้กับ นางสาวอัมพวัน ยันเสน จักเป็นพระคุณยิ่ง และขอแสดงความขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชญาภัทร์ กี่อารีโย)

ผู้ช่วยอธิการบดี และคณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๙๗๕๖-๘ ต่อ ๒๓๐๖

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๙๗๕๙

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อนักศึกษา หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘ ๔๘๔๐ ๖๙๖๕

ที่ ศธ ๐๕๘๑.๐๓/ ๒๕๕๓

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
๑๖๘ ถนนศรีอยุธยา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ปกครองสถานสงเคราะห์เด็กพิการ และทุพพลภาพ ปากเกร็ด (บ้านนนทภูมิ)

ด้วยนางสาวอัมพวัน ยันเสน รหัสประจำตัวนักศึกษา ๑๒๕๓๗๐๗๐๖๕๐๔-๓ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต เลือกรเรียนแผน ก แบบ ก๒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อ ผลการจัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์ กรณีศึกษา : สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร โดยมีรองศาสตราจารย์นวลแข ปาลิวนิช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดพิจารณาให้ นางสาวอัมพวัน ยันเสน เข้าเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์กับกลุ่มเด็กผู้หญิง (ในช่วงอายุ ๑๕ - ๑๘ ปี) จำนวน ๑๕ คน โดยตอบแบบสอบถาม ในเดือนมกราคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ จักเป็นพระคุณยิ่ง และขอแสดงความขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชญาภัทร์ กี่อารีโย)

ผู้ช่วยอธิการบดี และคณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๙๗๕๖-๘ ต่อ ๒๓๐๖

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๙๗๕๙

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อนักศึกษา หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘ ๔๘๔๐ ๖๙๖๕

ที่ ศธ ๐๕๘๑.๐๓/ ๒๕๖๖

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
๑๖๘ ถนนศรีอยุธยา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๖๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้ปกครองสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร

ด้วยนางสาวอัมพวัน ยันแสน รหัสประจำตัวนักศึกษา ๑๒๕๓๗๐๗๐๖๕๐๔-๓ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต เลือกรียนแผน ก แบบ ก๒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อ ผลการจัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์ ทัศนศึกษา : สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร โดยมีรองศาสตราจารย์นวลแข ปาลิวนิช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดพิจารณาให้ นางสาวอัมพวัน ยันแสน เข้าเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์กับกลุ่มเด็กผู้หญิง (ในช่วงอายุ ๑๕ - ๑๘ ปี) จำนวน ๑๕ คน โดยตอบแบบสอบถาม ในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน ๒๕๕๖ จักเป็นพระคุณยิ่ง และขอแสดงความขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชญาภัทร์ กี่อารีโย)
ผู้ช่วยอธิการบดี และคณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๙๗๕๖-๘ ต่อ ๒๓๐๖

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๙๗๕๙

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อนักศึกษา หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘ ๔๘๔๐ ๖๙๖๕

ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

**แผนการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะ
ประดิษฐ์ ทัศนศึกษา : สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร**

1. วัตถุประสงค์

- 1.1 ส่งเสริมสุขภาพกายและจิตใจ อันเป็นพื้นฐานให้พึ่งตนเองได้ของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี
- 1.2 เป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้และทักษะในด้านศิลปะประดิษฐ์ให้กับวัยรุ่นหญิงอายุ 15-18 ปี ในสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร

2. วันเวลาและสถานที่จัดกิจกรรม

วันอังคาร ตั้งแต่เวลา 09.00-10.00 น. ที่สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร
รวมทั้งสิ้น 8 ครั้ง

3. กลุ่มเป้าหมาย

วัยรุ่นหญิง อายุ 15-18 ปี สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร จำนวน 15 คน

4. หัวข้อการจัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์

- 4.1 ที่คาดผมสุดเก๋
- 4.2 กีบติดผมดอกสก็อต
- 4.3 การบูรหอมระงับกลิ่น
- 4.4 พวงกุญแจดอกทิวลิป
- 4.5 รองเท้าแตะปอมปอม
- 4.6 กระเป๋าเดคูพาจ
- 4.7 พับเหรียญมงคล
- 4.8 มาลัยลูกบิด

5. วิธีดำเนินการ

จัดกิจกรรมด้านการเรียนการสอนงานประดิษฐ์ โดยมีผู้ทำการศึกษเป็นวิทยากรบรรยายและ
สาธิตการทำงานศิลปะประดิษฐ์ จำนวน 8 เรื่อง กำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นราย
ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง ตามรายละเอียด ในตารางดังต่อไปนี้

ตารางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางด้านศิลปะประดิษฐ์
เรื่องผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์
กรณีศึกษา : สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร
วันอังคาร ตั้งแต่ เวลา 09.00-10.00 น. รวมทั้งสิ้น 8 ครั้ง

ครั้งที่	เนื้อหา	กิจกรรม	เวลา (นาที)
1	ที่คาดผมสุดเก๋	1. ปฐมนิเทศชี้แจงวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมทั้ง 8 ครั้ง 2. ให้ความรู้เกี่ยวกับที่คาดผมสุดเก๋ จากนั้น แนะนำวัสดุ อุปกรณ์ และขั้นตอนวิธีการทำ 3. สาธิตวิธีการทำที่คาดผมสุดเก๋และเทคนิคการทำ 4. ลงมือปฏิบัติ 5. สรุปประเด็นกิจกรรม	10 5 10 30 5
2	ก๊ีบติดผมดอกสก็อต	1. ให้ความรู้เกี่ยวกับก๊ีบติดผมดอกสก็อต จากนั้นแนะนำวัสดุ อุปกรณ์ และขั้นตอนวิธีการทำ 2. สาธิตวิธีการทำก๊ีบติดผมดอกสก็อตและเทคนิคการทำ 3. ลงมือปฏิบัติ 4. สรุปประเด็นกิจกรรม	10 10 30 10
3	การบูรหอมระงับกลิ่น	1. ให้ความรู้เกี่ยวกับการบูรหอมระงับกลิ่น จากนั้น แนะนำวัสดุ อุปกรณ์ และขั้นตอนวิธีการทำ 2. สาธิตวิธีการทำการบูรหอมระงับกลิ่นและเทคนิคการทำ 3. ลงมือปฏิบัติ 4. สรุปประเด็นกิจกรรม	10 10 30 10
4	พวงกุญแจดอกทิวลิป	1. ให้ความรู้เกี่ยวกับพวงกุญแจดอกทิวลิป จากนั้น แนะนำวัสดุ อุปกรณ์ และขั้นตอนวิธีการทำ 2. สาธิตวิธีการทำพวงกุญแจดอกทิวลิปและเทคนิคการทำ 3. ลงมือปฏิบัติ 4. สรุปประเด็นกิจกรรม	10 10 30 10

ครั้งที่	เนื้อหา	กิจกรรม	เวลา (นาที)
5	รองเท้าแตะปอมปอม	1. ให้ความรู้เกี่ยวกับรองเท้าแตะปอมปอม จากนั้น แนะนำวัสดุ อุปกรณ์ และขั้นตอนวิธีการทำ 2. สาธิตวิธีการทำรองเท้าแตะปอมปอมและเทคนิคการทำ 3. ลงมือปฏิบัติ 4. สรุปประเด็นกิจกรรม	15 10 20 15
6	กระเป๋าเดคูพาจ	1. ให้ความรู้เกี่ยวกับกระเป๋าเดคูพาจ จากนั้น แนะนำวัสดุ อุปกรณ์ และขั้นตอนวิธีการทำ 2. สาธิตวิธีการทำกระเป๋าเดคูพาจและเทคนิคการทำ 3. ลงมือปฏิบัติ 4. สรุปประเด็นกิจกรรม	10 10 35 5
7	พับเหรียญมงคล	1. ให้ความรู้เกี่ยวกับพับเหรียญมงคล จากนั้นแนะนำวัสดุ อุปกรณ์ และขั้นตอนวิธีการทำ 2. สาธิตวิธีการทำพับเหรียญมงคลและเทคนิคการทำ 3. ลงมือปฏิบัติ 4. สรุปประเด็นกิจกรรม	10 10 35 5
8	มาลัยลูกบิด	1. ให้ความรู้เกี่ยวกับมาลัยลูกบิด จากนั้นแนะนำวัสดุ อุปกรณ์ และขั้นตอนวิธีการทำ 2. สาธิตวิธีการทำมาลัยลูกบิดและเทคนิคการทำ 3. ลงมือปฏิบัติ 4. สรุปประเด็นกิจกรรม	5 10 40 5

แผนการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ ครั้งที่ 1 เรื่อง ที่คาดผมสุดเก๋

สาระสำคัญ

กิจกรรมการตกแต่งที่คาดผม ด้วยริบบิ้นผ้าตัวนขนาด 0.5 เซนติเมตร ถักเป็นลายตะขาม โดยตัดริบบิ้นผ้าตัวน ยาว 1 เมตร จำนวน 1 เส้น ม้วนโดยเส้นทางขวามือ ซ้อนเส้นทางซ้ายมือ จับเส้นทางขวามือสอดเข้าในห่วง ดึงเส้นด้านซ้ายมือให้แน่น สอดเส้นด้านซ้ายเข้าในห่วง ดึงเส้นด้านขวาให้แน่น สอดสลับไปมา ถักจนได้ความยาวตามต้องการ นำมาติดลงบนที่คาดผมโดยรอบ

วัตถุประสงค์

1. สามารถตกแต่งที่คาดผมจากริบบิ้นได้
2. สามารถนำวัสดุอื่น ๆ มาตกแต่งเป็นที่คาดผมได้

สาระการเรียนรู้

กิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์
ครั้งที่ 1 เรื่อง ที่คาดผมสุดเก๋

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. ช้่นนำ
 - 1.1 แนะนำวิทยากร
 - 1.2 นำเข้าสู่กิจกรรมโดยแนะนำการตกแต่งที่คาดผมจากวัสดุอื่น ๆ ในรูปแบบต่างๆ
2. ช้่นดำเนินการ
 - 2.1 แจกใบงานพร้อมแนะนำวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับการตกแต่งที่คาดผมสุดเก๋
 - 2.2 สาธิตการตกแต่งที่คาดผมสุดเก๋
 - 2.3 ให้ผู้เรียนเริ่มลงมือปฏิบัติ โดยวิทยากรช่วยแนะนำ ผู้เรียนแต่ละคนเพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมได้สะดวกขึ้น
3. ช้่นสรุป และการนำไปใช้
 - 3.1 ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการตกแต่งที่คาดผมสุดเก๋และการนำไปใช้
 - 3.2 วิทยากรอธิบายเพิ่มเติมในการนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปปฏิบัติใน

ชีวิตประจำวัน พร้อมทั้งยกตัวอย่างการนำไปประยุกต์เป็นผลิตภัณฑ์แบบต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างรายได้ให้กับผู้เรียน

สื่อ/วัสดุ/อุปกรณ์

1. ใบงานเรื่อง ที่คาดผมสุดเก๋
2. ที่คาดผมแบบต่างๆ
3. ภาพประกอบ

การวัดและประเมินผล

1. การวัดทักษะการปฏิบัติงาน
2. การวัดความพึงพอใจ

เครื่องมือวัดผล

1. แบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน
2. แบบวัดความพึงพอใจ

ระยะเวลา

- 1 ชั่วโมง

บันทึกผลหลังการจัดกิจกรรม/สภาพปัญหา/ข้อเสนอแนะ

ใบงาน

เรื่อง ที่คาดผมสุดเก๋

“ที่คาดผม” เดิมทีเป็นเทรนด์ที่มาพร้อมๆ กับการแต่งกายของสาว “โบฮีเมียน” สาวที่ชื่นชอบการแต่งกายสไตล์รกรู้งรัง คือไม่พิถีพิถันในเรื่องการแต่งกายมากนักชอบใส่เสื้อผ้าแบบเนือบางเบา และชอบใส่เครื่องประดับต่างๆ เช่น แหวน สร้อยข้อมือข้อเท้า ลูกปัดร้อยเป็นเส้นๆ และที่คาดผม เพื่อเสริมลุคให้ดูเป็นตัวของตัวเองมากที่สุด ซึ่งสาวๆ ที่ชื่นชอบการแต่งกายสไตล์นี้ส่วนใหญ่จะเป็นพวกที่รักอิสระไม่ชอบอยู่ในกรอบและกฎเกณฑ์ที่ตายตัว

ด้วยความไม่หยุดนิ่งของโลกแฟชั่น พอวันเวลาผ่านไปนานเข้า แฟชั่นเดิมๆ ก็วนกลับมาให้ได้รับความนิยมอีกครั้ง ดังนั้น จึงทำให้การแต่งกายของสาว “โบโฮ” โดยเฉพาะที่คาดผมกลับมาฮิตในยุคสมัยนี้อีกครั้ง แต่การกลับมาของที่คาดผมในยุคนี้ก็กลายเป็นแฟชั่นที่สร้างสีสันให้กับสาวๆ ให้ตื่นตื้นมากกว่าเดิม เพราะมีดีไซน์แปลกตาและเก๋ไก๋ให้เลือกสวมใส่เข้าชุดกับเดรสสั้น เดรสยาวหรือกางเกงขาสั้นที่กำลังฮิต รวมไปถึงที่คาดผมสำหรับออกงานกลางคืนที่ประดับด้วยคริสตัลแพรวพราว

วัสดุ-อุปกรณ์

1. ริบบิ้นผ้าต่วน กว้าง 0.5 เซนติเมตร ยาว 1 เมตร จำนวน 1 เส้น
2. ที่คาดผม 1 อัน
3. ปืนกาวพร้อมได้กาว
4. กรรไกร

ขั้นตอนการทำ

1. นำ ริบบิ้นผ้าต่วน กว้าง 0.5 เซนติเมตร ยาว 1 เมตร จำนวน 1 เส้น ม้วนโดย เส้นทางขวามือซ้อนเส้นทางซ้ายมือ

2. จับเส้นทางขวามือสอดเข้าในห่วง ดึงเส้นด้านซ้ายมือให้แน่น

3. สอดเส้นด้านซ้ายเข้าในห่วง ดึงเส้นด้านขวาให้แน่น

4. สอดสลับไปมา ถักจนได้ความยาวตามต้องการ ติดตกแต่งลงบนที่คาดผมโดยรอบ

ผลิตภัณฑ์ที่คาดผมสุดเก๋

แผนการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ ครั้งที่ 2 เรื่อง กีบติดผมดอกสก็อต

สาระสำคัญ

กิจกรรมตกแต่งกีบติดผม โดยนำผ้าลายสก็อต ตัดเป็นรูปวงกลมขนาด เล็ก (1 ชั้น) กลาง (2 ชั้น) ใหญ่ (1 ชั้น) พับริมโดยรอบแล้วเนาจุดดิ่งให้ตึง เย็บเกสรตรงกลางด้วยลูกบิดพลาสติกกลม จากนั้นทำส่วนหูโบว์ ตัดผ้าลายสก็อตเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า พับริมเข้าทบครึ่งเนาริมผ้า ดิ่งให้ตึง จำนวน 2 ชั้น พอได้ส่วนประกอบทั้ง 2 ส่วน นำส่วนที่เป็นหูโบว์ 2 ชั้น เย็บติดกับดอก นำมาติดลงบนกีบติดผมเรียงตกแต่งให้สวยงาม

วัตถุประสงค์

1. สามารถตกแต่งกีบติดผมดอกสก็อตได้
2. สามารถนำวัสดุอื่น ๆ มาตกแต่งเป็นกีบติดผมได้

สาระการเรียนรู้

กิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์
ครั้งที่ 2 เรื่อง กีบติดผมดอกสก็อต

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. ชี้นำ
 - 1.1 แนะนำวิทยากร
 - 1.2 นำเข้าสู่กิจกรรมโดยแนะนำการตกแต่งกีบติดผมจากวัสดุอื่น ๆ ในรูปแบบต่างๆ
2. ชี้นดำเนินการ
 - 2.1 แจกใบงานพร้อมแนะนำวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับการตกแต่งกีบติดผมดอกสก็อต
 - 2.2 สาธิตการตกแต่งกีบติดผมดอกสก็อต
 - 2.3 ให้ผู้เรียนเริ่มลงมือปฏิบัติ โดยวิทยากรช่วยแนะนำ ผู้เรียนแต่ละคนเพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมได้สะดวกขึ้น
3. ชี้นสรุป และการนำไปใช้
 - 3.1 ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการตกแต่งกีบติดผมดอกสก็อตและการ

นำไปใช้

3.2 วิทยากรอธิบายเพิ่มเติมในการนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน พร้อมทั้งยกตัวอย่างการนำไปประยุกต์เป็นผลิตภัณฑ์แบบต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างรายได้ให้กับผู้เรียน

สื่อ/วัสดุ/อุปกรณ์

1. ใบงานเรื่อง กีบติดผมดอกสก็อต
2. กีบติดผมแบบต่างๆ
3. ภาพประกอบ

การวัดและประเมินผล

1. การวัดทักษะการปฏิบัติงาน
2. การวัดความพึงพอใจ

เครื่องมือวัดผล

1. แบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน
2. แบบวัดความพึงพอใจ

ระยะเวลา

- 1 ชั่วโมง

บันทึกผลหลังการจัดกิจกรรม/สภาพปัญหา/ข้อเสนอแนะ

ใบงาน

เรื่อง กีบติดผมดอกสก็อต

กิ๊บติดผมมีต้นกำเนิดมาจากปิ่นปักผมของหญิงสาวกรีกและโรมัน ลักษณะของปิ่นปักผมนี้จะเลียนแบบมาจากกระดูกสันหลังของสัตว์และหนามของต้นไม้บางชนิด ซึ่งจะมีลักษณะคล้ายเข็ม ด้ามตรงยาวปลายแหลม ซึ่งเป็นลักษณะที่ใช้มาจนกระทั่งถึงปัจจุบัน สาวๆ นิยมนำมาใช้ปักผมหรือหนีบผมเก็บให้เรียบร้อย และมีหลักฐานทางโบราณคดีจากการขุดค้นพบเศษซากวัตถุตามสุสานต่างๆ ที่ค้นพบเจ้าปิ่นปักผมจำนวนมาก ที่ทำขึ้นมาจากวัตถุต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นทำขึ้นมาจากกระดูก เหล็ก สำริด เงิน และทอง มีทั้งแบบสลักลวดลายเพื่อเพิ่มความสวยงามหรือแบบเรียบๆ ปิ่นปักผมนี้เองได้พัฒนามาเป็นกิ๊บติดผมรูปตัวยู เหตุนี้เนื่องจากเหล่าบรรดาขุนนางข้าราชการและคนส่วนใหญ่จำเป็นต้องตัดผมสั้นและเก็บให้เรียบร้อย ตามแฟชั่นสวมวิกผมที่นิยมสวมใส่มาที่ศาลในฝรั่งเศส ส่งผลให้กิ๊บผมถือกำเนิดมาเพื่อวัตถุประสงค์ 2 อย่างนี้คือ ตรึงวิกผมให้ติดกับศีรษะ และเก็บผมให้เรียบร้อยเมื่อดึงวิกออกต่อมาในศตวรรษที่ 19 กิ๊บผมรูปตัวยูได้พัฒนาเป็นกิ๊บตัวเล็กสองขาทำจากลวดเหล็กชุบสีดำซึ่งได้ผลิดอกมาเป็นจำนวนมากในขณะนั้น ทำให้ปิ่นปักผมในยุคแรก ล้าสมัยนับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาปัจจุบันกิ๊บติดผมได้ผลิดอกมาหลากหลายรูปแบบ

วัสดุ-อุปกรณ์

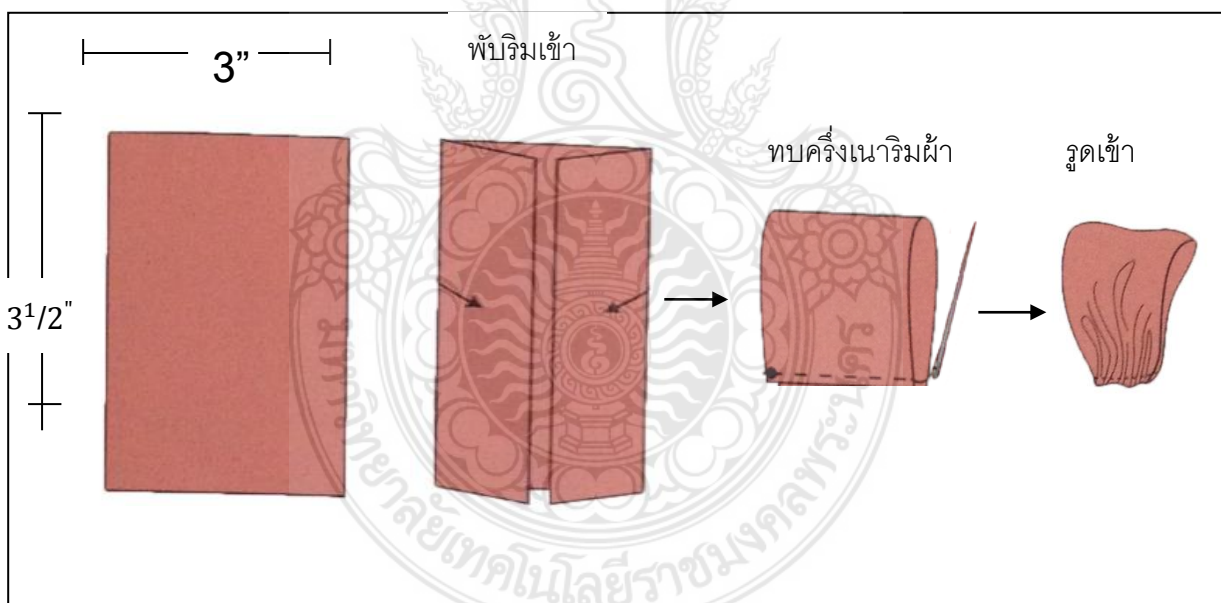
1. ผ้าลายสก็อต ตัดเป็นวงกลมขนาด $(3\frac{1}{2}),(6\frac{1}{2})$ จำนวน 1 ชิ้น
5 นิ้ว จำนวน 2 ชิ้น
2. ผ้าลายสก็อต ตัดเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาด $(3 \times 3\frac{1}{2})$ จำนวน 2 ชิ้น
3. ลูกปัดพลาสติกกลม จำนวน 4 เม็ด
4. กาว UHU
5. กิ๊บโลหะ 1 อัน
6. เข็มและด้าย
7. ปิ่นกาวพร้อมไส้กาว
8. กรรไกร

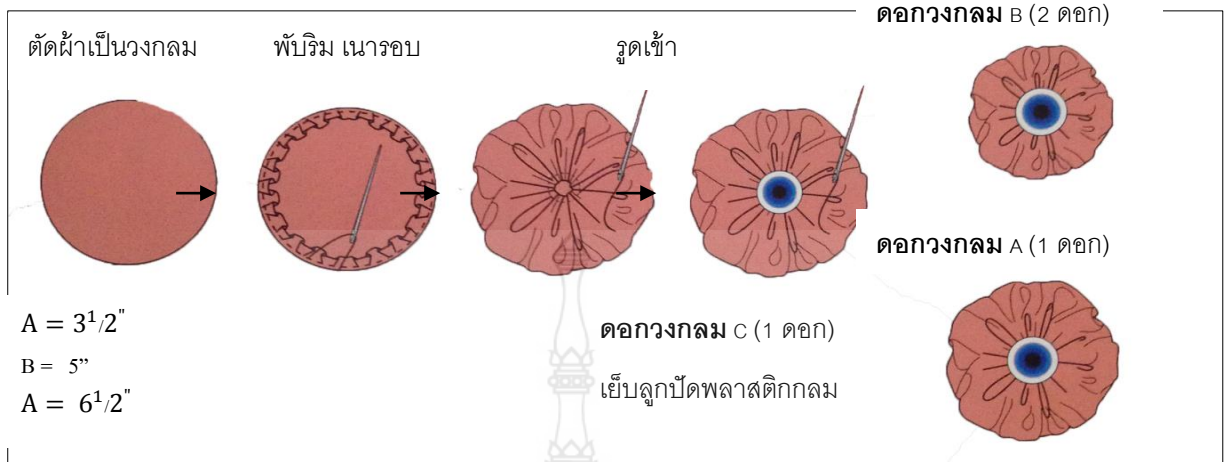
ขั้นตอนการทำ

1. **หุโบ** ตัดผ้าลายสก๊อต ($3 \times 3 \frac{1}{2}$ ") พับริม
ผ้าด้านยาวทั้ง 2 ด้าน เข้าหาที่กลางผ้า
ทบครึ่งตามแบบ เย็บรูฉริมผ้าด้านล่าง
เย็บตริ่ง ทำ 2 ชั้น
2. **ดอกวงกลม** ตัดผ้าลายสก๊อตเป็นวงกลมชั้น
A ($3 \frac{1}{2}$ " , $6 \frac{1}{2}$ ") ขนาด ละ 1 ชั้น B (5 นิ้ว)
2 ชั้น พับริมเนารอบวงกลม รูดเข้าให้ส่วนรูด
ตรงกลาง เย็บกระดุมติด
3. **วิธีประกอบ** วางดอกวงกลม
ตำแหน่งตามแบบ สอยติดกัน
และสอยหุโบติดตามแบบ
4. ด้านหลัง ตัดผ้าไหมลายสก๊อต
($2 \times 2 \frac{1}{2}$ ") ตัดมุมโค้ง ทากาวรอยเย็บ
และตัดก๊ีบ

หุโบ

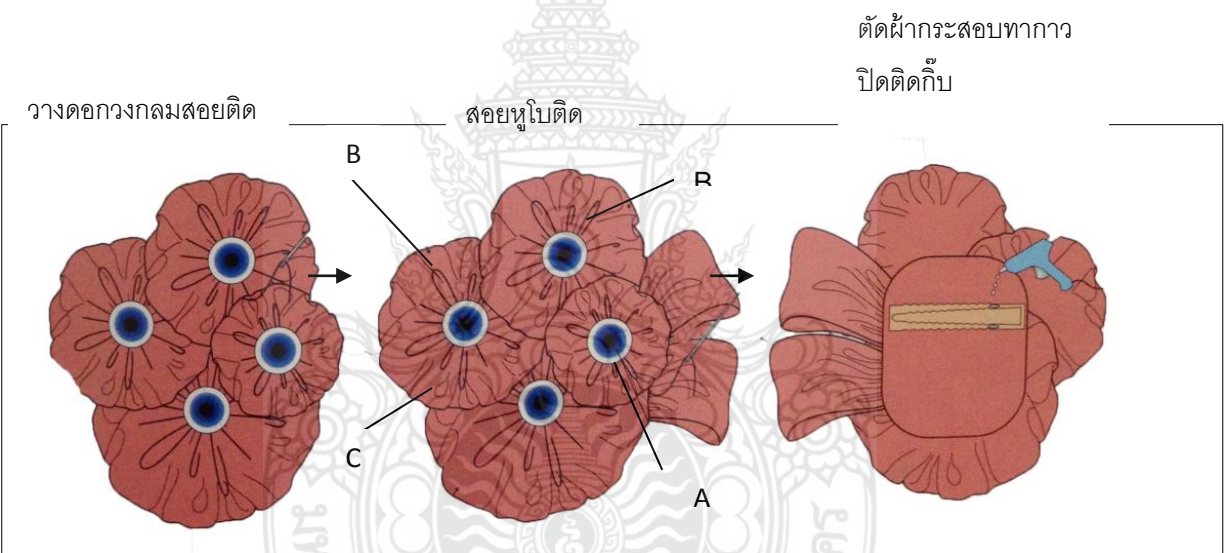

ดอกวงกลม

วิธีประกอบ

ด้านหลัง

ผลิตภัณฑ์กับติดผมดอกสก็อต

แผนการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ ครั้งที่ 3

เรื่อง การบูรหอมระงับกลิ่น

สาระสำคัญ

กิจกรรมการประดิษฐ์ของทำร่วยใส่การบูร โดยการใช้น้หอมที่มีรูตรงกลาง(เหมือนโดนัส) พันด้วยริบบิ้นผ้าต่วนสีเงินโดยรอบ ตัดริบบิ้นผ้าต่วนยาว 15 เซนติเมตร พับครึ่งติดตรงกลาง ห่วงไม้เพื่อเป็นที่แขวน นำผ้าลูกไม้ติดขอบห่วงไม้โดยรอบด้วยกาวยู่ จากนั้นตัดผ้ากระสอบเป็นวงกลมขนาดใหญ่กว่าปากห่วงไม้เล็กน้อย นำผ้ากระสอบใส่ลงไปน้หอมให้แน่นเพื่อใส่การบูร ตัดกระดาษสาเป็นวงกลม ติดปิดด้านหลัง ตกแต่งด้วยดอกไม้กระดาษสา นำไปแขวนในที่ต่างๆสามารถจัดกลิ่นอับและไล่แมลงได้

วัตถุประสงค์

1. สามารถประดิษฐ์ของทำร่วยใส่การบูรหอมระงับกลิ่นได้
2. เพื่อใช้ประโยชน์ของการบูรหอมระงับกลิ่นในการจัดกลิ่นอับและไล่แมลงต่างๆ

สาระการเรียนรู้

กิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์
ครั้งที่ 3 เรื่อง การบูรหอมระงับกลิ่น

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. ช้่นนำ
 - 1.1 แนะนำวิทยากร
 - 1.2 นำเข้าสู่กิจกรรมโดยแนะนำการประดิษฐ์การบูรหอมระงับกลิ่น
2. ช้่นดำเนินการ
 - 2.1 แจกใบงานพร้อมแนะนำวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับการประดิษฐ์การบูรหอมระงับกลิ่น
 - 2.2 สาธิตการประดิษฐ์การบูรหอมระงับกลิ่น
 - 2.3 ให้ผู้เรียนเริ่มลงมือปฏิบัติ โดยวิทยากรช่วยแนะนำ ผู้เรียนแต่ละคนเพื่อให้สามารถ

ดำเนินกิจกรรมได้สะดวกขึ้น

3. ช้่นสรุป และการนำไปใช้

3.1 ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการประดิษฐ์การบูรหอมระงับกลิ่นและการนำไปใช้

3.2 วิทยากรอธิบายเพิ่มเติมในการนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน พร้อมทั้งยกตัวอย่างในการนำไปประยุกต์เป็นผลิตภัณฑ์แบบต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างรายได้ให้กับผู้เรียน

สื่อ/วัสดุ/อุปกรณ์

1. ใบงานเรื่อง การบูรหอมระงับกลิ่น
2. การบูรหอมระงับกลิ่นแบบต่างๆ
3. ภาพประกอบ

การวัดและประเมินผล

1. การวัดทักษะการปฏิบัติงาน
2. การวัดความพึงพอใจ

เครื่องมือวัดผล

1. แบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน
2. แบบวัดความพึงพอใจ

ระยะเวลา

- 1 ชั่วโมง

บันทึกผลหลังการจัดกิจกรรม/สภาพปัญหา/ข้อเสนอแนะ

ใบงาน

เรื่อง การบูรหอมระงับกลิ่น

การประดิษฐ์ของชำร่วยใส่การบูรเป็นการเพิ่มสีสันและสร้างสรรค์รูปแบบให้ดูสวยงามน่ารัก การบูรสามารถช่วยขจัดกลิ่นอับของผู้เสื้อผ้าและห้องต่างๆภายในบ้านได้ ช่วยไล่มดไล่แมลงต่างๆ ได้ดีและเหมาะสมสำหรับทำเป็นของขวัญฝากให้เพื่อนผู้ใหญ่ หรือจะทำขายเพื่อเพิ่มรายได้

วัสดุ-อุปกรณ์

1. ห่วงไม้กลม ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 5 เซนติเมตร จำนวน 1 อัน
2. ผ้ากระสอบ ตัดเป็นวงกลมขนาด 6 เซนติเมตร จำนวน 1 ชิ้น
3. ริบบิ้นผ้าต่วน กว้าง 0.5 เซนติเมตร ยาว 16 เซนติเมตร จำนวน 1 ชิ้น
4. ริบบิ้นผ้าต่วนสีเงิน กว้าง 1 เซนติเมตร ยาว 30 เซนติเมตร จำนวน 1 ชิ้น
5. ผ้าลูกไม้ ยาว 40 เซนติเมตร จำนวน 1 ชิ้น
6. การบูร
7. กระดาษสา ตัดเป็นวงกลม ขนาด 6.5 เซนติเมตร
8. ดอกไม้/ใบไม้ประดิษฐ์จากกระดาษสา
9. กาว UHU
10. ปืนกาวพร้อมไส้กาว
11. กรรไกร

ขั้นตอนการทำ

1. นำริบบิ้นผ้าต่วนสีเงินพันโดยรอบห่วงไม้
กลม ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 5 เซนติเมตร

2. นำผ้ากระสอบตัดเป็นวงกลมขนาด
ใหญ่กว่าห่วงไม้วงกลมประมาณ
1 เซนติเมตร แล้วนำไปใส่ลงในรู
ตรงกลางห่วงไม้ เพื่อใส่การบูร

3. ติดขอบผ้ากระสอบโดยรอบด้วย
กาวยูสตู จากนั้นใส่การบูร

4. นำผ้าลูกไม้ความยาว 40 เซนติเมตร
ติดโดยรอบห่วงไม้ด้วยกาวยูสตู

5. นำริบบิ้นผ้าต่วน กว้าง 0.5
เซนติเมตร ยาว 16 เซนติเมตร
จำนวน 1 ชิ้น พับครึ่งติดเป็นห่วงจับ

6. ตัดกระดาษเป็นวงกลมติดปิด
ด้านหลัง

7. นำใบไม้ประดิษฐ์จากกระดาษสาติด
ตกแต่งให้สวยงาม

8. นำดอกไม้ประดิษฐ์จากกระดาษสา
ตกแต่งตรงกลางใบที่ติดไว้ให้สวยงาม

ผลิตภัณฑ์การบูรหอมระงับกลิ่น

แผนการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ ครั้งที่ 4 เรื่อง พวงกุญแจดอกทิวลิป

สาระสำคัญ

กิจกรรมการประดิษฐ์พวงกุญแจโดยใช้เศษผ้าตัดเป็นรูปดอกทิวลิป เย็บประกบคู่กับใยโพลีสเตออร์ เว้นช่องว่างด้านบน จากนั้นกลับด้าน จัดให้เข้ารูปสวยงาม ทำเหมือนเดิมอีก 1 ชิ้น นำดอกไม้เย็บประกบใยโพลีสเตออร์แล้ว 2 ชิ้น เย็บประกบคู่กันเว้นช่องด้านบนประมาณ 2 เซนติเมตร จากนั้นกลับด้าน จัดให้เข้ารูปสวยงาม เพื่อร้อยเชือกไปในดอกทิวลิป ผูกปลายเชือกทั้ง 2 ให้เป็นปม 2 ปม ให้ลูกปัดอยู่ตรงกลางนำผ้าสักหลาดตัดเป็นรูปใบไม้มัดติดกับเชือก นำห่วงพวงกุญแจร้อยเชือกเพื่อใช้เก็บกุญแจ

วัตถุประสงค์

1. สามารถประดิษฐ์พวงกุญแจดอกทิวลิปได้
2. ประยุกต์เป็นผลิตภัณฑ์พวงกุญแจแบบต่างๆด้วยวัสดุอื่นได้

สาระการเรียนรู้

กิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์
ครั้งที่ 4 เรื่อง พวงกุญแจดอกทิวลิป

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. ช้่นนำ
 - 1.1 แนะนำวิทยากร
 - 1.2 นำเข้าสู่กิจกรรมโดยแนะนำการใช้ประโยชน์ของพวงกุญแจดอกทิวลิป
2. ช้่นดำเนินการ
 - 2.1 แจกใบงานพร้อมแนะนำวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับการประดิษฐ์พวงกุญแจดอกทิวลิป
 - 2.2 สาธิตการประดิษฐ์พวงกุญแจดอกทิวลิป
 - 2.3 ให้ผู้เรียนเริ่มลงมือปฏิบัติ โดยวิทยากรช่วยแนะนำ ผู้เรียนแต่ละคนเพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมได้สะดวกขึ้น
3. ช้่นสรุป และการนำไปใช้

3.1 ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการประดิษฐ์พวงกุญแจดอกทิวลิปและการนำไปใช้

3.2 วิทยากรอธิบายเพิ่มเติมในการนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน พร้อมทั้งยกตัวอย่างการนำไปประยุกต์เป็นผลิตภัณฑ์แบบต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางการสร้างรายได้ให้กับผู้เรียน

สื่อ/วัสดุ/อุปกรณ์

1. ใบงานเรื่อง พวงกุญแจดอกทิวลิป
2. พวงกุญแจดอกทิวลิปแบบต่างๆ
3. ภาพประกอบ

การวัดและประเมินผล

1. การวัดทักษะการปฏิบัติงาน
2. การวัดความพึงพอใจ

เครื่องมือวัดผล

1. แบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน
2. แบบวัดความพึงพอใจ

ระยะเวลา

- 1 ชั่วโมง

บันทึกผลหลังการจัดกิจกรรม/สภาพปัญหา/ข้อเสนอแนะ

ใบงาน

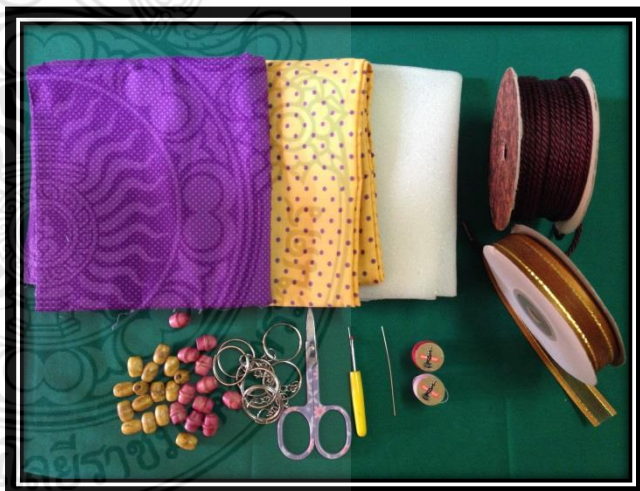
เรื่อง พวงกุญแจดอกทิวลิป

พวงกุญแจ ด้วยเศษผ้า โดยใช้เทคนิคการเย็บด้วยมือแบบง่ายๆ ซึ่งปัจจุบันมีหลากหลายรูปแบบ และทั้งการเย็บการประดิษฐ์ ในรูปแบบของดอกไม้ สัตว์ ตามความเหมาะสมของการใช้

งาน

วัสดุ-อุปกรณ์

1. เศษผ้า (ลวดลายตามต้องการ)
ตัดเป็นรูปดอกทิวลิป จำนวน 4 ชิ้น
2. โยโฟลีสเตอร์ (แบบบาง) ตัดเป็นรูปดอกทิวลิป จำนวน 2 ชิ้น
3. กระดาษก๊อปปี
4. กระดาษแข็ง
(สำหรับตัดแบบดอกทิวลิปและใบ)
5. ผ้าสักหลาดสีเดียว
(ตัดใบ จำนวน 1 ชิ้น)
6. เชือกกลม ยาว 30 เซนติเมตร
จำนวน 1 เส้น
7. ลูกปัดไม้ จำนวน 2 เม็ด
8. เข็มและด้าย
9. เข็มหมุด
10. ลูกกลิ้ง
11. ห่วงพวงกุญแจ 1 อัน
12. กรรไกร

ขั้นตอนการทำ

1. นำเศษผ้าลายดอก 2 ชิ้น และผ้าสี
พื้น 2 ชิ้น ตัดตามแบบดอกทิวลิป

2. นำกระดาษก๊อปปี้วางลงบนผ้าสีพื้น

3. นำแบบดอกทิวลิป วางลงบนกระดาษ
ก๊อปปี้ใช้ลูกกลิ้งๆตามแบบ ดอกทิวลิป

4. นำผ้าลายดอกที่ตัดตามแบบดอกทิว
ลิปและผ้าพื้นมาประกบคู่วางใยโพลีเอ
สเตอร์

5. ตัดใยโพลีเอสเตอร์ตามแบบดอกทิวลิป
วางให้อยู่ตรงกลาง แล้วเย็บ ขอบให้
ติดกันเว้นระยะห่างไว้ 2 เซนติเมตร
ด้านขวา นำกรรไกรมาตัดริมผ้าตามดอกทิวลิป

6. จากนั้นทำการสลัبد้านในออกมาทั้ง 2 ชิ้น

7. กลับผ้าออกมาให้เห็นลายดอก 2 ซี่น

8. นำผ้าลายดอก 2 ซี่น ประกอบคู่ แล้วเย็บริมผ้าให้ติดกัน เว้นช่องว่างไว้ประมาณ 3 เซนติเมตร สองด้าน เว้นช่องตรงกลางไว้

9. ทำการกลับผ้าให้ เห็นลายดอกออกมา จัดให้เข้ารูปสวยงาม

10. นำปลายเชือกมาร้อยเข้าไปในดอกทิวลิป

11. นำปลายเชือกอีกด้านร้อยคู่กัน

12. ผูกปลายเชือกทั้ง 2 ด้าน ให้เป็นปม 2 ปม ให้ลูกปัดอยู่ตรงกลาง

13. นำผ้าสักหลาดตัดเป็นรูปใบ มัดติดกับ
เชือกทั้ง 2 เส้น

14. นำห่วงพวงกุญแจมาร้อยเชือก

ผลิตภัณฑ์พวงกุญแจดอกทิวลิป

แผนการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ ครั้งที่ 5 เรื่อง ร่องเท้าตะปอมปอม

สาระสำคัญ

กิจกรรมการตกแต่งร่องเท้าตะปอมโดยใช้ไหมพรมมาพันกับกระดาษแข็ง ชั้นแรกเตรียมกระดาษแข็งรูปวงกลมขนาดเท่ากัน 2 วง หลังจากนั้น วาดวงกลมวงเล็ก ในวงกลมอันใหญ่ทั้ง 2 วง ตัดกระดาษตามรอยที่วาดไว้คล้ายโดนัท (มีรู) 2 แผ่น นำมาประกบกัน พันไหมพรมให้ได้ความหนาตามต้องการ สอดปลายกรรไกรเข้าไปตรงกลางกระดาษ ตัดไหมพรมให้ขาดจากกัน แหวกกระดาษออก 2 ข้าง ใช้ไหมพรมมัดตรงกลางให้แน่น ตัดกระดาษออก ตัดตกแต่งไหมพรมให้กลมตามขนาดที่ต้องการ จากนั้นนำไปติดลงบนร่องเท้าตะ

วัตถุประสงค์

1. สามารถตกแต่งร่องเท้าตะปอมปอมได้
2. สามารถประยุกต์วัสดุอื่นมาตกแต่งร่องเท้าตะได้

สาระการเรียนรู้

กิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์
ครั้งที่ 5 เรื่อง ร่องเท้าตะปอมปอม

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. ช้่นนำ
 - 1.1 แนะนำวิทยากร
 - 1.2 นำเข้าสู่กิจกรรมโดยแนะนำขั้นตอนในการตกแต่งร่องเท้าตะปอมปอม
2. ช้่นดำเนินการ
 - 2.1 แจกใบงานพร้อมแนะนำวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับการตกแต่งร่องเท้าตะปอมปอม
 - 2.2 สาธิตการตกแต่งร่องเท้าตะปอมปอม
 - 2.3 ให้ผู้เรียนเริ่มลงมือปฏิบัติ โดยวิทยากรช่วยแนะนำ ผู้เรียนแต่ละคนเพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมได้สะดวกขึ้น

3. ขั้นสรุป และการนำไปใช้

3.1 ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการตกแต่งรองเท้าตะปอมปอมและการนำไปใช้

3.2 วิทยากรอธิบายเพิ่มเติมในการนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน พร้อมทั้งยกตัวอย่างการนำไปประยุกต์เป็นผลิตภัณฑ์แบบต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างรายได้ให้กับผู้เรียน

สื่อ/วัสดุ/อุปกรณ์

1. ใบงานเรื่อง รองเท้าตะปอมปอม
2. รองเท้าตะปะแบบต่างๆ
3. ภาพประกอบ

การวัดและประเมินผล

1. การวัดทักษะการปฏิบัติงาน
2. การวัดความพึงพอใจ

เครื่องมือวัดผล

1. แบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน
2. แบบวัดความพึงพอใจ

ระยะเวลา

- 1 ชั่วโมง

บันทึกผลหลังการจัดกิจกรรม/สภาพปัญหา/ข้อเสนอแนะ

ใบงาน

เรื่อง รองเท้าแตะปอมปอม

รองเท้าแตะ เป็นรองเท้าชนิดหนึ่ง ประกอบด้วยพื้นรองเท้า ที่ยึดกับเท้าผู้สวมใส่ด้วยสายหรือแถบรัดหลังเท้า หรือข้อเท้า หรือใช้นิ้วเท้าคีบ รองเท้าแตะจะมีส่วนที่ห่อหุ้มเท้าน้อยกว่ารองเท้าธรรมดา และใช้วัสดุในการผลิตน้อยกว่า จึงมักจะมีราคาถูก และใช้ในการสวมใส่ลำลอง

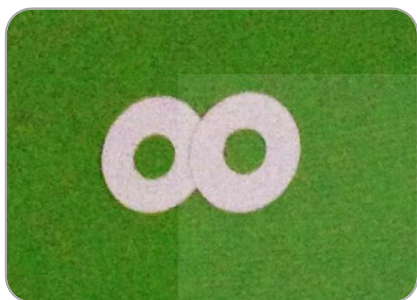
วัสดุ-อุปกรณ์

1. ไหมพรม (สีตามต้องการ) 1 ม้วน(เล็ก)
2. กระดาษแข็งตัดเป็นวงกลม
สำหรับทำปอมปอม ขนาดเส้น
ผ่านศูนย์กลาง 8 เซนติเมตร
จำนวน 2 ชิ้น
3. รองเท้าแตะแบบหนีบ 1 คู่
4. ปืนกาวพร้อมไส้กาว
5. กรรไกร

ขั้นตอนการทำ

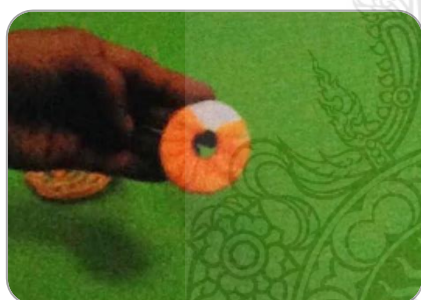
1. การทำปอมปอม

1. นำกระดาษแข็งตัดเป็นรูปวงกลม ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 8 เซนติเมตร แล้วเจาะกระดาษตรงกลางเป็นวงกลม

2. ทบไหมพรมยาวประมาณ 2-3 ฟุต จำนวน 4 เส้นแล้วร้อยเข้าตรงกลางกึ่ง

3. นำมาพันรอบกระดาษ ประมาณ 50 รอบ เริ่มต้นโดยให้ปลายไหมพรมอยู่ด้านนอก

4. พันไหมพรมจนเต็มช่องว่างตรง จนครบ 50 รอบ ตัดไหมให้ปลายอยู่ด้านนอก

5. สอดปลายกรรไกรเข้าไปตรงขอบกระดาษ ตัดไหมพรมให้ขาดจากกัน

6. แหวกกระดาษออก 2 ข้างใช้ไหมพรมมัดตรงกลางให้แน่น

7. ตัดกระดาษออก

8. ตัดแต่งปอมปอมให้กลมตามขนาดที่
ต้องการ นำปอมปอมตกแต่งติดลงบน
รองเท้าแตะตกแต่งให้สวยงาม

ผลิตภัณฑ์รองเท้าแตะปอมปอม

แผนการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ ครั้งที่ 6

เรื่อง กระเป๋าคูหาจ

สาระสำคัญ

กิจกรรมการตกแต่งกระเป๋าคูหาจให้มีลวดลายโดยการนำกระเป๋าคูหาจทากาวด้านนอกหนึ่งรอบทิ้งไว้ให้แห้ง มาติดโดยเทคนิคการตัด หรือ ฉีกลวดลายโดยใช้กระดาษทิชชูที่เรียกว่าเดคูพาจ กระดาษ 1 แผ่น จะมี 3 ชั้น ลอกกระดาษให้เหลือ 1 ชั้น เฉพาะชั้นที่มีลาย จากนั้นใช้ฟองน้ำจุ่มน้ำพอลิเมอร์ช่วยกดกระดาษเดคูพาจลงบนกระเป๋าคูหาจ นำไดร์เป่าผมเป่าให้แห้งหรือปล่อยให้แห้งเองจนแห้งสนิท ทำการเคลือบกาวอีกครั้ง ทิ้งไว้ให้กาวแห้ง เคลือบเงาด้วยแล็คเกอร์เพื่อความเงางาม และทำให้ชิ้นงานคงทนยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. สามารถตกแต่งกระเป๋าคูหาจได้
2. สามารถประยุกต์เป็นชิ้นงานอื่นได้

สาระการเรียนรู้

กิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์
ครั้งที่ 6 เรื่อง กระเป๋าคูหาจ

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. ชำนาญ
 - 1.1 แนะนำวิทยากร
 - 1.2 นำเข้าสู่กิจกรรมโดยแนะนำการตกแต่งกระเป๋าคูหาจด้วยวัสดุอื่น ๆ และการใช้

ประโยชน์ในโอกาสต่างๆ

2. ชำนาญดำเนินการ
 - 2.1 แจกใบงานพร้อมแนะนำวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับการตกแต่งกระเป๋าคูหาจ
 - 2.2 สาธิตการตกแต่งกระเป๋าคูหาจ
 - 2.3 ให้ผู้เรียนเริ่มลงมือปฏิบัติ โดยวิทยากรช่วยแนะนำ ผู้เรียนแต่ละคนเพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมได้สะดวกขึ้น

3. ขั้นสรุป และการนำไปใช้

3.1 ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการตกแต่งกระเป๋าคูหาจและการนำไปใช้

3.2 วิทยากรอธิบายเพิ่มเติมในการนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปปฏิบัติใน

ชีวิตประจำวัน พร้อมทั้งยกตัวอย่างการนำไปประยุกต์เป็นผลิตภัณฑ์แบบต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างรายได้ให้กับผู้เรียน

สื่อ / วัสดุ/อุปกรณ์

1. ใบงานเรื่อง กระเป๋าคูหาจ
2. กระเป๋าคูหาจแบบต่างๆ
3. ภาพประกอบ

การวัดและประเมินผล

1. การวัดทักษะการปฏิบัติงาน
2. การวัดความพึงพอใจ

เครื่องมือวัดผล

1. แบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน
2. แบบวัดความพึงพอใจ

ระยะเวลา

1 ชั่วโมง

บันทึกผลหลังการจัดกิจกรรม/สภาพปัญหา/ข้อเสนอแนะ

ใบงาน เรื่อง กระเป๋ากะเป๋าคูพาด

งาน "คูพาด" คือการนำกระดาษแข็งที่ฉีก ลวดลายต่างๆ มาติดบนชิ้นงานไม่ว่าจะเป็นไม้ ขวดแก้ว กระเบื้อง กระจก กระจกฝ้าพลาสติก กระจกฝ้าสาน หวาย ใบลาน ผักตบชวา หรือบนพื้นผิวต่างๆ ได้

งานกระเป๋าคูพาด มีวิธีทำง่าย มีวิธีใหม่ทำได้ไม่ยากก็คือวิธีนำกระเป๋าคูพาดติด ติดลวดลายโดยใช้กระดาษที่เรียกว่าคูพาดที่มีลวดลายหลากหลายให้เด็กได้เลือก ตัด ฉีก ติดลงบนกระเป๋าคูพาด ทำแล้วใส่ของและสามารถมอบให้เป็นของขวัญในโอกาสต่างๆ ได้

วัสดุ-อุปกรณ์

1. กระดาษคูพาด
(ลวดลายตามต้องการ)
จำนวน 1 แผ่น
2. กระเป๋าคูพาด จำนวน 1 ใบ
3. กาว TOA ผสมน้ำ อัตรา 1:1
4. เล็คเกอร์เคลือบเงา
5. ฟองน้ำ
6. แปรง/พู่กัน
7. ภาชนะ (สำหรับใส่น้ำ)
8. กรรไกร

ขั้นตอนการทำ

1. นำกระดาษหวยทากาวด้านนอก
หนึ่งรอบ ทิ้งไว้ให้แห้ง

2. นำกระดาษเดคูพาจัดหรือฉีกตาม
รูปแบบลายที่ต้องการ

3. กระดาษ 1 แผ่น จะมี 3 ชั้น ลอก
กระดาษให้เหลือ 1 ชั้น เฉพาะชั้นที่มี
ลวดลาย

4. นำกระดาษเดคูพาจที่ตัดหรือฉีกวางบน
กระดาษหวย จากนั้นใช้ฟองน้ำจุ่มน้ำพอ
หมาดช่วยกดกระดาษเดคูพาจให้ติด กับ
กระดาษหวย (ในขั้นตอนนี้พยายามอย่าให้
กระดาษฟองและยับ ชิ้นงานจะออกมาไม่
เนียนเรียบ)

6. นำไดร์เป่าผมเป่าให้แห้งหรือปล่อยให้
ไวจนแห้งสนิท

5. จากนั้นจึงทำการเคลือบด้วยกาวอีกชั้นหนึ่ง ทิ้ง
ไว้ให้กาวแห้ง เคลือบเงาด้วยแล็คเกอร์เพื่อความ
เงางามและทำให้ชิ้นงานคงทนยิ่งขึ้น

ผลิตภัณฑ์กระเป๋าเดคูพาจ

แผนการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ ครั้งที่ 7

เรื่อง พับเหรียญมงคล

สาระสำคัญ

กิจกรรมการประดิษฐ์โดยใช้ริบบิ้นพลาสติกพับพร้อมเหรียญ(เหรียญบาท, เหรียญห้า, เหรียญสิบ) ด้วยเทคนิคการพับแบบดอกบัว โดยตัดริบบิ้นยาว 30 เซนติเมตร 4 เส้น พับริบบิ้นสั้นข้างยาวข้าง นำริบบิ้นมาไขว้กันใส่เหรียญตรงกลาง พับริบบิ้นทับเหรียญทั้ง 4 ด้าน เส้นสุดท้ายสอดเก็บจับเส้นยาวพับไปข้างหลังพับกลับมาด้านหน้าสอด ทั้ง 4 เส้นทำเหมือนเดิม จับเส้นยาวพับลงพับกลับมาข้างหน้าสอดกันอันบนที่พับเป็นกลีบไว้ตอนแรกแล้วพับทั้ง 4 ด้านแล้วตัดปลายออก

วัตถุประสงค์

1. สามารถพับเหรียญมงคลได้
2. เข้าใจและรู้เกี่ยวกับการพับเหรียญมงคลไปใช้ในงานพิธี

สาระการเรียนรู้

กิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์
ครั้งที่ 7 เรื่อง พับเหรียญมงคล

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. ชำนาญ
 - 1.1 แนะนำวิทยากร
 - 1.2 นำเข้าสู่กิจกรรมโดยแนะนำการใช้ประโยชน์ของการพับเหรียญมงคลและรูปแบบของการพับเหรียญมงคลแบบต่างๆ
2. ชำนาญดำเนินการ
 - 2.1 แจกใบงานพร้อมแนะนำวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับการพับเหรียญมงคล
 - 2.2 สาธิตการพับเหรียญมงคล
 - 2.3 ให้ผู้เรียนเริ่มลงมือปฏิบัติ โดยวิทยากรช่วยแนะนำ ผู้เรียนแต่ละคนเพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมได้สะดวกขึ้น

3. ขั้นสรุป และการนำไปใช้

3.1 ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการพับเหรียญมงคลและการนำไปใช้

3.2 วิทยากรอธิบายเพิ่มเติมในการนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปปฏิบัติใน

ชีวิตประจำวันพร้อมทั้งยกตัวอย่างการนำไปประยุกต์เป็นผลิตภัณฑ์แบบต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างรายได้ให้กับผู้เรียน

สื่อ/วัสดุ/อุปกรณ์

1. ใบงานเรื่อง พับเหรียญมงคล
2. การพับเหรียญมงคลแบบต่างๆ
3. ภาพประกอบ

การวัดและประเมินผล

1. การวัดทักษะการปฏิบัติงาน
2. การวัดความพึงพอใจ

เครื่องมือวัดผล

1. แบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน
2. แบบวัดความพึงพอใจ

ระยะเวลา

1 ชั่วโมง

บันทึกผลหลังการจัดกิจกรรม/สภาพปัญหา/ข้อเสนอแนะ

ใบงาน

เรื่อง พับเหรียญมงคล

เป็นกิจกรรมหนึ่งที่พบเห็นกันบ่อยๆ ในพิธีอุปสมบท โดยผู้ที่บวชจะนิยมนำเหรียญมาโปรยเป็นทานก่อนเข้าโบสถ์ ซึ่งเชื่อกันว่า การโปรยทานนั้นเป็นสละทรัพย์ เพื่อให้ตนเองละสิ่งที่เป็นทุกข์ ส่วนผู้ที่เก็บเงินจากการโปรยทานได้จะนิยมนำไปเก็บไว้ในกระเป๋าสตางค์เพื่อเป็นเงินขวัญถุงหรือเงินก้นถุง นอกจากนี้ยังพบการโปรยทานในงานศพก่อนนำศพเข้าเผาก็ด้วย

การตกแต่งเหรียญมงคลเพื่อโปรยทาน ในอดีตมีรูปแบบไม่มากนัก แต่ในปัจจุบันจะพบเห็นเหรียญโปรยทานที่มีสีสันสะดุดตา และมีหลายรูปแบบมากขึ้น รวมทั้งวัสดุที่นำมาใช้ก็แตกต่างกันไปจากเดิมขึ้นอยู่กับความคิดสร้างสรรค์ของผู้ประดิษฐ์

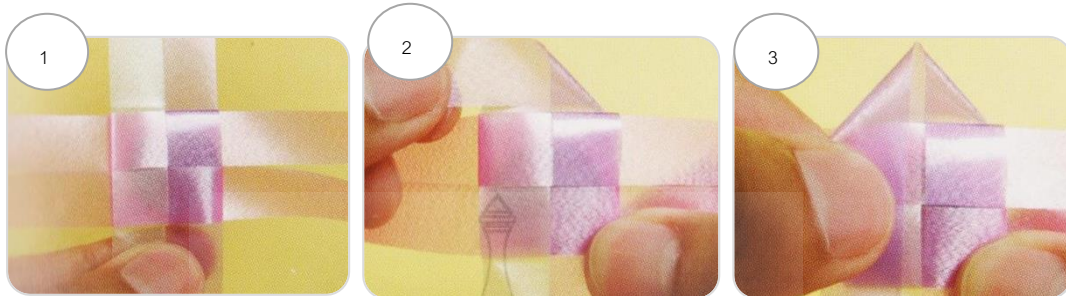
ศิลปะสร้างสรรค์เหรียญโปรยทาน มีหลากหลายรูปแบบ ทั้งที่ทำได้ง่าย ๆ ไปจนถึงแบบที่มีขั้นตอนซับซ้อน ด้วยวิธีการสาน การถัก และการตัดเย็บมาประยุกต์ให้สามารถบรรจุเหรียญได้ด้วย วัสดุหลายประเภท อาทิ ริบบิ้น ไหมพรม ผ้าแก้ว

วัสดุ-อุปกรณ์

1. ริบบิ้นพลาสติก
กว้าง 0.5 นิ้ว ยาว
30 เซนติเมตร
จำนวน 4 เส้น
2. เหรียญบาท จำนวน 1
เหรียญ
3. ไม้บรรทัด
4. กรรไกร

ขั้นตอนการทำ

1. ตัดริบบิ้นความยาว 30 เซนติเมตร จำนวน 4 เส้น ใช้วิธีการห่อเหรียญ
2. จับริบบิ้นเส้นบนทางขวา พลิกไปด้านหลัง แล้วดึงปลายมาทางซ้าย
3. พับลงให้เป็นมุมแหลม

4. สอดปลายริบบิ้นใต้รอยขัดจากซ้ายไปขวา
5. ดึงให้สุดจะได้กลีบแหลม 1 กลีบ
6. จับปลายริบบิ้นเส้นเดิมทางขวาพลิกไปด้านหลัง แล้วดึงปลายขึ้นด้านบน

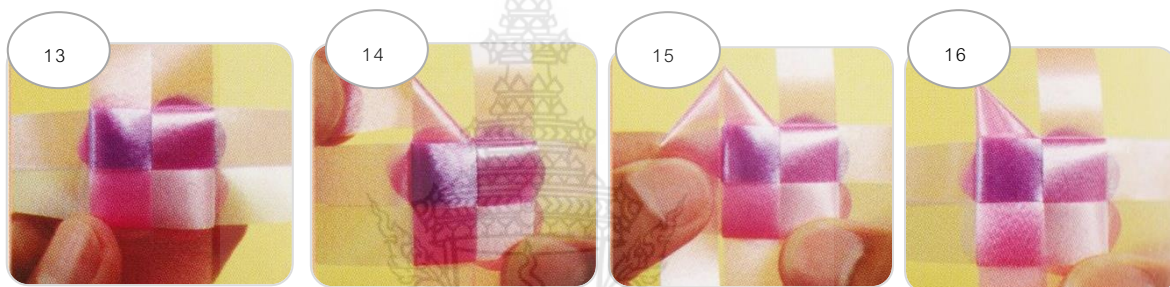

7. โด่งกลีบลงด้านล่าง สอดปลายใต้รอยขัด
8. ดึงปลายลงให้ได้กลีบแหลมคู่กัน
9. ทำทั้ง 4 ด้าน เหมือนกัน

10. พลิกกลับด้านหลัง

11. -12. สอดปลายริบบิ้นใต้รอยซัดกลับมาทางตรงข้าม แล้วดึงให้สุด

13. ทำเหมือนกันทั้ง 4 เส้น

14. จับริบบิ้นเส้นบนทางซ้ายพลิกไปด้านหลัง แล้วดึงปลายไปทางซ้าย

15. พับลงเป็นมุมแหลม

16. พับทบครึ่งแล้วสอดปลายใต้รอยซัด ดึงลงด้านล่าง

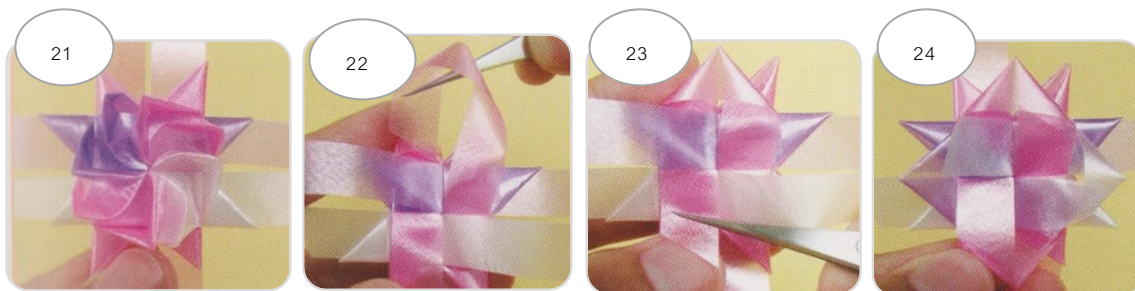

17. ทำเหมือนกันทั้ง 4 ด้าน

18. จับริบบิ้นบนทางขวาพลิกไปด้านหลัง แล้วดึงปลายทางขวา

19. พับลงด้านล่างให้เป็นมุมแหลม

20. สอดปลายใต้รอยซัด ดึงลงด้านล่าง

21. ทำเหมือนกันทั้ง 4 ด้าน
 22. -23. สอดปลายริบบิ้นด้านขวาลงใต้รอยขีดช่องบนทางซ้ายให้เป็นมุมแหลม
 24. ทำเหมือนกันทั้ง 4 ด้าน

25. -26. ตัดปลายริบบิ้นที่เหลือให้เรียบรอย
 27. ภาพสำเร็จด้านหน้า
 28. ภาพสำเร็จด้านหลัง

ผลิตภัณฑ์เหรียญมงคล (แบบดอกบัว)

แผนการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ ครั้งที่ 8 เรื่อง มัลลัฏกบัต

สาระสำคัญ

กิจกรรมการประดิษฐ์พวงมาลัยโดยนำลูกปัดพลาสติกกลมร้อยเป็นมาลัยกลมมีส่วนประกอบ ได้แก่ ส่วนตัวมาลัย ส่วนอุบะ และรัดข้อ โดยการนำลูกปัดพลาสติกกลมมาร้อยเรียงกันด้วยเอ็นในทุกส่วนประกอบ จากนั้นนำมาประกอบเป็นพวงมาลัยกลม

วัตถุประสงค์

1. สามารถประดิษฐ์มาลัยลูกปัดได้
2. สามารถประยุกต์เป็นชิ้นงานอื่นได้

สาระการเรียนรู้

กิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์
ครั้งที่ 8 เรื่อง มัลลัฏกบัต

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. ช้่นนำ
 - 1.1 แนะนำวิทยากร
 - 1.2 นำเข้าสู่กิจกรรมโดยแนะนำการประดิษฐ์มาลัยลูกปัดในรูปแบบต่างๆ
2. ช้่นดำเนินการ
 - 2.1 แจกใบงานพร้อมแนะนำวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับประดิษฐ์มาลัยลูกปัด
 - 2.2 สาธิตการประดิษฐ์มาลัยลูกปัด
 - 2.3 ให้ผู้เรียนเริ่มลงมือปฏิบัติ โดยวิทยากรช่วยแนะนำ ผู้เรียนแต่ละคนเพื่อให้สามารถ

ดำเนินกิจกรรมได้สะดวกขึ้น

3. ช้่นสรุป และการนำไปใช้
 - 3.1 ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการประดิษฐ์มาลัยลูกปัดและการนำไปใช้
 - 3.2 วิทยากรอธิบายเพิ่มเติมในการนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปปฏิบัติใน

ชีวิตประจำวัน พร้อมทั้งยกตัวอย่างการนำไปประยุกต์เป็นผลิตภัณฑ์แบบต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างรายได้ให้กับผู้เรียน

สื่อ/วัสดุ/อุปกรณ์

1. ใบงานเรื่อง มาลัยลูกบิด
2. การประดิษฐ์มาลัยลูกบิดแบบต่างๆ
3. ภาพประกอบ

การวัดและประเมินผล

1. การวัดทักษะการปฏิบัติงาน
2. การวัดความพึงพอใจ

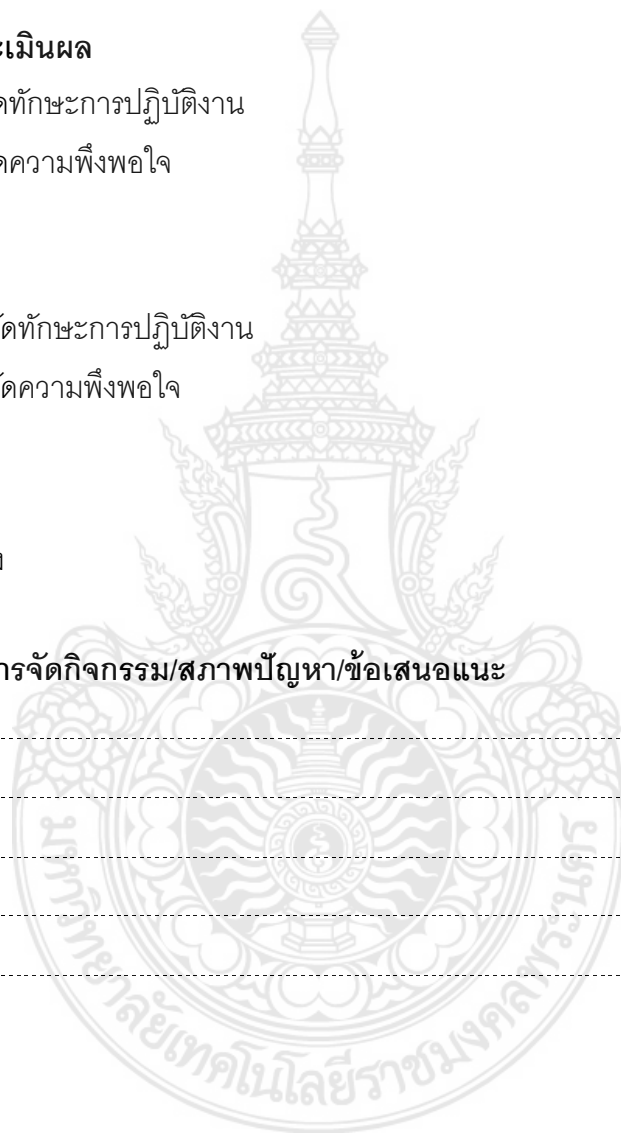
เครื่องมือวัดผล

1. แบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน
2. แบบวัดความพึงพอใจ

ระยะเวลา

- 1 ชั่วโมง

บันทึกผลหลังการจัดกิจกรรม/สภาพปัญหา/ข้อเสนอแนะ

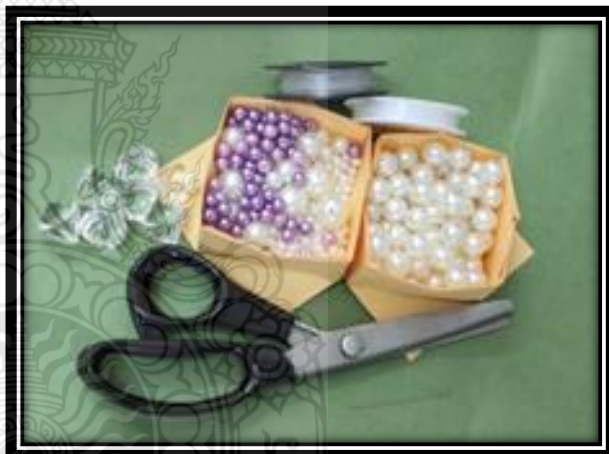

ใบงาน เรื่อง มัลลย์ลูกบิด

งานร้อยมัลลย์ลูกบิด เป็นงานฝีมืออีกรูปแบบหนึ่งที่กำลังได้รับความนิยม และผู้ที่ต้องการ
ทำงานอาชีพธุรกิจ อาจเป็นเพราะความแปลกใหม่ สวยงาม แปลกตา วัสดุ อุปกรณ์ไม่มาก ขั้นตอน
และวิธีการทำก็ไม่ยุ่งยาก รวมถึงรูปแบบหรือผลงานที่สำเร็จออกมาก็มีความประณีตสวยงามอีก
ด้วย

วัสดุ-อุปกรณ์

1. ลูกบิดพลาสติกกลม
2. ลูกบิดมุกกลม
3. คริสต์รูปหยดน้ำ
จำนวน 7 เม็ด
4. เอ็นยัด เบอร์ 8
5. เอ็นเบอร์ 5
6. เข็ม (สำหรับแทงรูลูกบิดที่ต้น)
7. กรรไกร

ขั้นตอนการทำ

1. ตัวมัลยกลม

1. ตัดเอ็นเบอร์ 5 ยาว 60 เซนติเมตร จากนั้นเริ่มต้นด้วยการร้อยลูกปัดพลาสติกกลม 4 เม็ด ร้อยวนสวนเม็ดที่ 4 ดึงเอ็นให้ตึง

2. ใส่ลูกปัดกลมพลาสติก 3 เม็ด (ข้างหนึ่ง 2 เม็ด และอีกข้างหนึ่ง 1 เม็ด) ร้อยสวนด้านที่มี 2 เม็ด เม็ดบน

3. ทำเหมือนข้อ 2 ให้ได้ความยาว 20 เม็ด ก็จะได้ 1 ชั้น

4. เริ่มร้อยชั้นที่ 2 ขึ้นต้นร้อยลูกปัดพลาสติกกลม 3 เม็ด ต่อจากนั้นร้อย 2 เม็ดจนจบแถวร้อยเหมือนเดิมจนสุดความยาว ให้ได้ความยาว 20 เม็ด กว้าง 3 เม็ด (3 ชั้น)

2. วิธีการทำอุบะ

1. ร้อยลูกปัดคริสตัล 1 เม็ด

2. ร้อยลูกปัดมุกกลม (ใหญ่) 2 เม็ด

3. ร้อยลูกปัดมุกกลม (เล็ก) 7 เม็ด

4. ทำตามข้อ 1-3 จำนวน 7
เส้น เรียงให้เท่ากันมัดให้แน่น

3. วิธีทำรัดข้อ

1. ตัดเอ็นเบอร์ 5 ยาว 30 เซนติเมตร ร้อยลูกปัด
พลาสติกกลมเรียงกัน 6 เม็ด

1. เมื่อได้ความยาวตามต้องการแล้ว นำมาประกอบให้มีลักษณะเป็นวงกลม โดยร้อยเชื่อมต่อกันระหว่าง ละ 1 เม็ด ตลอดแนว จากนั้นโค้งให้เป็นวงกลม ร้อยเชื่อมกัน ใส่ลูกปัด 1 เม็ด ตรงกลาง 2 เม็ด ด้านข้าง 1 เม็ด ร้อยเก็บเอ็นให้แน่น เพื่อร้อยต่อกับอุบะ
2. นำอุบะที่มีมัดไว้มามัดติดกับตัวมาลัยให้แน่น
3. นำรัดข้อมาลัยมัดระหว่างช่วงรอยต่อของตัวมาลัยกับอุบะ ให้แน่น

ผลิตภัณฑ์มาลัยลูกปัด

แบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน

ชื่อ.....นามสกุล.....วันที่.....

การจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์เรื่อง.....ครั้งที่.....

คำชี้แจง

1. การวัดทักษะการปฏิบัติงานแต่ละคน ใช้ผู้ประเมิน 2 ท่าน สังเกตให้คะแนน
2. การให้คะแนนแต่ละข้อมีระดับคะแนนเป็น 3 2 และ 1 ซึ่งผู้ประเมินต้องพิจารณาพฤติกรรมแต่ละขั้นตอนแล้วให้คะแนนตามกฎเกณฑ์การให้คะแนนที่ระบุไว้ในแต่ละขั้นตอนที่แนบมาพร้อมกับแบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน
3. ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนแต่ละข้อ ตามระดับพฤติกรรมที่สังเกตเห็นว่าตรงกับคะแนนที่กำหนด

การปฏิบัติ	คะแนน		
	3	2	1
1. ใช้วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง			
2. ปฏิบัติงานตามขั้นตอนได้ถูกต้อง			
3. ผลงานมีความประณีตสวยงาม			
4. ชิ้นงานสำเร็จตามกำหนดระยะเวลา			
5. ชิ้นงานโดยรวม สมบูรณ์ตามรูปแบบ			
รวมคะแนนคะแนน		

เกณฑ์การให้คะแนนทักษะการปฏิบัติงาน

การปฏิบัติ	เกณฑ์การให้คะแนน
ขั้นเตรียม 1. ใช้วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติได้ถูกต้อง	ให้คะแนน 3 เมื่อ ใช้วัสดุอุปกรณ์ทุกชนิดถูกต้องและเหมาะสมกับชิ้นงาน 2 เมื่อ ใช้วัสดุอุปกรณ์บางชนิดถูกต้องกับชิ้นงาน 1 เมื่อ ใช้วัสดุอุปกรณ์ไม่ถูกต้องกับชิ้นงาน
2. ปฏิบัติงานตามขั้นตอนได้ถูกต้อง	ให้คะแนน 3 เมื่อ ปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่กำหนดได้ครบถ้วนทุกขั้นตอน 2 เมื่อ ปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่กำหนดได้บางขั้นตอน 1 เมื่อ ไม่สามารถปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่กำหนดได้
3. ผลงานมีความประณีตสวยงาม	ให้คะแนน 3 เมื่อ ผลงานที่สำเร็จมีความประณีตสวยงามทั้งหมด 2 เมื่อ ผลงานที่สำเร็จมีความประณีตสวยงามบางส่วน 1 เมื่อ ผลงานที่สำเร็จไม่มีความประณีตสวยงาม
4. ชิ้นงานสำเร็จตามกำหนดระยะเวลา	ให้คะแนน 3 เมื่อ ชิ้นงานสำเร็จตามกำหนดระยะเวลา 2 เมื่อ ชิ้นงานบางส่วนสำเร็จทันระยะเวลา 1 เมื่อ ชิ้นงานทั้งหมดไม่สำเร็จตามกำหนดระยะเวลา
5. ชิ้นงานโดยรวม สมบูรณ์ตามรูปแบบ	ให้คะแนน 3 เมื่อ ชิ้นงานสมบูรณ์ตามรูปแบบ 2 เมื่อ ชิ้นงานบางส่วนสมบูรณ์ตามรูปแบบ 1 เมื่อ ชิ้นงานไม่สมบูรณ์ตามรูปแบบ

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน จำนวน 5 ข้อ
(คะแนนเต็ม 15 คะแนน)

ค่าคะแนน	การแปลความหมาย
10.34 - 15.00	การปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี
5.67 - 10.33	การปฏิบัติงานอยู่ในระดับพอใช้
1.00 - 5.66	การปฏิบัติงานต้องปรับปรุง

แบบสอบถามความพึงพอใจต่อผลการจัดกิจกรรม เรื่อง ศิลปะประดิษฐ์

คำอธิบาย

การศึกษา วิทยานิพนธ์ เรื่องผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ กรณีศึกษา : สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ กรณีศึกษา : สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร ในด้านทักษะการปฏิบัติงานและความพึงพอใจต่อผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์

คำชี้แจง

1. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ของวัยรุ่นหญิง อายุ 15-18 ปี มีลักษณะแบบเติมข้อความในช่องว่าง จำนวน 2 ข้อ 1) ปัจจุบันอายุ 2) ปัจจุบันศึกษาระดับชั้น

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 3 ระดับ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ในหัวข้อวิทยากร วันเวลา วัสดุอุปกรณ์ กิจกรรมการเรียนการสอนศิลปะประดิษฐ์ หัวข้อการจัดกิจกรรม จำนวน 25 ข้อ

2. ผู้ศึกษาขอความร่วมมือจากท่าน โปรดตอบแบบสอบถามฉบับนี้ทุกข้อ และตรงกับความคิดเห็นของท่านตามความเป็นจริง เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการพัฒนางานศิลปะประดิษฐ์สำหรับสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถามและให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการศึกษาในครั้งนี้เป็นอย่างดี

นางสาวอัมพวัน ยันเสณ

นักศึกษาระดับปริญญาโทสาขาคหกรรมศาสตร์ (บัณฑิตศึกษา)

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

**แบบสอบถามความพึงพอใจต่อผลการจัดกิจกรรม
เรื่อง ศิลปะประดิษฐ์**

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดเติมข้อความในช่องว่าง

1. ปัจจุบันอายุ.....
2. ปัจจุบันศึกษาระดับชั้น.....

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อผลการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย \surd ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงคำตอบเดียว

โดยคำถามแต่ละข้อจะมีกำหนดระดับเกณฑ์การให้ระดับความพึงพอใจ ดังนี้

- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมาก
 2 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
 1 หมายถึง มีความพอใจในระดับน้อย

รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. วิทยากร			
1.1 มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้			
1.2 มีมนุษยสัมพันธ์			
1.3 สนใจผู้เรียนอย่างทั่วถึง			
1.4 ตรงต่อเวลา			
1.5 มีวิธีการสอนที่น่าสนใจ			
2. วัน เวลา			
2.1 จำนวนวันที่จัดกิจกรรม (1 วัน/สัปดาห์)			
2.2 วันที่จัดกิจกรรม (วันอังคาร)			
2.3 ช่วงเวลาที่จัดกิจกรรม (09.00-10.00 น.)			
2.4 จำนวนครั้งที่ใช้ในการจัด (8 ครั้ง)			

รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
3. วัสดุอุปกรณ์			
3.1 วัสดุ อุปกรณ์เพียงพอ			
3.2 วัสดุ อุปกรณ์มีความเหมาะสมกับการใช้งาน			
3.3 วัสดุ อุปกรณ์มีคุณภาพ			
3.4 วัสดุ มีความทันสมัย			
4. กิจกรรมการเรียนการสอนศิลปะประดิษฐ์			
4.1 ตรงกับความต้องการ			
4.2 มีความน่าสนใจ			
4.3 ทำงานสำเร็จตามเวลาที่กำหนด			
4.4 ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน			
5. หัวข้อการจัดกิจกรรม			
5.1 ที่คาดผมสุดเก๋			
5.2 กีบติดผมดอกสก็อต			
5.3 การบูรหอมระงับกลิ่น			
5.4 พวงกุญแจดอกทิวลิป			
5.5 รองเท้าแตะปอมปอม			
5.6 กระเป๋าเดคูพาจ			
5.7 พับเหรียญมงคล			
5.8 มาลัยลูกปัด			

ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง — ประมวลภาพ
การจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์

ประมวลภาพการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์

ประมวลภาพการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์

ประมวลภาพการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์

ประมวลภาพการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะประดิษฐ์

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ นามสกุล นางสาวอัมพวัน ยืนเสน

วัน เดือน ปีเกิด 14 กรกฎาคม 2530

ภูมิลำเนา อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ประวัติการศึกษา

วุฒิการศึกษา	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
ปริญญาตรี คหกรรมศาสตรบัณฑิต (สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป-ธุรกิจงานประดิษฐ์)	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลพระนคร	พ.ศ. 2552
ปริญญาโท คหกรรมศาสตรบัณฑิต (คหกรรมศาสตร์)	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลพระนคร	พ.ศ. 2557
ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน		
ปี พ.ศ. 2549 – ปัจจุบัน เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป (ฝ่ายงานศิลปวัฒนธรรม) คณะเทคโนโลยี คหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร		